

REZOLUȚIA DELA ALBA-JULIA¹

I. Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noembrie (1 Decembrie) 1918 decretează unirea acestor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. Adunarea Națională proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul, cuprins între râurile Murăș, Tisa și Dunăre.

II. Adunarea Națională rezervă teritoriilor susindicate autonomie provizorie până la întrunirea Constituantei aleasă pe baza votului universal.

III. În legătură cu aceasta ca principii fundamentale la alcătuirea noului stat român, adunarea națională proclamă următoarele:

1. Deplina libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.

2. Egala îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat.

3. Înfăptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate terenele vieții publice. Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament.

4. Desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire; liberă propagandă a tuturor gândurilor omenești.

5. Reforma agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conscrieri, desființând fidei-comisele și în temeiul dreptului de a micșora după trebuință latifundiile, i se va face posibil țăranului să-și creieze o proprietate (arător, pășune, pădure) cel puțin atât, cât să o poată munci el și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e pe de o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte potențarea producției.

6. Muncitorimei industriale i-se asigură aceleași drepturi și avantajii, cari sunt legiferați în cele mai avansate state industriale din apus.

IV. Adunarea națională dă expresiune dorinței sale, ca congresul de pace să înfăptuiască comunitatea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă, iar în viitor să se elimineze războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

V. Românii adunați în această adunare națională salută pe frații lor din Bucovina scăpați din jugul monarhiei Austro-Ungure și uniți cu țara mamă România.

¹ Clopoțel, Ion, *Revoluția din 1918 și unirea Ardealului cu România*, Cluj, 1936, 121-123.

A GYULAFEHÉRVÁRI HATÁROZATOK

I. Erdély, Bánság és Magyarország összes románjainak meghatalmazott képviselői 1918 november 18-án (december 1-én) nemzetgyűlésbe gyűlve Gyulafehérvárt, kimondják a románoknak s az általuk lakott területeknek egyesülését Romániával. A nemzetgyűlés külön is kijelenti a román nemzet elidegeníthetetlen jogát a Maros, Tisza és Duna között elterülő egész Bánságra.

II. A nemzetgyűlés az általános választói jog alapján választandó alkotmányozó gyűlés összeüléseiig ideiglenes autonómiát tart fenn e területek lakosai számára.

III. Ezzel kapcsolatosan az új román állam szervezésére a nemzetgyűlés a következő alelveket fekteti le:

1. Teljes nemzeti szabadság az együttlakó népek számára. Minden népnek joga van a maga neveléséhez és kormányzásához saját anyanyelvén, saját közigazgatással, saját kebeléből választott egyének által. A törvényhozó testületekben és az ország kormányzásában való részvételre, minden nép népességének számarányában nyer jogot.

2. Egyenlő jog és teljes autonóm felekezeti szabadság az állam összes felekezetei számára.

3. Tiszta demokratikus uralom föltétlen megvalósítása a közelet minden terén. Általános, közvetlen, egyenlő, titkos, községenkinti, aránylagos választói jog mindkét nemű huszonegy évet betöltött személy számára, a községi, megyei és törvényhozási népviselet választásánál.

4. Korlátlan sajtó-, egyesülési és gyülekezési szabadság; minden emberi gondolat szabad terjesztése.

5. Radikális földbirtokreform. Az összes birtokokat és különösen a nagybirtokokat össze kell írni. Ezen összeírás alapján, eltörölve a hitbizományokat és a szükség mértékében csökkentve a latifundiumokat, lehetővé teendő a földművelőknek, hogy maguknak legalább is olyan nagyságú birtokot (szántót, legelőt, erdőt) szerezhessenek, amelyet családtagjaikkal együtt megművelhetnek. Ennek az agrárpolitikának a vezérfonala egyfelől a szociális kiegyenlítés előmozdítása, másfelől a termelés fokozása kell, hogy legyen.

6. Az ipari munkásságnak biztosítandók azok a jogok, amelyek a legelőrehaladottabb nyugati ipari államokban törvénybe vannak iktatva.

IV. A nemzetgyűlés kifejezi azt az óhaját, hogy a békekongresszus valósítsa meg a népek közösségét olyformán, hogy igazság és szabadság legyen biztosítva a nagy és kis nemzetek számára egyaránt s jövőre ki legyen zárva a háború, mint a nemzetközi viszonyok rendezését szolgáló eszköz.

V. E gyűlésen összesereglett románok üdvözlétüket küldik bukovinai testvéreiknek, akik felszabadultak az osztrák-magyar monarchia jármá alól s egyesültek a román anyaországgal.

VI. Adunarea Națională salută cu iubire și entuziasm liberarea națiunilor subjgate până aci în monarhia Austro-Ungară, anume națiunile: cehoslovacă, austro-germană, jugo-slavă, polonă și ruteană și hotărește ca acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acelor națiuni.

VII. Adunarea națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi Români cari în acest războiu și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.

VIII. Adunarea Națională dă expresiune mulțumirei și admirațiunii sale tuturor puterilor aliate cari prin strălucitele lupte purtate cu cerbicie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru războiu au scăpat civilizațiunea din ghiarele barbariei.

IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunii române din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunarea națională hotărește instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte națiunea română oricând și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiunile, pe cari le va afla necesare în interesul națiunii.

VI. A nemzetgyűlés szeretettel és lelkesedéssel üdvözli az eddig az osztrák-magyar monarchia jármában élt nemzetek felszabadulását és pedig: a cseh-szlovák, osztrák-német, jugoszláv, lengyel és rutén nemzetét és elhatározza, hogy ez az üdvözlés adassék az illető nemzetek tudtára.

VII. A nemzetgyűlés alázattal hajlik meg azoknak a hős románoknak az emléke előtt, akik a háborúban vérüket ontották eszményünk megvalósításáért, halált halván a nemzet szabadságáért és egységéért.

VIII. A nemzetgyűlés hálájának és csodálatának ad kifejezést a szövetséges hatalmakkal szemben, amelyek egy évtizedek óta háborúra készülő ellenség ellen folytatott nagyszerű és makacs küzdelmek árán, megmentették a civilizációt a barbarizmus körmei közül.

VIII. A nemzetgyűlés elhatározza, hogy az erdélyi, bánági és magyarországi románok ügyeinek további vezetésére egy nagy nemzeti tanácsot szervez, amely teljes jogosultsággal bírand, hogy a román nemzetet képviselje a világ összes népei előtt, bárhol és bármikor és hogy megtegye azokat az intézkedéseket, amelyeket a nemzet érdekében szükségesnek lát.

TRAITÉ¹
entre
LES PRINCIPALES PUISSANCES ALLIÉES ET ASSOCIÉES
et

LA ROUMANIE,
SIGNÉ A PARIS LE 9 DÉCEMBRE 1919.

LES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE, L'EMPIRE BRITANNIQUE, LA
FRANCE, L'ITALIE ET LE JAPON, Principales Puissances alliées
et associées, d'une part;
et LA ROUMANIE, d'autre part;

Considérant qu'en vertu des traités auxquels les Principales Puissances alliées et associées ont apposé leur signature, de larges accroissements territoriaux sont ou seront obtenus par le royaume de Roumanie;

Considérant que la Roumanie a, de sa propre volonté, le désir de donner de sûres garanties de liberté et de justice aussi bien à tous les habitants de l'ancien royaume de Roumanie qu'à ceux des territoires nouvellement transférés, et à quelque race, langue ou religion qu'ils appartiennent;

Se sont, après examen en commun, mis d'accord pour conclure le présent Traité et ont, à cet effet, désigné pour leurs Plénipotentiaires, sous réserve de la faculté de pourvoir à leur remplacement pour la signature, savoir:

LE PRÉSIDENT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE:

L'Honorable Frank Lyon POLK, Sous-Secrétaire d'État;

L'Honorable Henry WHITE, ancien Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire des États-Unis à Rome et à Paris;

Le général Tasker H. BLISS, Représentant militaire des États-Unis au Conseil supérieur de guerre;

SA MAJESTÉ LE ROI DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE ET DES TERRITOIRES BRITANNIQUES AU DELA DES MERS, EMPEREUR DES INDES:

Sir Eyre CROWE, K. C. B., K. C. M. G., Ministre plénipotentiaire, Sous-Secrétaire d'État adjoint pour les Affaires étrangères; et:

pour le DOMINION du CANADA :

L'Honorable Sir George Halsey PERLEY, K. C. M. G., Haut Commissaire pour le Canada dans le Royaume Uni;

¹ A párisi kisebbségi szerződés első fejezete, mely a tulajdonképeni kisebbségi jogi vonatkozású rendelkezéseket tartalmazza. Közli Baranyai Zoltán, *A kisebbségi jogok védelme*, Budapest, 1922. 58., 60., 62., 64., 66., 68., 70.

A SZÖVETSÉGES ÉS TÁRSULT FŐHATALMAK
és
ROMÁNIA
KÖZÖTT PÁRISBAN 1919. ÉVI DECEMBER HÓ 9-ÉN ALÁÍRT
SZERZŐDÉS.

AZ ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT-ÁLLAMOK, A BRIT BIRODALOM,
FRANCIAORSZÁG, OLASZORSZÁG ÉS JAPÁN, mint a Szövetséges és
Társult Főhatalmak, egyrészt;
és ROMÁNIA másrészt;

tekintettel arra, hogy ama szerződések értelmében, amelyeket a Szövetséges és Társult Főhatalmak aláírásukkal elláttak, a Román Királyság nagy területi gyarapodáshoz jutott, illetve fog jutni;

tekintettel arra, hogy Románia saját akaratából a szabadság és az igazság határozott biztosítékait óhajtja megadni, mind a régi Román Királyság minden lakójának, mind pedig az újonnan hozzácsatolt területek lakóinak és pedig fajra, nyelvre vagy vallásra való tekintet nélkül;

közös megfontolás után megállapodtak abban, hogy jelen Szerződést megkötik s evégből Meghatalmazottaikká kijelölték azzal a fenntartással, hogy az aláírásnál másokkal való helyettesítésükről gondoskodhatnak, és pedig:

AZ ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT-ÁLLAMOK ELNÖKE:

Honourable Frank Lyon POLK, alállamtitkár urat;

Honourable Henry WHITE urat, az Egyesült-Államoknak volt rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét Romában és Párisban;

Tasker H. BLISS tábornok urat, az Egyesült-Államok katonai képviselőjét a Felső Haditanácsban;

ŐFELSÉGE NAGYBRITÁNIA ÉS ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁG,
VALAMINT A TENGERENTÚLI BRIT TERÜLETEK KIRÁLYA,
INDIA CSÁSZÁRA:

Sir Eyre CROWE urat, K. C. B., K. C. M. G. meghatalmazott minisztert, külügyi alállamtitkárt;

és:

a KANADAI DOMINIUM részéről:

Honourable Sir George Halsey PERLEY urat, K. C. M. G. Kanada főbiztosát az Egyesült Királyságban;

pour le COMMONWEALTH d'AUSTRALIE:

Le Très Honorable Andrew FISHER, Haut Commissaire pour l'Australie dans le Royaume-Uni;

pour le DOMINION de la NOUVELLE-ZÉLANDE:

L'Honorable Sir Thomas MACKENZIE K. C. M. G., Haut, Commissaire pour la Nouvelle-Zélande dans le Royaume-Uni;

pour l'UNION SUD-AFRICAINE:

M. Reginald Andrew BLANKENBERG, O. B. E., faisant fonctions de Haut Commissaire pour l'Union Sud-Africaine dans le Royaume-Uni;

pour l'INDE:

Sir Eyre CROWE, K. C. B., K. C. M. G.;

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE:

M. Georges CLÉMENTEAU, Président du Conseil, Ministre de la Guerre;

M. Stephen PICHON, Ministre des Affaires étrangères;

M. Louis-Lucien KLOTZ, Ministre des Finances;

M. André TARDIEU, ministre des Régions libérées;

M. Jules CAMBON, Ambassadeur de France;

SA MAJESTÉ LE ROI D'ITALIE:

M. Giacomo de MARTINO, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire;

SA MAJESTÉ L'EMPEREUR DU JAPON:

M. K. MATSUI, Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire de S. M. l'Empereur du Japon à Paris;

SA MAJESTÉ LE ROI DE ROUMANIE:

Le Général Constantin COANDA, Général de corps d'armée, Aide de camp royal, ancien Président du Conseil des Ministres;

Lesquels ont convenu des stipulations suivantes;

CHAPITRE I.

ARTICLE PREMIER.

La Roumanie s'engage à ce que les stipulations contenues dans les articles 2 à 8 du présent chapitre soient reconnues comme lois fondamentales, à ce qu'aucune loi, aucun règlement ni aucune action officielle ne soient en contradiction ou en opposition avec ces stipulations et à ce qu'aucune loi, aucun règlement ni aucune action officielle ne prévalent contre elles.

ARTICLE 2.

La Gouvernement roumain s'engage à accorder à tous les habitants pleine et entière protection de leur vie et de leur liberté sans distinction de naissance, de nationalité, de langage, de race ou de religion.

Tous les habitants de la Roumanie auront droit au libre exercice, tant public que privé, de toute foi, religion ou croyance, dont la pratique ne sera pas incompatible avec l'ordre public et les bonnes moeurs.

az AUSZTRIAIJAI COMMONWEALTH részéről:

Right Honourable Andrew FISCHER urat, Ausztrália főbiztosát az Egyesült Királyságban;

az ÚJZÉLANDI DOMINIUM részéről:

Honourable Sir Thomas MACKENZIE urat, K. C. M. G., Újzéland főbiztosát az Egyesült Királyságban;

a DÉLAFRIKAI UNIÓ részéről:

Reginald Andrew BLANKENBERG urat, O. B. E., a Délafrikai Unió főbiztosának ügykörében eljáró megbízottat az Egyesült Királyságban;

INDIA részéről:

Sir Eyre CROWE urat, K. C. B., K. C. M. G.;

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE:

Georges CLEMENCEAU miniszterelnök és hadügyminiszter urat;

Stephen PICHON külügyminiszter urat;

Louis-Lucien KLOTZ pénzügyminiszter urat;

André TARDIEU urat, a felszabadult területek miniszterét;

Jules CAMBON urat, Franciaország nagykövetét;

ŐFELSÉGE OLASZORSZÁG KIRÁLYA:

Giacomo de MARTINO urat, rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert;

ŐFELSÉGE JAPÁN CSÁSZÁRA:

K. MATSUI urat, Őfelsége Japán császáranak rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét Párisban;

ŐFELSÉGE ROMÁNIA KIRÁLYA:

Constantin COANDA tábornok, hadtestparancsnok, királyi hadsegéd, volt miniszterelnök urat;

Akik megegyeztek az alábbi kikötésekben:

I. FEJEZET.

1. CIKK.

Románia kötelezi magát, hogy a jelen fejezet 2—8. cikkeiben foglalt rendelkezéseket alaptörvényekül ismeri el; hogy semminemű törvény, rendelet vagy hivatalos intézkedés ezekkel a rendelkezésekkel nem lesz ellentmondásban vagy ellentétben s hogy ezekkel szemben semmiféle törvény, rendelet vagy hivatalos intézkedés nem lesz hatályos.

2. CIKK.

A román Kormány kötelezi magát, hogy az ország minden lakosának születési, állampolgársági, nyelvi, faji vagy vallási különbség nélkül az élet és szabadság teljes védelmét biztosítja.

Románia minden lakosát megilleti az a jog, hogy bármely hitet, vallást vagy hitvallást, nyilvánosan vagy otthonában, szabadon gyakoroljon, amennyiben ezeknek gyakorlata a közrenddel és a jó erkölcsökkel nem ellenkezik.

ARTICLE 3.

Sous réserve des Traités ci-dessous mentionnés, la Roumanie reconnaît comme ressortissants roumains, de plein droit et sans aucune formalité, toute personne domiciliée, à la date de la mise en vigueur du présent Traité, sur tout territoire faisant partie de la Roumanie, y compris les territoires à elle transférés par les Traités de paix avec l'Autriche et avec la Hongrie, ou les territoires qui pourront lui être ultérieurement transférés, à moins qu'à cette date ladite personne puisse se prévaloir d'une nationalité autre que la nationalité autrichienne ou hongroise.

Toutefois, les ressortissants autrichiens ou hongrois, âgés de plus de dix-huit ans, auront la faculté, dans les conditions prévues par lesdits Traités, d'opter pour toute autre nationalité qui leur serait ouverte. L'option du mari entraînera celle de la femme et l'option des parents entraînera celle de leurs enfants âgés de moins de dix-huit ans.

Les personnes ayant exercé le droit d'option ci-dessus devront, dans les douze mois qui suivront, transporter leur domicile dans l'État en faveur duquel elles auront opté. Elles seront libres de conserver les biens immobiliers qu'elles possèdent sur le territoire roumain. Elles pourront emporter leurs biens meubles de toute nature. Il ne leur sera imposé de ce chef aucun droit de sortie.

ARTICLE 4.

La Roumanie reconnaît comme ressortissants roumains, de plein droit et sans aucune formalité, les personnes de nationalité autrichienne ou hongroise qui sont nées sur les territoires qui sont transférés à la Roumanie par les Traités de paix avec l'Autriche et la Hongrie, ou qui pourront lui être ultérieurement transférés, de parents y étant domiciliés, encore qu'à la date de la mise en vigueur du présent Traité elles n'y soient pas elles-mêmes domiciliées.

Toutefois, dans les deux ans qui suivront la mise en vigueur du présent Traité, ces personnes pourront déclarer devant les autorités roumaines compétentes dans le pays de leur résidence qu'elles renoncent à la nationalité roumaine et elles cesseront alors d'être considérées comme ressortissants roumains. A cet égard, la déclaration du mari sera réputée valoir pour la femme et celle des parents sera réputée valoir pour les enfants âgés de moins de dix-huit ans.

ARTICLE 5.

La Roumanie s'engage à n'apporter aucune entrave à l'exercice du droit d'option, prévu par les Traités conclus ou à conclure par les Puissances alliées et associées avec l'Autriche ou avec la Hongrie et permettant aux intéressés d'acquérir ou non la nationalité roumaine.

ARTICLE 6.

La nationalité roumaine sera acquise de plein droit, par le seul fait de la naissance sur le territoire roumain, à toute personne ne pouvant se prévaloir d'une autre nationalité de naissance.

ARTICLE 7.

La Roumanie s'engage à reconnaître comme ressortissants roumains, de plein droit et sans aucune formalité, les juifs habitant tous les terri-

3. CIKK.

Az alább említett Szerződések különös rendelkezéseinek fenntartásával, Románia román állampolgároknak ismeri el jogérvényesen és mindennemű alakiság nélkül mindazokat a személyeket, akik a jelen Szerződés életbelépésének idejében Románia részét alkotó bármely területen, ideértve az Ausztriával és a Magyarországgal kötött békeszerződések által Romániához csatolt, valamint esetleg a jövőben hozzá csatolandó területeket, állandóan laknak, kivéve, ha az illető személyt ebben az időpontban más, mint az osztrák vagy magyar állampolgárság illet meg.

Mindazonáltal a 18 évesnél idősebb osztrák vagy magyar állampolgároknak joguk lesz, az említett Szerződésekben meghatározott feltételek mellett, minden más olyan állampolgárság javára optálni, amely számukra elérhető. A férj opciója maga után vonja a feleségét és a szülőké a 18 évesnél fiatalabb gyermekeikét.

Azok a személyek, akik a fent jelzett opciójogot gyakorolták, az ezt követő tizenkét hónapon belül kötelesek abba az Államba áttenni állandó lakhelyüket, amelyek állampolgárságát optálták. Joguk van azonban megtartani azokat az ingatlanokat, amelyeket román területen birtokolnak. Magukkal vihetik bármi néven nevezendő ingó vagyonukat. E címen semminemű kilépési díjakkal nem terhelhetők.

4. CIKK.

Románia román állampolgároknak ismeri el jogérvényesen és mindennemű alakiság nélkül mindazokat az osztrák vagy magyar állampolgárságú személyeket, akik az Ausztriával és a Magyarországgal kötött békeszerződések által Romániához csatolt vagy esetleg a jövőben hozzá csatolandó területeken születtek állandóan ott lakó szülőktől, még abban az esetben is, ha ők maguk a jelen szerződés életbelépésének idejében nem laknak is ott állandóan.

Mindazonáltal a jelen Szerződés életbelépését követő két éven belül ezek a személyek lakóhelyük országában az illetékes román hatóságok előtt kinyilatkoztathatják, hogy a román állampolgárságról lemondanak s ilyenkor már nem lehet őket többé román állampolgároknak tekinteni. Ebből a szempontból a férj nyilatkozata érvényes lesz a feleségre és a szülőké a 18 évesnél fiatalabb gyermekekre nézve is.

5. CIKK.

Románia kötelezi magát, hogy semmi akadályt sem gördít a Szövetséges és Társult Hatalmak által Ausztriával vagy Magyarországgal kötött vagy kötendő Szerződésekben meghatározott s az érdekelteknek a román állampolgárság megszerzését vagy még nem szerzését megengedő opciójog gyakorlása elé.

6. CIKK.

A román területen való születés pusztán tényével jogérvényesen megszerzi a román állampolgárságot minden személy, akit születésénél fogva valamely más állampolgárság nem illet meg.

7. CIKK.

Románia kötelezi magát, hogy román állampolgároknak ismeri el jogérvényesen és mindennemű alakiság nélkül mindazokat a zsidókat,

toires de la Roumanie et ne pouvant se prévaloir d'aucune autre nationalité.

ARTICLE 8.

Tous les ressortissants roumains seront égaux devant la loi et jouiront des mêmes droits civils et politiques sans distinction de race, de langage ou de religion.

La différence de religion, de croyance ou de confession ne devra nuire à aucun ressortissant roumain en ce qui concerne la jouissance des droits civils et politiques, notamment pour l'admission aux emplois publics, fonctions et honneurs ou l'exercice des différentes professions et industries.

Il ne sera édicté aucune restriction contre le libre usage par tout ressortissant roumain d'une langue quelconque soit dans relations privées ou de commerce, soit en matière de religion, de presse, ou de publications de toute nature, soit dans les réunions publiques.

Nonobstant l'établissement par le Gouvernement roumain d'une langue officielle, des facilités raisonnables seront données aux ressortissants roumains de langue autre que la roumain pour l'usage de leur langue soit oralement, soit par écrit devant les tribunaux.

ARTICLE 9.

Les ressortissants roumains appartenant à des minorités ethniques, de religion ou de langue, jouiront du même traitement et des mêmes garanties en droit et en fait que les autres ressortissants roumains. Ils auront notamment un droit égal à créer, diriger et contrôler à leurs frais des institutions charitables, religieuses ou sociales, des écoles et autres établissements d'éducation, avec le droit d'y faire librement usage de leur propre langue et d'y exercer librement leur religion.

ARTICLE 10.

En matière d'enseignement public, le Gouvernement roumain accordera dans les villes et districts où réside une proportion considérable de ressortissants roumains de langue autre que la langue roumaine, des facilités appropriées pour assurer que dans les écoles primaires, l'instruction sera donnée, dans leur propre langue, aux enfants de ces ressortissants roumains. Cette stipulation n'empêchera pas le Gouvernement roumain de rendre obligatoire l'enseignement de la langue roumaine dans lesdites écoles.

Dans les villes et districts, où réside une proportion considérable de ressortissants roumains appartenant à des minorités ethniques, de religion ou de langue, ces minorités se verront assurer une part équitable dans le bénéfice et l'affectation des sommes qui pourraient être attribuées sur les fonds publics par le budget de l'État, les budgets municipaux ou autres, dans un but d'éducation, de religion ou de charité.

ARTICLE 11.

La Roumanie agréée d'accorder, sous le contrôle de l'État roumain, aux communautés des Szeckler et des Saxons, en Transylvanie, l'autonomie locale, en ce qui concerne les questions religieuses et scolaires.

ARTICLE 12.

La Roumanie agréée que, dans la mesure où les stipulations des articles précédents affectent des personnes appartenant à des minorités de

akik Románia területén laknak és akiket valamely más állampolgárság nem illet meg.

8. CIKK.

Minden román állampolgár faji, nyelvi vagy vallási különbség nélkül a törvény előtt egyenlő és ugyanazokat a polgári és politikai jogokat élvezi.

Vallási, hitbeli vagy felekezeti különbség a polgári és politikai jogok élvezete így nevezetesen: nyilvános állások, hivatalok és méltóságok elnyerése vagy a különféle foglalkozások és iparok gyakorlása tekintetében egyetlen román állampolgárra sem lehet hátrányos.

Egyetlen román állampolgár sem korlátozható bármely nyelv szabad használatában a magán- vagy üzleti forgalomban, a vallási életben, a sajtó útján történő vagy bármilyen közzététel terén vagy a nyilvános gyűléseken.

A román Kormánynak a hivatalos nyelv megállapítására vonatkozó intézkedését nem érintve, a nem román nyelvű román állampolgárok nyelvüknek a bíróságok előtt akár szóban, akár írásban való használata tekintetében méltányos könnyítésekben fognak részesülni.

9. CIKK.

Azok a román állampolgárok, akik faji, vallási vagy nyelvi kisebbségekhez tartoznak, jogilag és ténylegesen ugyanazt a bánásmódot és ugyanazokat a biztosítékokat élvezik, mint a többi román állampolgárok. Nevezetesen hasonló joguk van saját költségükön jótékonyági, vallási vagy szociális intézményeket, iskolákat és más nevelőintézeteket létesíteni, igazgatni és azokra felügyelni, azzal a joggal, hogy azokban saját nyelvüket szabadon használhatják és vallásukat szabadon gyakorolhatják.

10. CIKK

Olyan városokban és kerületekben, ahol nem román nyelvű román állampolgárok jelentékeny arányban laknak, a román Kormány a közoktatásügy terén megfelelő könnyítéseket fog engedélyezni avégből, hogy ily román állampolgárok gyermekeit az elemi iskolákban saját nyelvükön tanítsák. Ez a rendelkezés nem akadályozza a román Kormányt abban, hogy a román nyelv oktatását az említett iskolákban kötelezővé tegye.

Azokban a városokban és kerületekben, ahol jelentékeny arányban laknak faji, vallási vagy nyelvi kisebbségekhez tartozó román állampolgárok, ezeknek a kisebbségeknek méltányos részt kell biztosítani mindazoknak az összegeknek élvezetéből és felhasználásából, amelyek a közvagyon terhére állami, községi vagy más költségvetésekben nevelési, vallási vagy jótékony célra fordíttatnak.

11. CIKK.

Románia hozzájárul ahhoz, hogy az erdélyi székely és szász községeknek a román Állam ellenőrzése mellett, vallási és tanügyi kérdésekben helyi önkormányzatot engedélyezzen.

12. CIKK.

Románia hozzájárul ahhoz, hogy amennyiben az előző cikkek rendelkezései oly személyeket érintenek, akik faji, vallási vagy nyelvi kisebbsé-

race, de religion ou de langue, ces stipulations constituent des obligations d'intérêt international et seront placées sous la garantie de la Société des Nations. Elles ne pourront être modifiées sans l'assentiment de la majorité du Conseil de la Société des Nations. Les Etats-Unis d'Amérique, l'Empire britannique, la France, l'Italie et le Japon s'engagent à ne pas refuser leur assentiment à toute modification desdits articles qui serait consentie en due forme par une majorité du Conseil de la Société des Nations.

La Roumanie agréée, que tout Membre du Conseil de la Société des Nations aura le droit de signaler à l'attention du Conseil toute infraction ou danger d'infraction à l'une quelconque de ces obligations, et que le Conseil pourra procéder de telle façon et donner telles instructions qui paraîtront appropriées et efficaces dans la circonstance.

La Roumanie agréée, en outre, qu'en cas de divergences d'opinion, sur des questions de droit ou de fait concernant ces articles entre le Gouvernement roumain et l'une quelconque des Principales Puissances alliées et associées ou toute autre Puissance, Membre du Conseil de la Société des Nations, cette divergence sera considérée comme un différend ayant un caractère international selon les termes de l'article 14 du Pacte de la Société des Nations. La Roumanie agréée que tout différend de ce genre sera, si l'autre partie le demande, déféré à la Cour permanente de justice internationale. La décision de la Cour permanente sera sans appel et aura la même force et valeur qu'une décision rendue en vertu de l'article 14 du Pacte.

— — — — —
En foi de quoi les Plénipotentiaires ci-après, dont les pouvoirs ont été reconnus en bonne et due forme, ont signé le présent Traité.

(SIGNATURES.)

ségehez tartoznak, ezek a rendelkezések nemzetközi érdekű kötelezettségek és a Nemzetek Szövetségének védelme (garantie) alatt fognak állni. Ezek a rendelkezések a Nemzetek Szövetsége Tanácsa többségének hozzájárulása nélkül nem változtathatók meg. Az Északamerikai Egyesült Államok, a Brit Birodalom, Franciaország, Olaszország és Japán kötelezik magukat, hogy nem tagadják meg hozzájárulásukat az említett cikkeknek egyetlen olyan módosításától sem, amelyet a Nemzetek Szövetsége Tanácsának többsége megfelelő formában elfogadott.

Románia hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzetek Szövetségének Tanácsa minden egyes tagjának meg legyen az a joga, hogy a Tanács figyelmét e kötelezettségek valamelyikének megsértésére vagy megsértésének veszélyére felhívja és hogy a Tanács oly módon járhasson el és oly utasításokat adhasson, amelyek az adott esetben alkalmasaknak és hathatósaknak mutatkoznak.

Románia hozzájárul azonkívül ahhoz, hogy abban az esetben, ha ezekre a cikkekre vonatkozó jogi vagy ténykérdésekről a román Kormány és valamely Szövetséges és Társult Főhatalom vagy bármely más oly Hatalom között merülne fel véleménykülönbség, amely Hatalom a Nemzetek Szövetsége Tanácsának tagja, ez a véleménykülönbség a Nemzetek Szövetségéről szóló Egyességokmány 14. cikke értelmében nemzetközi jellegű vitának tekintendő. Románia hozzájárul ahhoz, hogy minden ilyenmű vitás kérdés, ha a másik fél kéri, a Nemzetközi Állandó Bíróság elé terjesztessék. Az Állandó Bíróság döntése ellen fellebbezésnek nincs helye s a határozat ugyanolyan erejű és érvényű, mint az Egyességokmány 14. cikke értelmében hozott határozat.

Ennek hitelül a fentnevezett meghatalmazottak, kiknek meghatalmazásai jó és kellő alakban találtattak, a jelen szerződést aláírták.

(ALÁÍRÁSOK.)

CONSTITUȚIUNEA ROMÂNIEI¹

Promulgată la 28 Martie 1923, publicată la 29 Martie 1923
în Monitorul Oficial nr. 282.

TITLUL I.

Despre teritoriul României

Art. 1. — Regatul României este un Stat național unitar și indivizibil.

Art. 2. — Teritoriul României este nealienabil.

Hotarele Statului nu pot fi schimbate sau rectificate decât în virtutea unei legi.

Art. 3. — Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de gintă străină.

Art. 4. — Teritoriul României din punct de vedere administrativ se împarte în județe, județele în comune.

Numărul, întinderea și subdiviziunile lor teritoriale se vor stabili după formele prevăzute în legile de organizare administrativă.

TITLUL II.

Despre drepturile românilor

Art. 5. — Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile și drepturile stabilite prin legi.

Art. 6. — Constituțiunea de față și celelalte legi relative la drepturile politice determină cari sunt, oșebit de calitatea de Român, condițiunile necesare pentru exercitarea acestor drepturi.

Legi speciale, votate cu majoritate de două treimi, vor determina condițiunile sub cari femeile pot avea exercițiul drepturilor politice.

Drepturile civile ale femeilor se vor stabili pe baza deplinei egalități a celor două sexe.

Art. 7. — Deosebirea de credințe religioase și confesiuni, de origină etnică și de limbă, nu constituie în România o piedică spre a dobândi drepturile civile și politice și a le exercita.

Numai naturalizarea aseamănă pe străin cu Românul pentru exercitarea drepturilor politice.

Naturalizarea se acordă în mod individual de Consiliul de Miniștri, în urma constatării unei comisiuni, compusă din: primul-președinte și

¹ Monitorul Oficial idézett szám 13315—13333 lap.

ROMÁNIA ALKOTMÁNYA

Szentesítést nyert 1923 március 28-án, kihirdettetett 1923 március 29-én, a Monitorul Oficial 282. számában.

I. CÍM

Románia területéről

1. §. A román királyság egységes és oszthatatlan nemzeti állam.
2. §. Románia területe elidegeníthetetlen.
Az állam határai csakis törvény által változtathatók meg vagy igazíthatók ki.
3. §. Románia területére idegen népfajok nem telepíthetők.
4. §. Románia területe közigazgatási szempontból megyékre van felosztva, a megyék pedig községekre oszlanak.
Számukat, kiterjedésüket és területi felosztásukat a közigazgatási, szervezetről szóló törvény fogja megállapítani.

II. CÍM.

A románok jogairól

5. §. A románok faji, nyelvi vagy vallási különbségre való tekintet nélkül élvezik a lelkiismereti szabadságot, a tanszabadságot, a sajtószabadságot, a gyülekezési szabadságot, az egyesülési szabadságot, valamint a törvények által megállapított összes szabadságokat és jogokat.

6. §. A jelen alkotmány és a politikai jogokról szóló többi törvények megállapítják, hogy a román minőségén kívül milyen feltételek szükségesek e jogok gyakorlásához.

Külön, kétharmad többséggel megszavazandó törvények fogják megállapítani azokat a feltételeket, amelyek mellett a nők is gyakorolhatják a politikai jogokat.

A nők polgári jogai a két nem teljes egyenjogúsága alapján állapítandók meg.

7. §. Romániában a vallási és felekezeti, a faji és nyelvi különbség nem lehet akadálya a polgári és politikai jogok megszerzésének és gyakorlásának.

A románnal csak a honosítás teszi egyenlővé az idegent a politikai jogok gyakorlásának szempontjából.

A honosítást egyénenként a minisztertanács adja meg, az ország fővárosa ítélőtáblájának elnökéből és tanácselnökeiből alkotott bizottság

președinții Curții de apel din Capitala Țării, că solicitantul îndeplinește condițiunile legale.

O lege specială va determina condițiunile și procedura prin care străinii dobândesc naturalizarea.

Naturalizarea nu are efect retroactiv. Soția și copiii minori profită, în condițiunile prevăzute de lege, de naturalizarea soțului sau tatălui.

Art. 8. — Nu se admite în Stat nici o deosebire de naștere sau de clase sociale.

Toți Românii fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie, sunt egali înaintea legii și datorii a contribui fără osebire la dările și sarcinile publice.

Numai ei sunt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice, civile și militare.

Legi speciale vor determina Statutul funcționarilor publici.

Străinii nu pot fi admiși în funcțiunile publice decât în cazuri excepționale și anume statornicite de legi.

Art. 9. — Toți străinii aflători pe pământul României se bucură de protecțiunea dată de legi persoanelor și averilor în genere.

Art. 10. — Toate privilegiile de orice natură, scutirile și monopourile de clasă sunt oprite pentru totdeauna în Statul Român.

Titlurile de noblețe sunt și rămân neadmise în Statul Român.

Decorațiunile străine se vor purta de Români numai cu autorizare Regelui.

Art. 11. — Libertatea individuală este garantată.

Nimeni nu poate fi urmărit sau percheziționat, decât în cazurile și după formele prevăzute în legi.

Nimeni nu poate fi deținut sau arestat, decât în puterea unui mandat judecătoresc motivat, care trebuie să-i fie comunicat în momentul arestării sau cel mai târziu în 24 ore după deținere sau arestare.

În caz de vină vădită, deținerea sau arestarea se poate face imediat, iar mandatul se va emite în 24 ore și i se va comunica conform aliniatului precedent.

Art. 12. — Nimeni nu poate fi sustras în contra voinței sale, dela judecătorii ce-i dă legea.

Art. 13. — Domiciliul este neviolabil.

Nici o vizitare a domiciliului nu se poate face decât de autoritățile competente, în cazurile anume prevăzute de lege și potrivit formelor de ea prescise.

Art. 14. — Nici o pedeapsă nu poate fi înființată, nici aplicată decât în puterea unei legi.

Art. 15. — Nici o lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averilor.

Art. 16. — Pedeapsa cu moarte nu se va putea reînființa afară de cazurile prevăzute în codul penal militar în timp de război.

Art. 17. — Proprietatea de orice natură precum și creanțele asupra Statului sunt garantate.

Autoritatea publică, pe baza unei legi, este în drept a se folosi în scop de lucrări de interes obștesc, de subsolul oricărei proprietăți imobiliare, cu obligațiunea de a desdăuna pagubele aduse suprafeței, clădirilor și lucrărilor existente. În lipsă de învoială despăgubirea se va fixa de justiție.

Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreaptă și prealabilă despăgubire stabilită de justiție.

ama megállapítása után, hogy a kérelmező megfelel a törvényes feltételeknek.

Külön törvény fogja megállapítani a feltételeket és az eljárást, amelyek alapján az idegenek honosítást nyerhetnek.

A honosításnak nincsen visszaható hatálya. A férj vagy atya honosítása, a törvényes feltételek fennforgása mellett, kiterjed a feleségre és a kiskorú gyermekekre is.

8. §. Az állam nem ismer el semmiféle különbséget születés vagy társadalmi osztály tekintetében.

Az összes románok faji, nyelvi vagy vallási különbségre való tekintet nélkül egyenlők a törvény előtt és különbség nélkül kötelesek hozzájárulni a közadókhoz és közterhekhez.

Polgári és katonai köztisztségek és méltóságok csak velük tölthetők be.

A köztisztviselők jogállását külön törvények fogják szabályozni.

Idegenek csakis a törvény által megállapított kivételes esetekben lölthetnek be köztisztségeket.

9. §. A Románia területén levő összes idegenek a személyek és javak, általános törvényes védelmében részesülnek.

10. §. A román államban mindennemű kiváltság, osztálymentesség és előjog mindenkorra tilos.

A román államban nemesi címek nincsenek és nem engedhetők meg.

A románok idegen kitüntetéseket csak a király engedélyével viselhetnek.

11. §. A személyes szabadság biztosítva van.

Senki ellen sem lehet eljárást vagy motozást lefolytatni másként, mint a törvények által meghatározott esetekben és módon.

Senki sem fogható el vagy tartóztatható le másként, mint indokolt bírói határozat alapján, amelyet vele a letartóztatás percében vagy legkésőbb az attól számított 24 óra alatt közölni kell.

Nyilvánvaló bűnösség esetén az elfogadás vagy letartóztatás nyomban megtörténhetik, a határozatot azonban 24 órán belül meg kell hozni és az előző bekezdés értelmében közölni.

12. §. Senkit sem lehet akarata ellenére törvényes bíróságától elvonni.

13. §. A lakás sérthetetlen.

Semmiféle házkutatás sem foganatosítható másként, mint az illetékes hatóságok által, a törvény által meghatározott esetekben és az általa előírt alakszerűségek szerint.

14. §. Büntetést megállapítani és alkalmazni csak valamely törvény alapján lehet.

15. §. Semmiféle törvény sem állapíthatja meg a vagyonekobzás büntetését.

16. §. A halálbüntetés csakis a katonai büntetőtörvénykönyv által megállapított esetekben, háború idején állítható vissza.

17. §. Mindennemű tulajdon, valamint az állami hitellevelek biztosítva vannak.

A közhatóság valamely törvény alapján jogosítva van közérdekű munkák céljából bármely ingatlantulajdon általját használni, azzal a kötelezettséggel, hogy a felszínben, a létező épületekben és munkálatokban okozott kárt megtéríti. Megegyezés híján a kártérítést az igazságszolgáltatás állapítja meg.

Senki tulajdona sem sajátítható ki másként, mint közérdekből, az igazságszolgáltatás által megállapított igazságos és előzetes kártérítés után.

O lege specială va determina cazurile de utilitate publică, procedura și modul exproprierii.

În afară de expropriere pentru căile de comunicație, salubritate publică, apărarea țării și lucrări de interes militar, cultural și acele impuse de interesele generale directe ale Statului și administrațiilor publice, celelalte cazuri de utilitate publică vor trebui să fie stabilite prin legi votate cu majoritate de două treimi.

Legile existente privitoare la alinierea și lărgirea stradelor de prin comune precum și la malurile apelor ce curg prin sau pe lângă ele, rămân în vigoare în tot cuprinsul Regatului.

Art. 18. — Numai Românii și cei naturalizați români pot dobândi cu orice titlu și deține imobile rurale în România. Străinii vor avea drept numai la valoarea acestor imobile.

Art. 19. — Zăcămintele miniere precum și bogățiile de orice natură ale subsolului sunt proprietatea Statului. Se exceptează masele de roci comune, carierele de materiale de construcție și depozitele de turbă, fără prejudiciul drepturilor dobândite de Stat pe baza legilor anterioare.

O lege specială a minelor va determina normele și condițiile de punere în valoare a acestor bunuri, va fixa redevența proprietarului suprafeței și va arăta tot de odată putința și măsura în care aceștia vor participa la exploatarea acestor bogății.

Se va ține seamă de drepturile câștigate, întrucât ele corespund unei valorificări a subsolului și după distincțiunile ce se vor face în legea specială.

Concesiunile miniere de exploatare, instituite sau date; conform legilor azi în vigoare, se vor respecta pe durata pentru care s'au acordat, iar exploatarea miniere existente făcute de proprietari numai cât timp le vor exploata. Nu se vor putea face concesiuni perpetue.

Toate concesiunile și exploatarea prevăzute în aliniatul precedent vor trebui însă să se conformeze regulilor, ce se vor stabili prin lege, care va prevedea și maximum de durată al acelor concesiuni și exploatarea și care nu va trece de cincizeci ani dela promulgarea acestei Constituțiuni.

Art. 20. — Căile de comunicație, spațiul atmosferic și apele navigabile și flotabile sunt de domeniul public.

Sunt bunuri publice apele ce pot produce forță motrice și acele ce pot fi folosite de interes obștesc.

Drepturile câștigate se vor respecta sau se vor răscumpăra prin expropriere pentru caz de utilitate publică după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

Legi speciale vor determina limita în care toate drepturile de mai sus vor putea fi lăsate în folosința proprietarilor, modalitățile exploatarea, precum și despăgubirile cuvenite pentru utilizarea suprafeței și pentru instalațiile în ființă.

Art. 21. — Toți factorii producției se bucură de o egală ocrotire.

Statul poate interveni, prin legi, în raporturile dintre acești factori pentru a preveni conflicte economice sau sociale.

Libertatea muncii va fi apărută.

Legea va regula asigurarea socială a muncitorilor, în caz de boală, accidente și altele.

Art. 22. — Libertatea conștiinței este absolută.

Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice, bunelor moravuri și legilor de organizare ale Statului.

Külön törvény fogja megállapítani a közérdek eseteit, a kisajátítási eljárást és ennek módját.

A közlekedési utak, a közegészségügy, a honvédelem, a katonai érdeklő munkálatok, a közművelődés, valamint az állam és közigazgatás közvetlen, általános érdekében történő kisajátításokon kívül a többi közérdeklő eseteket kétharmad többséggel megszavazott törvények fogják meghatározni.

Az utak szabályozására és szélesbbitésére, valamint a községeken átfolyó vagy mellettük elfolyó folyók partjainak szabályozására fennálló törvények a királyság egész területén érvényben maradnak.

18. §. Romániában bármilyen címen csupán a románok és a honosított románok szerezhetnek és bírhatnak tulajdonban földbirtokot. Idegeneknek csupán eme ingatlanok értékére van joguk.

19. §. A bányarétegek, valamint az altalaj mindennemű kincse az állami tulajdona. Kivételt képeznek a közös kőtömegek, az építési anyagokat szolgáltató kőbányák és a tőzegtelepek, az állam által korábbi törvények alapján szerzett jogok sérelme nélkül.

Külön bányatörvény fogja megállapítani e javak értékesítésének szabályait és feltételeit, a felszín tulajdonosának járulékát és fogja véglegesen megállapítani azt a lehetőséget és mértéket, amelyben ezek az altalaj javainak a kitermelésében résztvehetnek.

Tekintetbe kell venni a szerzett jogokat, amennyiben megfelelnek az altalaj értékesíthetőségének és a külön törvény által megállapítandó szabályoknak.

A jelenleg hatályos törvények szerint már megadott vagy megállapított bányászati engedélyeket tiszteletben kell tartani arra az időtartamra, amelyre adattak; a tulajdonosok által már folytatott bányakitermelést pedig csak addig az ideig, amíg a kitermelést folytatják. Örökös engedélyek nem adhatók.

Az előbbi bekezdésben említett összes bányászati és bányakitermelési engedélyeket a törvény által megállapítandó szabályokkal kell összhangba hozni, amelyek meg fogják állapítani az engedélyek és kitermelések legmesszebbi időtartamát. Ez nem haladhatja meg a jelen alkotmány kihirdetésétől számított 50 évet.

20. §. A közlekedési utak, a légűr és a hajózható vizek köztulajdont képeznek.

Köztulajdont képeznek azok a vizek is, amelyek motorikus erőt állíthatnak elő és azok, amelyek közcélokra felhasználhatók.

A szerzett jogok tiszteletben tartatnak vagy pedig közérdekből előzetes és igazságos kártalanítás mellett kisajátíthatók.

Külön törvények fogják megállapítani azt a határt, ameddig a fentemlített összes jogok a tulajdonos használatában hagyandók, a kitermelés módzatait, továbbá a felszín használatáért és a létező berendezésekért járó illő kártérítést.

21. §. Az összes termelő tényezők egyenlő védelemben részesülnek.

Az állam törvények által beavatkozhatik e tényezők viszonyába, hogy gazdasági vagy társadalmi összeütközéseket megelőzzön.

A munka szabadsága meg lesz védve.

A munkások szociális biztosítását betegség, baleset és egyéb ellen törvény fogja szabályozni.

22. §. A lelkiismeret szabadsága korlátlan.

Az állam az összes vallásfelekezeteknek egyenlő szabadságot és védelmet biztosít, amennyiben gyakorlásuk nem ütközik a közrendbe, a jó erkölcsökbe és az állam szervezeti törvényeibe.

Biserica creștină ortodoxă și cea greco-catolică sunt biserici românești.

Biserica ortodoxă română fiind religia marelui majorități a Românilor, este biserică dominantă în Statul român; ar cea greco-catolică are întâietatea față de celelalte culte.

Biserica ortodoxă română este și rămâne neatârnată de orice ierarhie străină, păstrându-și însă unitatea cu Biserica ecumenică a Răsăritului în privința dogmelor.

În tot Regatul României Biserica creștină ortodoxă va avea o organizație unitară cu participarea tuturor elementelor ei constitutive, clerici și mireni.

O lege specială va statua principiile fundamentale ale acestei organizații unitare, precum și modalitatea după care Biserica își va reglementa, conduce și administra, prin organele sale proprii și sub controlul Statului, chestiunile sale religioase, culturale, fundamentale și epitropești.

Chestiunile spirituale și canonice ale Bisericii ortodoxe române se vor reglementa de o singură autoritate sinodală centrală.

Mitropoliții și episcopii Bisericii ortodoxe române se vor alege potrivit unei singure legi speciale.

Raporturile dintre diferitele culte și Stat se vor stabili prin lege.

Art. 23. — Actele stării civile sunt de atribuția legii civile.

Intocmirea acestor acte va trebui să preceadă totdeauna binecuvântarea religioasă.

Art. 24. — Învățământul este liber în condițiile stabilite prin legile speciale și întrucât nu va fi contrar bunelor moravuri și ordinii publice.

Învățământul primar este obligator. În școlile Statului acest învățământ se va da gratuit.

Statul, județele și comunele vor da ajutoare și înlesniri elevilor lipsiți de mijloace, în toate gradele învățământului, în măsura și modalitățile prevăzute de lege.

Art. 25. — Constituțiunea garantează tuturor libertatea de a comunica și publica ideile și opiniile lor prin grai, prin scris și prin presă, fiecare fiind răspunzător de abuzul acestor libertăți în cazurile determinate prin codicele penal, care nici într'un caz nu va putea restrânge dreptul în sine.

Nici o lege excepțională nu se va putea înființa în această materie.

Nici cenzura, nici o altă măsură preventivă pentru aparițiunea, vinderea sau distribuțiunea oricărei publicațiuni nu se va putea înființa.

Nu este nevoie de autorizațiunea prealabilă a nici unei autorități pentru aparițiunea oricărei publicațiuni.

Nici o cauțiune nu se va cere dela ziariști, scriitori, editori, tipografi și litografi.

Presă nu va fi pusă nici odată sub regimul avertismentelor.

Nici un ziar sau publicațiune nu va putea fi suspendat sau suprimat.

Orice publicațiune periodică de orice natură va trebui să aibă un director răspunzător, iar în absența acestuia, un redactor răspunzător. Directorul sau redactorul vor trebui să se bucure de drepturile civile și politice. Numele directorului și numele redactorului vor figura vizibil și permanent în fruntea publicațiunii.

Înainte de aparițiunea publicațiunii periodice, proprietarul ei e obligat a declara și înscrie numele său la tribunalul de comerț.

Az ortodox keresztény egyház és a görög katolikus egyház román egyházak.

A román ortodox egyház a románok nagy többségének vallása lévén, az ortodox egyház uralkodó egyház a román államban; a görög katolikus egyháznak pedig elsőbbsége van a többi felekezetek előtt.

A román ortodox egyház a jelenben és jövőben független minden idegen fennhatóságtól, a hitelvek tekintetében azonban megmarad egysége a keleti ökumenikus egyházzal.

A román királyság egész területén a keresztény ortodox egyháznak egységes szervezete lesz, összes alkotó elemeinek, az egyháziaknak és világiaknak részvételével.

Külön törvény fogja megállapítani ennek az egységes szervezetnek alapelveit, valamint ama módozatokat, amelyek szerint az egyház saját szervei által és az állam ellenőrzése alatt vallási, közművelődési, alapítványi és gondnoksági ügyeit vezetni és igazgatni fogja.

A keresztény román ortodox egyház lelki és kánoni kérdéseit egyetlen központi zsinati hatóság fogja szabályozni.

A román ortodox egyház metropolitáit és püspökeit egyetlen külön törvény előírásának megfelelően fogják választani.

Az állam és a különböző felekezetek viszonyát törvény fogja megállapítani.

23. §. Az anyakönyvi cselekmények a magánjog körébe tartoznak. E cselekmények véghezvitelének mindig meg kell előznie az egyházi áldást.

24. §. Az oktatás szabad, a külön törvények által megállapított feltételek mellett, amennyiben nem ütközik a közrendbe és a jó erkölcsökbe.

Az elemi oktatás kötelező. Ez az oktatás az állam iskoláiban ingyenesen történik.

Az állam, a megyék és községek a vagyontalan tanulók részére az oktatás minden fokozatában segélyt és könnyebbítéseket nyújtanak, törvény által megállapított mértékben és módozatok szerint.

25. §. Az alkotmány mindenkinek biztosítja azt a szabadságot, hogy gondolatait és véleményét szóban, írásban és sajtó útján szabadon közölhesse és nyilváníthassa. Mindenki felelős e szabadsággal való visszaélés miatt a büntetőtörvény által megállapított esetekben, ez azonban magát a jogot semmiképpen sem korlátozhatja.

Ezen a téren semmiféle kivételes törvényt sem lehet életbeléptetni.

Bármilyen közlemény megjelenésére, előadására vagy terjesztésére vonatkozólag sem cenzúrát, sem bármilyen más előzetes rendszabályt nem lehet életbeléptetni.

Semmiféle előzetes hatósági engedély sem szükséges valamely közlemény megjelenéséhez.

Az újságíróktól, íróktól, kiadóktól, könyvnyomdászoktól és nyomdászoktól semmiféle biztosíték sem kérhető.

A sajtó soha sem helyezhető a megintó eljárás alá.

Semmiféle újság vagy közlemény megjelenése sem függeszthető fel és nem tiltható be.

Minden időszaki közleménynek felelős igazgatója, ennek távollétében felelős szerkesztője kell, hogy legyen. Igazgató vagy szerkesztő csak az lehet, aki politikai és polgári jogainak birtokában van. Az igazgató és a szerkesztő neve a közlemény fejére állandóan és láthatóan ki-
teendő.

Az időszaki közlemény megjelenése előtt annak tulajdonosa köteles nevét a kereskedelmi törvényszéknél bejelenteni és beiktatni.

Sancțiunile acestor dispoziții se vor prevedea prin legi speciale.

Art. 26. — În ce privește publicațiile neperiodice, răspunzător de scrierile sale este autorul, în lipsa acestuia editorul; patronul tipografiei răspunde când autorul și editorul nu au fost descoperiți.

La publicațiile periodice responsabilitatea o au: autorul, directorul sau redactorul în ordinea, enumerării.

Proprietarul în toate cazurile este solidar răspunzător de plata despăgubirilor civile.

Delictele de presă se judecă de jurați, afară de cazurile aci statornicite, cari se vor judeca de tribunalele ordinare, potrivit dreptului comun:

a) Delictele ce s'ar comite împotriva Suveranilor țării, Principelui Moștenitor, membrilor Familiei Regale și Dinastiei, Șefilor Statelor Străine și reprezentațiilor lor;

b) Indemnurile directe la omor și rebeliune, în cazurile când nu au fost urmate de execuțiune;

c) Calomniile, injuriile, difamațiile aduse particularilor sau funcționarilor publici oricari ar fi, atinși în viața lor particulară sau în cinstea lor personală.

Arestul preventiv în materie de presă este interzis.

Art. 27. — Secretul scrisorilor, telegramelor își al convorbirilor telefonice este neviolabil.

O lege specială va stabili cazurile în cari justiția, în interesul instrucțiunii penale, va putea face excepțiune la dispozițiunea de față.

Aceeaș lege va determina responsabilitatea agenților Statului și a particularilor pentru violarea secretului scrisorilor, telegramelor și convorbirilor telefonice.

Art. 28. — Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, au dreptul de a se aduna pașnici și fără arme, conformându-se legilor cari regulează exercitarea acestui drept, pentru a trata tot felul de chestiuni; întru aceasta nu este trebuință de autorizare prealabilă.

Intrunirile sub cerul liber sunt permise, afară de piețele și căile publice.

Intrunirile, procesiunile și manifestațiile pe căile și piețele publice sunt supuse legilor polițienești.

Art. 29. — Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, au dreptul a se asocia, conformându-se legilor cari regulează exercițiul acestui drept.

Dreptul de liberă asociațiune nu implică în sine dreptul de a crea persoane juridice.

Condițiunile în cari se acordă personalitatea juridică se vor stabili prin o lege specială.

Art. 30. — Fiecare are dreptul de a se adresa la autoritățile publice prin petițiuni subscrise de către una sau mai multe persoane, neputând însă petiționa decât în numele subscrișilor.

Numai autoritățile constituite au dreptul de a adresa petițiuni în nume colectiv.

Art. 31. — Nici o autorizare prealabilă nu este necesară pentru a se exercita urmăriri contra funcționarilor publici pentru faptele administrațiunii lor de părțile vătămate, rămânând însă neatinse regulile speciale statornicite în privința miniștrilor.

Cazurile și modul urmării se vor regula prin anume lege.

E rendelkezések büntető határozatait külön törvény fogja megállapítani.

26. §. Nem időszaki közleményekben megjelenő írásokért szerzője felel, annak hiányában a kiadó. Ha a szerző és kiadó nem állapítható meg, a nyomda tulajdonosa felelős.

Időszaki közleményekért a szerző, az igazgató vagy szerkesztő felelős az említett sorrendben.

A tulajdonos minden esetben egyetemlegesen felel a magánjogi kártérítés fizetéséért.

Sajtóvétségben az esküdtszék jár el, az alább megállapított esetek kivételével, amelyekben a rendes bíróság jár el a köztörvénynek megfelelően:

a) Azon bűncselekmények esetében, amelyeket az ország uralkodói, a trónörökös, a királyi család tagjai, idegen államok fejei és ezek képviselői ellen követnek el;

b) Gyilkosságra és lázadásra való egyenes felhívás esetében, amennyiben azok hatálytalanok maradtak;

c) Rágalmazás, becsületsértés és meggyalázás esetében, akár magánosok, akár bármely közhivatalnok ellen követik el, amennyiben magánéletükre és egyéni becsületükre vonatkozik.

Sajtótügyekben előzetes letartóztatásnak helye nincs.

27. §. A levelek, táviratok és távbeszélgetések titka sérthetetlen.

Külön törvény fogja megállapítani azokat az eseteket, amelyekben az igazságszolgáltatás, valamely büntügyi eljárás érdekében e rendelkezés alól kivételt tehet.

Ez a törvény fogja megállapítani az állam közegeinek, valamint a magánosoknak felelősségét a levél-, táviró- és távbeszélőtítok megsértéséért.

28. §. A románoknak faji, nyelvi vagy vallási különbségre való tekintet nélkül jogukban áll békésen és fegyvertelenül összegyűlni minden-nemű kérdések megtárgyalására, alkalmazkodva ama törvényekhez, amelyek e jog gyakorlását szabályozzák. E célból előzetes engedélyre szükség nincs.

A szabad ég alatti gyűlések, kivéve a közútakat és köztereket, megvannak engedve.

A közúton és köztereken történő gyűlések, felvonulások és tüntetések a rendészeti törvényeknek vannak alávetve.

29. §. A románoknak faji, nyelvi vagy vallási különbségre való tekintet nélkül joguk van egyesülni, alkalmazkodva ama törvényekhez, amelyek ezt a jogot szabályozzák.

A szabad egyesülés joga nem foglalja magában a jogi személyiség alkotásának jogát is.

A feltételeket, amelyek mellett a jogi személyiség elismertetik, külön törvény fogja szabályozni.

30. §. Bárkinek jogában áll egy vagy több személy által aláírt kérvénnyel a közhatóságokhoz fordulni, a kérvényezés azonban csupán az aláíró személyek nevében történhetik.

Csupán szervezett hatóságok bírnak azzal a joggal, hogy a közösség nevében kérvényezhessenek.

31. §. Semmiféle előzetes felhatalmazás sem szükséges ahhoz, hogy köztisztviselők ellen közigazgatási tényeik miatt a megsértett felek eljárását tegyenek folyamatba, a miniszterekre nézve megállapított kivételes szabályok azonban érintetlenül maradnak.

Az eljárás eseteit és módját külön törvény fogja szabályozni.

Dispozițiuni speciale în codicele penal vor determina penalitățile prepuitorilor.

Art. 32. — Nici un Român, fără autorizarea guvernului, nu poate intra în serviciul unui Stat străin, fără ca însuș prin aceasta să-și piardă cetățenia.

Extrădarea refugiaților politici este oprită.

TITLUL III.

Despre puterile statului

Art. 33. — Toate puterile Statului emană dela națiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegațiune și după principiile și regulile așezate în Constituțiunea de față.

Art. 34. — Puterea legislativă se exercită colectiv de către Rege și Reprezentațiunea națională.

Reprezentațiunea națională se împarte în două Adunări:

Senatul și Adunarea deputaților.

Orice lege cere învoirea a câtor trele ramuri ale puterii legiuitoare.

Nici o lege nu poate fi supusă sancțiunii regale decât după ce se va fi discutat și votat liber de majoritatea ambelor Adunări.

Art. 35. — Inițiativa legilor este dată fiecăreia din cele trei ramuri ale puterii legislative.

Totuș orice lege relativă la veniturile și cheltuielile Statului sau la contingentul armatei trebuie să fie votată mai întâiu de Adunarea Deputaților.

Art. 36. — Interpretațiunea legilor cu drept de autoritate se face numai de puterea legiuitoare.

Art. 37. — Promulgarea legilor, votate de ambele Adunări, se va face prin îngrijirea ministerului justiției, care va păstra unul din originalele legilor votate, iar al doilea original se păstrează de Arhivele Statului.

Ministrul justiției este și păstrătorul marelui Sigiliu al Statului.

În fiecare an ministerul justiției va publica colecțiunea legilor și regulamentelor, în care legile vor fi inserate purtând numărul de ordine după data promulgării.

Art. 38. — Nici o lege, nici un regulament de administrațiune generală, județeană sau comunală nu pot fi îndatoritoare decât după ce se publică în chipul hotărât de lege.

Art. 39. — Puterea executivă este încredințată Regelui, care o exercită în modul regulat prin Constituțiune.

Art. 40. — Puterea judecătorească se exercită de organele ei.

Hotărârile lor se pronunță în virtutea legii și se execută în numele Regelui.

Art. 41. — Interesele exclusiv județene sau comunale se regulează de către consiliile județene sau comunale după principiile așezate prin Constituțiune și prin legi speciale.

CAPITOLUL I.

Despre reprezentarea națională

Art. 42. — Membrii Adunărilor reprezintă națiunea.

Art. 43. — Ședințele Adunărilor sunt publice.

A büntető törvény külön rendelkezései szabályozzák a rágalmazók büntetését.

32. §. A kormány engedelmé nélkül egy román sem léphet valamely idegen állam szolgálatába anélkül, hogy már ezáltal el ne veszítse állampolgárságát.

A politikai menekültek kiszolgáltatása tilos.

III. CÍM

Az államhatalomról

33. §. Minden államhatalom a nemzetől ered, amely azt nem gyakorolhatja másként, mint megbízás útján és a jelen alkotmányban megállapított elvek és szabályok szerint.

34. §. A törvényhozói hatalmat a király és országgyűlés együttesen gyakorolják.

Az országgyűlés két házra oszlik:
a szenátusra és a képviselőházra.

Minden törvényhez a törvényhozói hatalom mind a három ágának beleegyezése szükséges.

Egyetlen törvény sem terjeszthető királyi szentesítés alá, mielőtt azt a két ház szabadon meg tárgyalta és többségük el nem fogadta.

35. §. A törvényhozói hatalom mindhárom ágát megilleti a törvénykezdeményezés joga.

Az állami jövedelmekre és kiadásokra, valamint a hadsereg létszámára vonatkozó minden törvény azonban először a képviselőház által szavazandó meg.

36. §. Csak a törvényhozói hatalom értelmezheti hitelesen a törvényeket.

37. §. A két ház által megszavazott törvények kihirdetéséről az igazságügyminisztérium gondoskodik, amely megőrzi a megszavazott törvények egyik eredeti példányát, míg a másik eredeti példány az állami levéltárban őrizendő.

Az igazságügyminiszter egyszersmind az állam nagy pecsétjének is őre.

Az igazságügyminisztérium minden évben közzéteszi a törvények és rendeletek táráat, amelybe a törvények kihirdetésük keletje szerinti sorzámmal veendő fel.

38. §. Semmiféle törvény, általános, megyei vagy községi közigazgatási rendelet nem bír kötelező erővel addig, amíg azt a törvény által megállapított módon ki nem hirdetik.

39. §. A végrehajtói hatalom a királyt illeti meg, aki azt az alkotmányban meghatározott módon gyakorolja.

40. §. A bírói hatalmat a bírói hatóságok gyakorolják.

Határozataikat a törvény nevében hirdetik ki és azok a király nevében hajtathatnak végre.

41. §. A kizárólag megyei és községi érdekű ügyeket a megyei és községi tanácsok intézik az alkotmány és a külön törvények által meghatározott módon.

I. FEJEZET

Az országgyűlésről

42. §. A házak tagjai a nemzetet képviselik.

43. §. A házak ülései nyilvánosak.

Regulamentele lor fixează cazurile și modul în cari aceste ședințe pot fi declarate secrete.

Art. 44. — Fiecare din Adunări verifică titlurile membrilor săi și judecă contestațiunile ce se ridic în această privință.

Nici o alegere nu poate fi invalidată decât cu două treimi din numărul membrilor prezenți.

Art. 45. — Nimeni nu poate fi totdeodată membru al uneia și al celeilalte Adunări.

Art. 46. — Deputații și senatorii numiți de puterea executivă într'o funcțiune salariată, pe care o primesc, pierd de plin drept mandatul lor de reprezentanți ai națiunii.

Această dispozițiune nu se aplică miniștrilor și subsecretarilor de Stat.

Legea electorală determină incompatibilitățile.

Art. 47. — La începutul fiecărei legislaturi și a fiecărei sesiuni ordinare, Adunarea deputaților și Senatul aleg din sânul lor pe președintele, vicepreședintele și membrii birourilor, potrivit regulamentelor interioare.

Art. 48. — Orice hotărîre se ia cu majoritate absolută a voturilor, afară de cazurile când prin Constituțiune, legi sau regulamentele Corpurilor legiuitoare se cere un număr superior de voturi.

În caz de paritate a voturilor, propunerea în deliberare este respinsă.

Adunările țin ședințe cu jumătate plus unul din numărul membrilor înscriși în apelul nominal.

Art. 49. — Voturile se dau prin ridicare și ședere, prin viu grai sau prin scrutin secret.

Un proiect de lege nu poate fi adoptat decât după ce s'a votat articol cu articol.

Art. 50. — Fiecare din Adunări are dreptul de anchetă.

Art. 51. — Adunările au dreptul de a amenda și de a despărți în mai multe părți articolele și amendamentele propuse.

Art. 52. — Fiecare membru al Adunărilor are dreptul a adresa miniștrilor interpelări, la care aceștia sunt obligați a răspunde în termenul prevăzut de regulament.

Art. 53. — Oricine are dreptul a adresa petițiuni Adunărilor prin mijlocirea biroului sau a unuia din membrii săi.

Fiecare din Adunări are dreptul de a trimite miniștrilor petițiunile ce-i sunt adresate. Miniștrii sunt datori a da explicațiuni asupra cuprinderii lor ori de câte ori Adunarea o cere.

Art. 54. — Nici unul din membrii uneia sau celeilalte Adunări nu poate fi urmărit sau prigonit pentru opiniunile și voturile emise de dânsul în cursul exercițiului mandatului său.

Art. 55. — Nici un membru al uneia sau celeilalte Adunări nu poate, în timpul sesiunii, să fie nici urmărit, nici arestat în materie de represiune, decât cu autorizarea Adunării din care face parte, afară de cazul de flagrant delict.

Dacă a fost arestat preventiv sau urmărit în timpul când sesiunea era închisă, urmărirea sau arestarea trebuiesc supuse aprobării Adunării din care face parte, îndată după deschiderea sesiunii Corpurilor legiuitoare.

Detențiunea sau urmărirea unui membru al uneia sau celeilalte Adunări este suspendată în tot timpul sesiunii, dacă Adunarea o cere.

Art. 56. — Fiecare Adunare determină, prin regulamentul său modul după care ea își exercită atribuțiunile.

A házszabályok állapítják meg azokat a módokat és eseteket, amelyekben az üléseket titkosaknak lehet nyilvánítani.

44. §. Mindkét ház igazolja tagjainak megbízását és elbírálja a panaszokat, amelyeket ebben a tekintetben emeltek.

A mandátumokat csak a jelenlevők kétharmadával lehet megerősíteni.

45. §. Senki sem lehet egyidőben mindkét ház tagja.

46. §. Ha a végrehajtói hatalom képviselőket és szenátorokat nevez ki fizetéssel járó hivatalba, melyet elfogadnak, ezek jogszerint elvesztik nemzet képviselői megbízásukat.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a miniszterekre és államtitkárokra.

Az összeférhetlenségi eseteket a választójogi törvény állapítja meg.

47. §. Minden országgyűlés összeülése és minden rendes ülészak elején a képviselőház és a szenátus a maga számára saját kebeléből a házszabályoknak megfelelően elnököt, alelnököket és tisztviselőket választ.

48. §. Minden határozathozatal a szavazatok abszolút többségével történik, kivéve azokat az eseteket, amikor az alkotmány, a törvények vagy a házszabályok a szavazatok nagyobb többségét kívánják meg.

Szavazategyenlőség esetén a tárgyalt javaslat elutasítottnak tekintendő.

A házak akkor tarthatnak üléseket, ha a névjegyzékbe felvett tagok felénél eggyel több tag van jelen.

49. §. A szavazás felállással és ülvemaradással, élőszóval vagy titkos szavazással történhetik.

Egy törvényjavaslat sem fogadható el addig, amíg azt szakaszról-szakaszra meg nem szavazták.

50. §. Minden háznak joga van anketokat tartani.

51. §. A háznak joguk van arra, hogy kiegészítsék és több részre osszák fel az előterjesztett szakaszokat és kiegészítéseket.

52. §. A két ház minden tagjának joga van interpellációt intézni a miniszterekhez, akik a házszabályokban előírt határidőn belül kötelesek reájuk válaszolni.

53. §. Mindenkinnek joga van kérvénnyel fordulni a házakhoz a két ház hivatalainak vagy valamelyik tagjának közvetítésével.

A két háznak joga van a hozzá intézett kérvényeket a minisztereknek kiadni. A miniszterek kötelesek azok tartalmára nézve felvilágosítást adni valahányszor azt az országgyűlés kívánja.

54. §. Egyik ház tagja ellen sem lehet vizsgálatot vagy eljárást indítani megbízása teljesítése közben nyilvánított véleményeiért és szavazataiért.

55. §. Tettenérés esetét kivéve, megtorlás tekintetében egyik ház tagja sem lehet az ülészakok ideje alatt eljárás alatt és nem üldözhető, csak annak a háznak az engedélyével, amelynek az illető tagja.

Ha abban az időben volt előzetes letartóztatásba helyezve vagy eleim akkor indítottak eljárást, amikor az ülészak be volt zárva, az eljárást vagy letartóztatást nyomban az új ülészak megnyitása után ama ház jóváhagyásának kell alávetni, amelynek az illető tagja.

Ha a ház úgy kívánja, a letartóztatásnak vagy eljárásnak az ülészak egész idejére is szünetelnie kell.

56. §. Minden ház maga állapítja meg házszabályaiban működésének módját.

Art. 57. — Fiecare din Adunări deliberează și la hotărâri separat, afară de cazurile anume specificate în Constituțiunea de față.

Art. 58. — Orice întrunire a unuia din Corpurile legiuitoare în afară de timpul sesiunii celuilalt este nula ele drept.

Art. 59. — Fiecare din ambele Adunări are dreptul exclusiv de a exercita propria sa poliție prin președintele ei, care singuri, după încuviințarea Adunării, poate da ordin gardei de serviciu.

Art. 60. — Nici o putere armată nu se poate pune la ușile sau în jurul uneia sau alteia din Adunări fără învoirea ei.

Art. 61. — Legea electorală stabilește toate condițiunile cerute pentru a fi alegător la Adunarea deputaților și la Senat, incapacitățile și nedemnitățile precum și procedura electorală.

Art. 62. — Membrii ambelor Corpuri legiuitoare sunt aleși pentru patru ani.

Art. 63. — Diurnele deputaților și senatorilor se stabilesc prin lege.

SECȚIUNEA I.

Despre Adunarea deputaților

Art. 64. — Adunarea deputaților se compune din deputați aleși de cetățenii Români majori, prin vot universal, egal, direct, obligator și secret pe baza reprezentării minorității.

Art. 65. — Alegerea deputaților se face pe circumscripții electorale. Circumscripția electorală nu poate fi mai mare decât un județ.

Legea electorală stabilește numărul deputaților de ales în fiecare circumscripție proporțional cu populația.

Art. 66. — Spre a fi eligibil la Adunarea deputaților se cere:

- a) A fi cetățean român;
- b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice;
- c) A avea vârsta de douăzeci și cinci ani împliniți;
- d) A avea domiciliul în România.

Legea electorală va determina incapacitățile.

SECȚIUNEA II.

Despre Senat

Art. 67. — Senatul se compune din senatori aleși și din senatori de drept.

Art. 68. — Toți cetățenii Români dela vârsta de 40 ani împliniți aleg pe circumscripții electorale cari nu pot fi mai mari decât județul, prin vot obligator, egal, direct și secret, un număr de senatori.

Numărul senatorilor de ales în fiecare circumscripție, care nu poate fi mai mare decât un județ, se stabilește de legea electorală, proporțional cu populația.

Art. 69. — Membrii aleși în consiliile județene și membrii aleși în consiliile comunale urbane și rurale, întruniți într'un singur colegiu, aleg prin vot obligator, egal, direct și secret, câte un senator de fiecare județ.

Art. 70. — Membrii camerelor de comerț, de industrie, de muncă și de agricultură, întruniți în colegii separate, aleg din sânul lor câte un senator de fiecare categorie și pentru fiecare circumscripție electorală. Aceste circumscripții electorale speciale se fixează de legea electorală, numărul lor neputând fi mai mare de șase.

57. §. Minden ház külön tanácskozik es határoz, kivéve az alkotmányban külön említett eseteket.

58. §. A törvényhozó házak egyikének bármely összejövele a másik ülészakának idején kívül jogszerint semmis.

59. §. Mindkét ház jogosult saját rendészetét kizárólag elnöke útján gyakorolni, aki egyedül veheti igénybe a ház beleegyezésével a ház őr-ségét.

60. §. Egyik ház bejáratai elé vagy környékére sem lehet fegyveres karhatalmat elhelyezni saját beleegyezése nélkül.

61. §. A választójogi törvény állapítja meg a képviselői és szenátor-választói minőséghez megkívánt összes feltételeket, a képtelenségi és érdemteleneségi eseteket, valamint a választási eljárást.

62. §. Mindkét törvényhozó testület tagjait négy évre választják.

63. §. A képviselők és szenátorok napidiját törvény állapítja meg.

I. RÉSZ

A képviselőházzal

64. §. A képviselőház a nagykorú román állampolgárok által általános és egyenlő, közvetlen, kötelező és titkos, a kisebbségi képviselet el-ven alapuló szavazással megválasztott képviselőkből áll.

65. §. A képviselőválasztás választókerületenként történik. A választó-kerület nem lehet nagyobb egy megyénél.

A választójogi törvény az egyes választókerületekben megválasz-tandó képviselők számát a lakossággal arányban állapítja meg.

66. §. Képviselővé az választható, aki:

- a) román állampolgár;
- b) polgári és politikai jogait gyakorolhatja;
- c) 25-ik életévét betöltötte;
- d) Romániában lakik.

A képtelenségi eseteket a választójogi törvény fogja megállapítani.

II. RÉSZ

A szenátusról

67. §. A szenátus választott tagokból és hivatalból jogosult szenáto-rokból áll.

68. §. Minden negyven évet betöltött román állampolgár választó-kerületenként, amelyek nem lehetnek nagyobbak egy megye területénél, kötelező, egyenlő, közvetlen és titkos szavazással bizonyos számú szená-tort választ.

Az egyes választókerületek által választandó szenátorok számát a választójogi törvény a lakossággal arányban állapítja meg.

69. §. A megyei tanácsok választott tagjai, valamint a városi és fa-lusi községek tanácsainak választott tagjai megyénként egyetlen testü-letbe gyűlve, kötelező, egyenlő, közvetlen és titkos szavazással egy-egy szenátort választanak minden megye részéről.

70. §. A kereskedelmi- és iparkamarák, a munkaügyi és mező-gazdasági kamarák külön testületbe gyűlve kebelükből egy-egy sze-nátort választanak csoportonként és választókerületenként. Ezeket a kü-lönleges választókerületeket a választójogi törvény állapítja meg és szá-muk nem lehet több hatnál.

Art. 71. — Fiecare universitate alege, din sânul său, prin votul profesorilor săi, câte un senator.

Art. 72. — Sunt de drept membri ai Senatului, în virtutea Inaltei lor situațiuni în Stat și Biserică:

a) Moștenitorul Tronului dela vârsta de 18 ani împliniți; el însă nu va avea vot deliberativ decât la vârsta de 25 ani împliniți;

b) Mitropoliții țării;

c) Episcopii eparhioți ai Bisericilor ortodoxe române și greco-catolice întru cât vor fi aleși conform legilor țării;

d). Capii confesiunilor recunoscute de Stat, câte unul de fiecare confesiune, întru cât sunt aleși sau numiți conform legilor țării și reprezintă un număr de peste 200.000 credincioși; precum și reprezentantul superior religios al musulmanilor din Regat;

e) Președintele Academiei Române;

Mandatul acestor senatori încetează odată cu calitatea sau demnitatea care le atribue dreptul.

Art. 73. — Devin senatori de drept:

a) Foștii Președinți de Consiliu, întru cât vor avea o vechime de patru ani ca Președinți de Consiliu titulari, și foștii Miniștri având o vechime de cel puțin șase ani într'una sau mai multe guvernări;

b) Foștii Președinți ai Corpurilor Legiuitoare cari vor fi exercitat această demnitate cel puțin în cursul a opt sesiuni ordinare;

c) Foștii Senatori și Deputați aleși în cel puțin zece legislaturi, independent de durata lor;

d) Foștii Primi-Președinți ai înaltei Curți de Casație și Justiție cari au ocupat această funcțiune sau pe aceea de Președinte la Casație cinci ani;

e) Generalii de rezervă și în retragere:

1. Cari vor fi exercitat comanda unei armate în fața inamicului, ca titulari, cel puțin 3 luni.

2. Cari au îndeplinit funcțiunea de Șef al marelui Stat-Major, sau de inspector general de armată (comandant de armată), în timp de pace, cel puțin patru ani.

Numărul celor din categoria a doua nu va fi mai mare de patru, luați în ordinea vechimei, la vacanțe existente;

f) Foștii Președinți ai Adunărilor Naționale din Chișinău, Cernăuți și Alba-Iulia, cari au declarat Unirea.

Art. 74. — Verificarea îndeplinirii condițiunilor senatorilor de drept se face de o comisiune compusă din Președinții secțiunilor înaltei Curți de Casație și Justiție, sub președinția Primului-Președinte al acestei înalte Curți.

Constatarea se face din oficiu, la cererea Președintelui Senatului sau a acelor cari au dreptul.

Președintele Senatului înscrie senatorii de drept pe baza încheierii Comisiunii.

Senatul poate discuta și semnala Comisiunii, spre rectificare, erorile constatate în stabilirea drepturilor.

Art. 75. — Spre a fi eligibil la Senat se cere:

a) A fi cetățean român;

b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice;

c) A avea vârsta de 40 ani împliniți;

d) A avea domiciliul în România;

Aceste condițiuni, afară de vârstă, se cer își senatorilor de drept.

71. §. Minden egyetem saját kebeléből, tanárainak szavazatával egy-egy szenátort választ.

72. §. Az államban és egyházban elfoglalt magas helyzetük alapján a szenátusnak hivatalból jogosult tagjai:

a) a trónörökös, 18 éves korától; tanácskozási szavazata azonban csak 25 éves korának betöltése után van;

b) Az ország metropolitái;

c) a román ortodox és a görög katolikus egyháznak az ország törvényei szerint megválasztott megyéspüspökei;

d) Az állam által elismert vallásfelekezetek fejei, felekezetenként egy-egy, amennyiben az ország törvényei szerint vannak megválasztva vagy kinevezve és ha 200.000 lélekszámnál több hívőt képviselnek; továbbá a királyságbeli muzulmánok egyházi feje;

e) A román akadémia elnöke.

Ezen szenátorok megbízatása egyidőben szűnik meg azzal a minőséggel vagy méltósággal, amely a jogot adja.

73. §. A szenátusnak hivatalból jogosult tagjaivá válnak:

a) A volt miniszterelnökök, ha legalább négy éven át kinevezett miniszterelnökként működtek és a volt miniszterek, amennyiben egy vagy több kormányának összesen hat évig voltak tagjai;

b) A törvényhozó testületek volt elnökei, ha ezt a méltóságot legalább hat rendes ülészenaton át gyakorolták;

c) A volt szenátorok és képviselők, ha legalább tíz törvényhozás tagjainak voltak megválasztva, tekintet nélkül azok tartamára;

d) A legfőbb semmítő- és ítélőszék volt elnökei, akik öt éven keresztül működtek ebben a minőségben, vagy a semmítőszék másodelnökeként.

e) A nyugalmazott és tartalékos tábormokok:

1. Ha az ellenséggel szemben egy hadseregnek legalább három hónapon keresztül kinevezett parancsnokoló tábormokai voltak.

2. Ha a nagyvezérkar főnöki tisztét vagy a hadseregvezérfelügyelői (hadseregparancsnoki) tisztet béke idején legalább négy éven át töltötték be.

E második csoportba tartozó szenátorok száma nem haladhatja meg a négyet s a megürülő helyeket a rangidősebb jogosulttal töltik be.

f) Az egyesülést kimondó kissenewi, csernoviczi és gyulafehérvári nemzetgyűlések volt elnökei.

74. §. A hivatalból jogosult szenátorok feltételeinek fennforgását egy bizottság igazolja, amely a legfőbb semmítő- és ítélőszék tanácselnökeiből áll az elnök vezetése alatt.

A megállapítás hivatalból történik a szenátus elnökének vagy a jogosultak kérelmére.

A szenátus elnöke a hivatalból jogosult szenátorokat a bizottság végzése alapján veszi fel.

A szenátusnak jogában áll megvitatni a jogosultság megállapítása körül előfordult tévedéseket és azokat helyreigazítás céljából közölni a bizottsággal.

75. §. A szenátus tagjává az választható, aki:

a) román állampolgár;

b) polgári és politikai jogait gyakorolhatja;

c) a 40-ik életévét betöltötte;

d) Romániában lakik.

Ezeknek a feltételeknek, az életkor kivételével, a hivatalból jogosult szenátoroknak is meg kell felelniök.

SECȚIUNEA III.

Despre Consiliul legislativ

Art. 76. — Se înființează un Consiliu legislativ, a cărui menire este să ajute în mod consultativ la facerea și coordonarea legilor, emanând fie dela puterea executivă, fie din inițiativă parlamentară, cât și la întocmirea regulamentelor generale de aplicarea legilor.

Consultarea Consiliului legislativ este obligatorie pentru toate proiectele de legi, afară de cele cari privesc cerditele bugetare; dacă însă, într'un termen fixat de lege, Consiliul legislativ nu-și dă avizul său, Adunările pot proceda la discutarea și aprobarea proiectelor.

O lege specială va determina organizarea și modul de funcționare al Consiliului legislativ.

CAPITOLUL II.

Despre Rege și Miniștri

SECȚIUNEA I.

Despre Rege

Art. 77. — Puterile constituționale ale Regelui sunt ereditare în linie coboritoare directă și legitimă a Maiestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, din bărbat în bărbat prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetuă a femeilor și coborătorilor lor.

Coborătorii Maiestății Sale vor fi crescuți în religiunea ortodoxa a Răsăritului.

Art. 78. — În lipsă de coboritori în linie bărbătească a Maiestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în vârstă dintre frații săi sau coborătorilor acestora, după regulile statornicite în articolul precedent.

Dacă nici unul dintre frații sau coborătorii lor nu s'ar mai găsi în viață sau ar declara mai dinainte că nu primesc Tronul, atunci Regele va putea indica succesorul său dintr'oa dinastie suverană din Europa cu primirea Reprezentațiunii naționale, dată în forma prescrisă de art. 79.

Dacă nici una, nici alta nu va avea loc, Tronul este vacant.

Art. 79. — La caz de vacanță a Tronului, ambele Adunări se întrunesc de îndată într'oa singură Adunare, chiar fără convocare, și cel mai târziu până în opt zile dela întrunirea lor aleg und Rege dintr'oa dinastie suverană din Europa occidentală.

Prezența a trei pătrimi din membrii cari compun fiecare din ambele Adunări și majoritatea de două treimi a membrilor prezenți sunt necesare pentru a se putea procedea la această alegere.

La caz când Adunarea nu se va fi făcut în termenul mai sus prescris, atunci în a noua zi, la amiazi, Adunările întrunite vor păși la alegere oricare ar fi numărul membrilor prezenți și cu majoritatea absolută a voturilor.

Dacă Adunările s'ar afla dizolvate în momentul vacanței Tronului, se va urma după modul prescris la articolul următor.

III. RÉSZ

A törvényhozási tanácsról

76. §. Törvényhozási tanács létesítetik azzal a feladattal, hogy tanácsadással legyen segítségül a törvények megalkotásánál és összeegyeztetésénél, akár a végrehajtói hatalom, akár az országgyűlés kezdeményezze azokat, valamint a törvények alkalmazására vonatkozó általános szabályzatok elkészítésénél.

A törvényhozási tanács meghallgatása kötelező minden törvényjavaslatnál, kivéve azokat, amelyek a költségvetési hitelekre vonatkoznak. Ha azonban a törvényesen megállapított határidő alatt a törvényhozási tanács nem nyilvánít véleményt, a házak megkezdhetik a törvényjavaslatok vitáját és jóváhagyását.

A törvényhozási tanács szervezetét és eljárását külön törvény fogja szabályozni.

II. FEJEZET

A királyról és a miniszterekről

I. RÉSZ

A királyról

77. §. A király alkotmányos hatalma Ő Felsége Hohenzollern-Sigmaringen I. Károly egyenes törvényes leszármazóinak ágában öröklődik, férfiről-férfire, az elsőszülöttség rendje szerint, a nők és ezek leszármazottjai állandó kizárásával.

Ő Felsége leszármazói a keleti ortodox vallásban nevelendők.

78. §. Ő Felsége Hohenzollern-Sigmaringen I. Károly király fiú-leszármazóinak nemlétében a trónöröklés átháramlik fivérei közül a legidősebbre és azok leszármazóira az előző szakaszban megállapított szabályok szerint.

Ha fivérei és azok leszármazói közül senki sem lenne többé életben vagy előre kijelentenék, hogy nem fogadják el a trónt, akkor a király az országgyűlés beleegyezésével kijelölheti utódját Európa valamely szuverén uralkodóháza közül, az országgyűlés hozzájárulásával, amely a 79. §.-ban meghatározott módon adatik meg.

Ha sem az egyik, sem a másik eset nem áll be, a trón üresedésben van.

79. §. Trónüresedés esetén mind a két ház együttes ülésre gyűl össze, még összehívás nélkül is és legkésőbb az összeüléstől számított nyolcadik napig királyt választ Nyugateurópa valamely szuverén uralkodóházából.

Mindkét ház tagjai háromnegyed részének jelenléte és a jelenlevő tagok kétharmad többsége szükséges e választás megejthetéséhez.

Abban az esetben, ha a fentírt határidő alatt a gyűlés nem jútna eredményre, akkor a kilencedik napon délben az egybegyűlt házak a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül abszolút szótöbbséggel megadják a választást.

Ha a házak a trónüresedés idején fel volnának oszlatva, a következő szakaszban meghatározott módon kell eljárni.

În timpul vacanței Tronului, Adunările întrunite vor numi o locotenență regală, compusă din trei persoane, care va exercita puterile regale până la suirea Regelui pe Tron.

În toate cazurile mai sus arătate votul va fi secret.

Art. 80. — La moartea Regelui, Adunările se întrunesc chiar fără convocare cel mai târziu zece zile după declararea morții.

Dacă din întâmplare ele au fost dizolvate mai înainte și convocarea lor a fost hotărâtă în actul de dizolvare pentru o epocă în urma celor zece zile, atunci Adunările cele vechi se adună până la întrunirea aceluia care are să le înlocuiască.

Art. 81. — Dela data morții Regelui și până la depunerea jurământului a succesorului său la Tron puterile constituționale ale Regelui sunt exercitate în numele poporului român, de miniștri întruniți în consiliu și sub a lor responsabilitate.

Art. 82. — Regele este major la vârsta de optsprezece ani împliniți.

La suirea sa pe Tron, el va depune mai întâiu în sânul Adunărilor întrunite următorul jurământ:

„Jur a păzi Constituțiunea și legile poporului român, a menține drepturile lui naționale și integritatea teritoriului.“

Art. 83. — Regele, în viață fiind, poate numi o Regență, compusă din trei persoane, care, după moartea Regelui, să exercite puterile regale în timpul minorității succesorului Tronului. Această numire se va face cu primirea Reprezentațiunii naționale dată în forma prescrisă la art. 79. din Constituțiunea de față.

Regența va exercita totdeodată și tutela succesorului Tronului în timpul minorității lui.

Dacă la moartea Regelui, Regența nu s'ar găsi numită și succesorul Tronului ar fi minor, ambele Adunări întrunite vor numi o Regență, procedând după formele prescrise la art. 79 din Constituțiunea de față.

Membrii Regenței nu intră în funcțiune decât după ce vor fi depus solemn înaintea ambelor Adunări întrunite jurământul prescris prin art. 82 din Constituțiunea de față.

Art. 84. — Dacă Regele se află în imposibilitate de a domni, miniștrii, după ce au constatat legalmente această imposibilitate, convoacă îndată Adunările.

Acestea aleg Regența, care va forma și tutela.

Art. 85. — Nici o modificare nu se poate face Constituțiunii în timpul Regenței.

Art. 86. — Regele nu va putea fi totdeodată și Șeful unui alt Stat fără consimțământul Adunărilor.

Nici una din Adunări nu poate delibera asupra acestui obiect dacă nu vor fi prezenți cel puțin două treimi din membrii cari le compun, și hotărârea nu se poate lua decât cu două treimi din voturile membrilor de față.

Art. 87. — Persoana Regelui este inviolabilă. Miniștrii lui sunt răspunzători.

Nici un act al Regelui nu poate avea tărie dacă nu va fi contrasemnat de un mistru, care prin aceasta chiar devine răspunzător de acel act.

Art. 88. — Regele numește și revoacă pe miniștrii săi.

El sancționează și promulgă legile.

El poate refuza sancțiunea sa.

El are dreptul de amnistie în materie politică.

Are dreptul de a ierta sau micșora pedepsele în materii criminale, afară de ceea ce se statornicește în privința miniștrilor.

Trónüresedés esetén az egybegyűlt házak három személyből alkotott királyi helytartóságot neveznek ki, amely a király trónralépéséig gyakorolja a királyi hatalmat.

Az összes fentemlített esetekben a szavazás titkos.

80. §. A király halála alkalmával a házak összehívás nélkül is legkésőbb a holtánnyilvánítás utáni tizedik napon összeülnek.

Ha történetesen a házak előbb fel lettek volna oszlatva és a feloszlató határozatban ennél a tíz napnál későbbi időpontra lettek volna összehívva, akkor a régi házak ülnek össze addig, amíg összejön a helyükbe lépni hivatott országgyűlés.

81. §. A király halálának idejétől kezdve a trónörökös eskütételéig a király alkotmányos jogait a román nép nevében a miniszterek minisztertanácsban és saját felelősségükre gyakorolják.

82. §. A király a betöltött 18. életévvel válik nagykorúvá.

Trónralépése alkalmával az egybegyűlt házak kezébe a következő esküt teszi le:

„Esküszöm, hogy a román nemzet alkotmányát és törvényeit megőrzöm, nemzeti jogait és területi épségét fenntartom.“

83. §. A király még életében kinevezhet egy három személyből álló régenstanácsot, amely a király halála után a trónörökös kiskorúsága idején a királyi hatalmat gyakorolni fogja. Ez a kinevezés az országgyűlés beleegyezésével történik a jelen alkotmány 79.-ik §-ában előírt módon.

A régenstanács egyszersmind a gyámságot is gyakorolja a trónörökös fölött, kiskorúsága idején.

Ha a király halálakor nincs ilyen régenstanács kinevezve és a trónörökös kiskorú, a két ház egybegyűlve nevez ki régenstanácsot a jelen alkotmány 79-ik §-ában előírt módozatok szerint.

A régenstanács tagjai addig nem léphetnek tisztjükbe, amíg a két egybegyűlt ház előtt ünnepélyes módon le nem teszik a jelen alkotmány 82. §-ában előírt esküt.

84. §. Ha a király uralkodásra képtelen, a miniszterek, miután ezt a képtelenséget törvényesen megállapították, nyomban összehívják a házakat.

Ezek régenstanácsot választanak, amely egyszersmind a gyámságot is gyakorolja.

85. §. Az alkotmányt a régenstanács idején módosítani nem lehet.

86. §. A király nem lehet egyben más állam feje is a házak beleegyezése nélkül.

Erről a kérdéstről egyik ház sem dönthet, csak abban az esetben, ha tagjaiknak legalább kétharmada jelen van és a határozatot a jelenlevő tagok szavazatainak kétharmad többségével hozzák meg.

87. §. A király személye sérthetetlen. Miniszterei felelősséggel tartoznak.

A király semmiféle ténykedése sem hatályos, ha azt nem ellenjegyzi egy miniszter, aki ezáltal felelőssé válik e ténykedésért.

88. §. A király nevezi ki és menti fel minisztereit.

Ő szentesíti és hirdeti ki a törvényeket.

Szentesítésüket megtagadhatja.

Őt illeti meg politikai ügyekben a közkegyelem gyakorlásának joga. Jogában áll elengedni vagy csökkenteni bűnügyekben a büntetéseket, kivéve a miniszterekre megállapítottakat.

El nu poate suspenda cursul urmăririi sau al judecății, nici a interveni prin nici un mod în administrația justiției.

El numește sau confirmă în funcțiunile publice potrivit legilor.

El nu poate crea o nouă funcțiune fără o lege specială.

El face regulamente necesare pentru executarea legilor, fără să poată vreodată modifica sau suspenda legile și nu poate scuti pe nimeni de executarea lor.

El este capul puterii armate.

El conferă gradele militare în conformitate cu legea.

El va conferi decorațiunile române conform unei anume legi.

El are dreptul de a bate monedă conform unei legi speciale.

El încheie cu Statele străine convențiunile necesare pentru comerț, navigațiune și alte asemenea; însă pentruca aceste acte să aibă autoritate îndatoritoare, trebuie mai întâiu a fi supuse Puterii legislative și aprobate de ea.

Art. 89. — Legea fixează lista civilă pentru durata fiecăreia Domnii.

Art. 90. — La 15 Octomvrie a fiecărui an, Adunarea deputaților și Senatul se întrunesc fără convocare, dacă Regele nu le-a convocat mai înainte.

Durata fiecărei sesiuni este de cinci luni.

Regele deschide sesiunea prin un Mesaj, la care Adunările fac răspunsurile lor.

Regele pronunță închiderea sesiunii.

El are dreptul de a convoca în sesiune extraordinară Adunările.

El are dreptul de a dizolva ambele Adunări deodată sau numai una din ele.

Actul de dizolvare trebuie să conțină convocarea alegătorilor până în două luni de zile și a Adunărilor până în trei luni.

Regele poate amâna Adunările; oricum, amânarea nu poate depăși termenul de o lună, nici a fi reînnoită în aceeași sesiune fără consimțământul Adunărilor.

Art. 91. — Regele nu are alte puteri decât acele date lui prin Constituțiune.

CAPITOLUL III.

Despre miniștri

Art. 92. — Guvernul exercită puterea executivă în numele Regelui, în modul stabilit prin Constituțiune.

Art. 93. — Miniștrii întruniți alcătuiesc Consiliul de Miniștri, care este prezidat, cu titlul de Președinte al Consiliului de Miniștri, de acela care a fost însărcinat de Rege cu formarea guvernului.

Departamentele ministeriale și subsecretariatele de Stat nu se pot înființa și desființa decât prin lege.

Art. 94. — Nu poate fi ministru decât cel care este român sau cel care a dobândit naturalizarea.

Art. 95. — Nici un membru al Familiei Regale nu poate fi ministru.

Art. 96. — Dacă miniștrii nu ar fi membri ai Adunărilor, ei pot lua parte la desbaterea legilor, fără a avea însă și dreptul de a vota.

Nem függesztheti fel a vizsgálatot vagy az ítélezést és semmiképen sem avatkozhatik bele az igazságszolgáltatás menetébe.

A köztisztviségeket a fővényeknek megfelelően Ő tölti be és Ő gyakorolja a megerősítést.

Új tisztséget külön törvény nélkül nem létesíthet.

Ő készíti a törvények végrehajtási utasításait, anélkül, hogy bármikor is módosíthatná vagy felfüggeszthetné a törvényeket; úgyszintén nem menthet fel senkit azok végrehajtása alól.

Ő a fegyveres erő feje.

Ő adja a törvények értelmében a katonai rendfokozatokat.

Ő adományozza a román kitüntetéseket külön törvény szerint.

Ő illeti meg a pénzverés joga külön törvény szerint.

Ő köti meg a külállamokkal a szükséges kereskedelmi, hajózási és más hasonló egyezményeket. Ahhoz azonban, hogy ezek kötelező erővel bírjanak, előbb a törvényhozás elé terjesztendők és ez által jóváhagyandók.

89. §. A civillistát minden egyes uralkodás tartamára a törvény szabja meg.

90. §. Minden év október 15-én a képviselőház és a szenátus egybe-hívás nélkül is összeülnek, ha a király előbb nem hívta volna őket össze.

Minden egyes ülészak tartama 5 hónap.

A király az ülészakokat királyi üzenettel nyitja meg, amelyre a két ház válaszfeliratot készít.

A király rendelé el az ülészakok bezárását.

Ő van jogosítva a házakat rendkívüli ülészakokra összehívni.

Ő van jogosítva mindkét házat egyszerre vagy csak egyet közülök feloszlítani.

A feloszlító határozatnak magában kell foglalnia a választásnak két hónapon belül való kiírását és a házak három hónapon belül való összehívását.

A király elnapolhatja a házak üléseit; az elnapolás azonban nem tarthat tovább egy hónapnál és ugyanabban az ülészakban nem ismételtető meg a házak beleegyezése nélkül.

91. §. A királynak nincsen egyéb hatalma, mint amit neki az alkotmány ad.

III. FEJEZET.

A miniszterekről

92. §. A kormány a király nevében az alkotmány által megszabott módon gyakorolja a végrehajtói hatalmat.

93. §. A miniszterek együttvéve a minisztertanácsot alkotják, amelynek a minisztertanács elnöke címmel az a miniszter az elnöke, akit a király a kormányalakítással megbízott.

Minisztériumokat és államtitkárságokat csak törvény útján lehet létesíteni és megszüntetni.

94. §. Miniszter csak román lehet, vagy aki honosítást nyert.

95. §. A királyi család egyik tagja sem lehet miniszter.

96. §. Ha a miniszterek nem lennének tagjai a házaknak, résztvehetnek a törvények tárgyalásain anélkül, hogy joguk lenne szavazni.

La desbaterile Adunărilor prezenta cel puțin a unui ministru e necesară.

Adunările pot exige prezența miniștrilor la deliberațiunile lor.

Art. 97. — In nici un caz ordinul verbal sau în scris al Regelui nu poate apăra pe ministru de răspundere.

Art. 98. — Fiecare din ambele Adunări, precum își Regele au dreptul de a cere urmărirea miniștrilor și a-i trimite înaintea înaltei Curți de casație și justiție, care singură, în secțiuni unite, este în drept a-i judeca, afară de cele ce se vor statornici prin legi în ceea ce privește exercițiul acțiunii civile a părții vătămate și în ceea ce privește crimele și delictele comise de miniștri afară de exercițiul funcțiunii lor.

Punerea sub urmărire a miniștrilor de către Corpurile legiuitoare nu se poate rosti decât prin majoritate de două treimi a membrilor de față.

Instrucțiunea se va face de o comisie a înaltei Curți de casație, compusă din cinci membri trași la sorți în secțiuni unite. Această comisiune are și puterea de a califica faptele și de a decide sau nu urmărirea.

Acuzarea înaltei Curți de casație și justiție, se va susține prin ministerul public.

Legea responsabilității ministeriale determină cazurile de răspundere și pedepsele aplicabile miniștrilor.

Art. 99. — Orice parte vătămată de un decret sau o dispozițiune semnată sau contrasemnată de un ministru care violează un text expres al Constituțiunii sau al unei legi, poate cere Statului în conformitate cu dreptul comun, despăgubiri bănești pentru prejudiciul cauzat.

Fie în cursul judecății, fie după pronunțarea hotărârii, ministrul poate fi chemat, după cererea Statului, în urma votului unuia din Corpurile legiuitoare, înaintea instanțelor ordinare, la răspundere civilă pentru dauna pretinsă sau suferită de Stat.

Actul ilegal al ministrului nu descarcă de răspundere solidară pe funcționarul care a contrasemnat, decât în cazul când acesta a atras atenția Ministrului, în scris.

Art. 100. — Se vor putea înființa Subsecretariate de Stat.

Subsecretarii de Stat vor putea lua parte la desbaterile Corpurilor legiuitoare sub responsabilitatea miniștrilor.

CAPITOLUL IV.

Despre puterea judecătorească

Art. 101. — Niçi o jurisdicțiune nu se poate înființa decât numai în puterea unei anume legi.

Comisiuni și tribunale extraordinare nu se pot crea sub nici un fel de numire și sub nici un fel de cuvânt în vederea unor anume procese, fie civile, fie penale, sau în vederea judecării unor anume persoane.

Art. 102. — Pentru întregul Stat român este o singură Curte de casație și justiție.

Art. 103. — Numai Curtea de casație în secțiuni unite are dreptul de a judeca constituționalitatea legilor și a declara inaplicabile pe acelea cari sunt contrarii Constituțiunii. Judecata asupra inconstituționalității legilor se mărginește numai la cazul judecat.

A házak tárgyalásain legalább egy miniszter jelenléte szükséges.

A házak kérhetik a minisztereknek a tárgyalásokon való jelenlétét.

97. §. A király szóbeli vagy írásbeli parancsa semmi esetre sem mentesítheti a minisztert a felelősség alól.

98. §. A két ház bármelyikének, úgyszintén a királynak joga van a miniszterek ellen eljárást kérni és őket a Semmitőszék elé állítani, mely kizárólagosan, teljes ülésben van jogosítva ítéletet mondani felettük, kivéve a törvény által megállapítandó eseteket a sértett felek magánjogi keresetének érvényesítése tekintetében és a miniszterek által hivataluk gyakorlásán kívül elkövetett bűntettek és vétségek esetét.

A törvényhozó testületek a miniszterek vád alá helyezését csak a jelenlevő tagok kétharmad többségével határozhatják el.

A vizsgálatot a legfőbb semmitőszéknek teljes ülésben, sorshúzás útján választott öttagú bizottsága folytatja le. Ez a bizottság jogosult a tényeket minősíteni és az eljárás folytatása vagy megszüntetése felett határozni.

A Semmitőszék előtt a vádat az államügyészség képviseli.

A miniszteri felelősségről szóló törvény állapítja meg a felelősség eseteit és a miniszterekre alkalmazható büntetéseket.

99. §. Bármely fél, akit valamely miniszter által kiadott vagy ellenjegyzett és az alkotmány vagy más törvény kifejezett szövegébe ütköző rendelet vagy intézkedés sért, az államtól az általános jog szerint anyagi kártérítést követelhet az okozott joghátrányért.

A miniszter az állam kívánságára akár az ellene folyó eljárás folyamata alatt, akár a határozat meghozatala után a törvényhozói testületek egyikének határozatára a rendes bírói hatóság elé idézhető az állam által elszenvedett, tőle követelt kár magánjogi megtérítése céljából.

A miniszter törvénytelen intézkedése nem mentesíti az egyetemleges felelősség alól azt a tisztviselőt, aki azt ellenjegyezte, kivéve, ha az illető a miniszter figyelmét arra írásban felhívta.

100. §. Alállamtitkárságok szervezhetők.

Az alállamtitkárok a miniszterek felelőssége mellett részt vehetnek a törvényhozó testületek tárgyalásain.

IV. FEJEZET.

A bírói hatalomról

101. §. Bírói hatóságokat csak törvény által lehet létesíteni.

Nem lehet létesíteni rendkívüli bizottságokat és törvényszékeket sem-, miféle címmel és elnevezéssel bizonyos polgári vagy büntető perek eldöntésére vagy egyes meghatározott személyek feletti ítélkezés céljából.

102. §. Az egész román állam számára egyetlen Semmitőszék áll fenn.

103. §. Csak a Semmitőszék teljes ülése dönthet a törvények alkotmányosságának a kérdésében és nyilváníthatja alkalmazhatatlannak az alkotmánnyal ellenkező törvényeket. A törvények alkotmányellenességének kimondása csak az elbírált esetre vonatkozik.

Curtea de casație se va rosti ca și în trecut asupra conflictelor de atribuțiuni.

Dreptul de recurs în casare este de ordin constituțional.

Art. 104. — Judecătorii sunt inamovibili în condițiunile speciale pe cari legea le va fixa.

Art. 105. — Juriul este statornicit în toate materiile criminale și pentru delictele politice și de presă, afară de cazurile statornicite prin Constituțiunea de față.

Acțiunea pentru daune-interese rezultând din fapte și delictes de presă nu se poate intenta decât înaintea aceleiaș jurisdicțiuni de competența căreia este delictul.

Art. 106. — Justiția militară se organizează prin osebită lege.

Art. 107. — Autorități speciale de orice fel, cu atribuțiuni de contencios administrativ, nu se pot înființa.

Contenciosul administrativ este în căderea puterii judecătorești, potrivit legii speciale.

Cel vătămat în drepturile sale fie printr'un act administrativ de autoritate, fie printr'un act de gestiune făcut cu călcarea legilor și a regulamentelor, fie prin rea voință a autorităților administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept, poate face cerere la instanțele judecătorești pentru recunoașterea dreptului său.

Organele puterii judiciare judecă dacă actul este ilegal, îl pot anula sau pot pronunța daune civile, până la data restabilirii dreptului vătămat, având și căderea de a judeca și cererea de despăgubire, fie contra autorității administrative chemate în judecată, fie contra funcționarului vinovat.

Puterea judecătorească nu are cădere de a judeca actele de guvernământ, precum și acele de comandament cu caracter militar.

CAPITOLUL V.

Despre instituțiunile județene și comunale

Art. 108. — Instituțiunile județene și comunale sunt regulate de legi.

Aceste legi vor avea de bază descentralizarea administrativă.

Membrii consiliilor județene și consiliilor comunale sunt aleși de către cetățenii români prin votul universal, egal, direct, secret, obligatoriu și cu reprezentarea minorității, după formele prevăzute de lege. La aceștia se vor putea adăuga prin lege și membri de drept și membri cooptați. Intre membrii cooptați pot fi și femei majore.

TITLUL IV.

Despre finanțe

Art. 109. — Nici un impozit de orice natură nu se poate stabili și percepe decât pe baza unei legi.

Art. 110. — Prin legea se pot crea impozite numai în folosul Statului, județelor, comunelor și instituțiunilor publice cari îndeplinesc servicii de Stat.

Art. 111. — Orice sarcină sau impozit județean sau comunal nu se poate așeza decât cu învoirea consiliilor județene sau comunale în limitele stabilite de lege.

Art. 112. — Nu se pot statornici privilegiuri în materii de impozite.

A Semmitőszék dönt, mint a múltban is, a hatásköri összeütközések kérdéseiben.

A semmisség kimondása iránti panaszjog alkotmányjogi jellegű.

104. §. A bírák elmozdíthatatlanok a törvény által megállapítandó különös feltételek mellett.

105. §. Az összes büntetőügyekben, a politikai és sajtóvétségekben, a jelen alkotmány által megállapított esetek kivételével, az esküdszék jár el.

Sajtóvétségekben és sajtóselekményekben származó kártérítési kérések a sajtóvétségre illetékes bírói hatóság kizárólagos illetékessége alá tartoznak.

106. §. A katonai igazságszolgáltatást külön törvény szabályozza.

107. §. Semmiféle külön hatóságot sem lehet önálló közigazgatási bíráskodási hatáskörrel létesíteni.

A közigazgatási bíráskodás külön törvény alapján a bírói hatalom körébe tartozik.

Aki magát jogaiban akár valamely hatósági közigazgatási ténykedés által vagy valamely törvénybe, illetve rendeletbe ütköző ügyviteli lény által, akár a közigazgatási hatóságoknak a rosszindulata által valamely jogra vonatkozó kérelem el nem intézése tekintetében sértve érzi, jogának elismerése végett kérvénnyel fordulhat a bírói hatóságokhoz.

A bírói hatalom szervei ítélik meg, hogy a tény törvénytelen-e, azt megsemmisíthetik vagy megállapíthatják a magánjogi károkat a megsértett jog visszaállításáig és joguk van a kártérítési kéréseket is elbírálni akár a peresített közigazgatási hatóság, akár a vétkes tisztviselő ellenében.

A bírói hatalom nem illetékes a kormányzati és a katonai parancs-jellegű ténykedések elbírálására.

V. FEJEZET.

A megyei és községi intézményekről

108. §. A megyei és községi intézményeket törvények szabályozzák.

E törvényeket a közigazgatási decentralizáció alapján kell megalkotni.

A megyei és községi tanácsok tagjait a román állampolgárok választják meg a törvény által megállapított módozatok szerint általános, egyenlő, közvetlen, titkos, kötelező szavazással a kisebbségi képviselő elve alapján. Törvény alapján számuk hivatalból jogosult és meghívott tagokkal egészíthető ki. A meghívott tagok között nagykorú nők is lehetnek.

IV. CÍM

A pénzügyekről

109. §. Bármilyen természetű adót csak törvény alapján lehet megállapítani és beszedni.

110. §. Csak az állam, a megyék, a községek és az állami megbízást betöltő közintézmények javára lehet törvény által adót létesíteni.

111. §. Bármilyen megyei vagy községi közteher vagy adó csak a megyei, illetve a községi tanácsok beleegyezésével, a törvény által megállapított korlátok között vehető ki.

112. §. Az adózás terén kiváltságok nem engedélyezhetők.

Nici o excepțiune sau micșorare de impozit nu se poate statornici decât prin o lege.

Monopoluri nu se pot constitui decât numai prin lege și exclusiv în folosul Statului, județelor și comunelor.

Art. 113. — Nici un fond pentru pensuni sau gratificațiuni în sarcina tezaurului public nu se poate acorda decât în virtutea unei legi.

Art. 114. — În fiecare an Adunarea deputaților încheie socotelile și votează bugetul.

Toate veniturile sau cheltuielile Statului trebuiesc trecute în buget și în socoteli.

Dacă bugetul nu se votează în timp util, puterea executivă va îndestula serviciile publice după bugetul anului precedent, fără a putea merge cu acel buget mai mult de un an peste anul pentru care a fost votat.

Art. 115. — Controlul preventiv și cel de gestiune a tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului se va exercita de Curtea de conturi, care supune în fiecare an Adunării deputaților raportul general rezumând conturile de gestiune al bugetului trecut, semnalând totdeauna neregulile săvârșite de miniștri în aplicarea bugetului.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunării deputaților cel mai târziu în termen de doi ani dela încheierea fiecărui exercițiu.

Art. 116. — Pentru toată România este o singură Curte de conturi.

Art. 117. — Toate fondurile provenite din Case speciale, și de cari guvernul dispune sub diferite titluri, trebuie să fie cuprinse în bugetul general al veniturilor Statului.

Art. 118. — Legile financiare se publică în Monitorul Oficial ca și celelalte legi și regulamente de administratiune publică.

TITLUL V.

Despre puterea armată

Art. 119. — Tot Românul, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, face parte din unul din elementele puterii armate, conform legilor speciale.

Puterea armată se compune din: armată activă cu cadrele ei permanente, rezerva ei și milițiile.

Art. 120. — Gradele, decorațiunile și pensiunile militarilor nu se pot lua decât numai în virtutea unei sentințe judecătorești și în cazurile determinate de legi.

Art. 121. — Contingentul armatei se votează pentru fiecare an de ambele Corpuri legiuitoare.

Art. 122. — Se va înființa un Consiliu superior al apărării țării, care va îngriji, în mod permanent, de măsurile necesare pentru organizarea apărării naționale.

Art. 123. — Nici o trupă armată străină nu poate fi admisă în serviciul Statului, nici nu poate intra sau trece pe teritoriul României, decât în puterea unei anume legi.

TITLUL VI.

Dispozițiuni generale

Art. 124. — Culorile drapelului României sunt: Albastru, Galben și Roșu, așezate vertical.

Bármilyen kivételt vagy adóleszállítást csak a törvény állapíthat meg.

Egyedáruságokat csakis a törvény létesíthet és kizárólag az állam, a megyék és a községek javára.

113. § Csakis törvény értelmében lehet az államkincstár terhére valamilyen nyugdíj- vagy kegydíjalapot létesíteni.

114. § A képviselőház minden évben lezárja a számadásokat és megszavazza a költségvetést.

Az állam összes jövedelmeit és kiadásait fel kell venni a költségvetésbe és a zárszámadásba.

Ha a költségvetést kellő időben nem szavaznák meg, a végrehajtói hatalom a közszolgálatok szükségleteit az előző évi költségvetés alapján elégíti ki anélkül, hogy ezzel a költségvetéssel túlhaladhatná egy évvel azt az évet, amelyre az megszavaztatott.

115. § Az összes állami bevételek és kiadások előzetes és kezelési ellenőrzését a legfőbb állami számvevőszék végzi, amely minden évben előterjeszti a képviselőháznak az általános jelentést, összefoglalván a mult évi költségvetés számadásait, egyidejűleg jelezvén a miniszterek által elkövetett szabálytalanságokat a költségvetés alkalmazásában.

A számadások végleges rendezését minden pénzügyi év lezárásától számított legkésőbb két évi határidő alatt elő kell terjeszteni a képviselőházban.

116. §. Egész Románia részére egyetlen legfőbb állami számvevőszék áll fenn.

117. §. Az összes külön pénztárakból befolyó jövedelmeket és azokat, amelyek fölött a kormány különböző címeken rendelkezik, bele kell foglalni az állami jövedelmek általános költségvetésébe.

118. §. A pénzügyi törvényeket, mint a többi törvényeket és a közigazgatási rendeleteket is, közzé kell tenni a Hivatalos Lapban.

V. CÍM

A fegyveres erőről

119. §. Minden román, faji, nyelvi vagy vallási különbségre való tekintet nélkül a külön törvények szabályainak megfelelően részét alkotja a haderő valamelyik elemének.

A haderő a tényleges hadseregből és állandó kereteiből, annak tartalékából és a népfelkelésből áll.

120. §. A katonai rendfokozatoktól és nyugdíjaktól csak bírói ítélet alapján és a törvényben meghatározott esetekben lehet valakit megfosztani.

121. §. A hadsereg létszámát minden évre mindkét törvényhozó testület szavazza meg.

122. §. Legfőbb honvédelmi tanács alakítandó, amely állandóan gondoskodni fog a honvédelem szervezésére szükséges szabályokról.

123. §. Semmiféle idegen hadsereg csapata másként nem fogadható az állam szolgálatába és nem léphet Románia területére vagy nem vonulhat át azon, mint valamely törvény értelmében.

VI. CÍM

Általános rendelkezések

124. §. Románia zászlajának színei: kék, sárga és piros, függőleges elhelyezésben.

Art. 125. — Reședința guvernului este în Capitala țării.

Art. 126. — Limba românească este limba oficială a Statului român.

Art. 127. — Nici un jurământ nu se poate impune cuiva decât în puterea unei legi, care hotărăște și formula lui.

Art. 128. — Constituțiunea de față nu poate fi suspendată nici în total nici în parte.

În caz de pericol de Stat se poate prin lege institui starea de asediu generală sau parțială.

TITLUL VII.

Despre revizuirea constituțiunii

Art. 129. — Constituțiunea poate fi revizuită în total sau în parte prin inițiativa Regelui sau oricăreia din Adunările legiuitoare.

În urma acestei inițiative ambele Adunări, întrunite separat, se vor rosti cu majoritate absolută, dacă este locul ca dispozițiunile constituționale să fie revizuite.

Îndată ce necesitatea revizuirii a fost admisă, ambele Corpuri legiuitoare aleg din sânul lor o comisiune mixtă, care va propune textele din Constituțiune ce urmează a fi supuse revizuirii.

După ce raportul acestei comisii va fi citit în fiecare Adunare, de două ori în interval de cincisprezece zile, ambele Adunări întrunite la un loc, sub președinția celui mai în vârstă dintre Președinți, în prezența a cel puțin două treimi din totalitatea membrilor ce le compun, cu majoritate de două treimi, stabilesc în mod definitiv cari anume articole vor fi supuse revizuirii.

În urma acestui vot Adunările sunt de drept dizolvate și se va convoca corpul electoral în termenul prescris de Constituțiune.

Art. 130. — Adunările cele noi proced în acord cu regele la modificarea punctelor supuse revizuirii.

În acest caz Adunările nu pot delibera dacă cel puțin două treimi a membrilor din cari se compun nu sunt prezenți și nici o schimbare nu se poate adopta dacă nu va întruni cel puțin două treimi ale voturilor.

Adunările alese pentru revizuirea Constituțiunii au o durată constituțională obișnuită și, în afară de modificarea Constituțiunii, ele funcționează și ca Adunări legiuitoare ordinare.

Dacă Adunările de revizuire nu-și pot îndeplini misiunea, noile Adunări vor avea același caracter.

TITLUL VIII.

Dispozițiuni transitorii și suplimentare

Art. 131. — Sunt și rămân cu caracter constituțional dispozițiunile din legile agrare privitoare la pământurile cultivabile, pădurile și bălțile expropriabile în total sau în parte, la starea lor juridică, la subsol, la prețuire, la modul de plată, etc. așa precum sunt formulate în articolele de mai jos ale fiecăreia din legile agrare și cari articole, în întregul lor, fac parte integrantă din prezenta Constituțiune și ca atare nu se pot modifica decât cu formele prevăzute pentru revizuirea Constituțiunii, și anume:

a) Art. 1 (unu) alin. II, art. 2 (doi), 3 (trei) alin. I, art. 4 (patru), 6 (șase), 7 (șapte), 8 (opt), 9 (nouă), 10 (zece), 13 (treisprezece), 14 (patrusprezece), 16 (șasesprezece), 18 (optsprezece), 21 (douăzeci și unu),

125. §. A kormány az állam fővárosában székel.

126. §. A román állam hivatalos nyelve a román nyelv.

127. §. Senkit sem lehet valamely esküre kötelezni másként, mint valamely törvény értelmében, amely az eskümintát is előírja.

128. §. Jelen alkotmányt sem egészében, sem részben nem lehet függeszteni.

Államveszély esetén, törvény útján, általános vagy részleges ostrom-állapot rendelhető el.

VII. CÍM

Az alkotmány módosításáról

129. §. Az alkotmány egészében vagy részben a király vagy bármely ház kezdeményezésére módosítható.

E kezdeményezés következtében mindkét ház külön ülésben, abszolút többséggel határoz afelett, hogy helye van-e az alkotmányos intézkedések módosításának.

Mihelyt a módosítás szüksége megállapítást nyert, mindkét törvényhozó testület vegyes bizottságot választ kebeléből, amely javaslatba hozza az alkotmány ama szövegrészeit, amelyek módosítás alá kerülnek. A bizottság határozatát két ízben, 15 napi időközben fel kell olvasni mindkét házban. Azután mindkét ház együttes ülésben az idősebbik elnök elnöklése alatt legalább összes tagjai kétharmadrészeinek részvételével és kétharmad többséggel véglegesen megállapítja, hogy mely szakaszok kerülnek módosítás alá.

E szavazás után a házak hivatalból feloszlanak és az alkotmányban megszabott határidő alatt össze kell hívni az új országgyűlést.

130. §. Az új országgyűlés a királlyal egyetértve jár el a változtatás alá vett pontok módosításában.

Ebben az esetben az országgyűlés csak a tagok legalább kétharmad részének jelenlétében határozhat és bármilyen változtatást csakis a szavazatok kétharmadrészeivel fogadhat el.

Az alkotmánymódosítás céljából összehívott országgyűlés ülészaka a rendes alkotmányos ideig tart és az alkotmánymódosítástól eltekintve mint rendes országgyűlés működik.

Ha a módosítás céljából megválasztott országgyűlés nem képes megoldani feladatát, az új országgyűlésnek ugyanilyen jellege lesz.

VIII. CÍM

Átmeneti és kiegészítő intézkedések

131. §. Alkotmányjogi jellegűek a földreformtörvényeknek az egészben vagy részben kisajátítható megművelhető földekre, erdőkre és mocsarakra, azok jogi helyzetére, az általajra, az értékelésre, a fizetési módzatokra stb. vonatkozó rendelkezései, úgy ahogyan azok a földreformtörvények mindegyikének alábbi §-aiban meg vannak határozva, Ezek a §-ok teljes egészükben a jelen alkotmány kiegészítő részét képezik s mint ilyenek nem módosíthatók, csak az alkotmánymódosításra előírt formák között és pedig:

a) Az olténiai, munténiai, moldovai és dobrudzsai (régi királyság-beli) földreformról szóló 1921 július 17-iki törvény 1 (egy) §, II. bek., 2 (kettő) §, 3 (három) §, I. bek., 4 (négy), 6 (hat), 7 (hét),

23) (douăzeci și trei), 32 (treizeci și doi), 36 (treizeci și șase), și 69 (șasezeci și nouă) din legea pentru reforma agrară din Oltenia, Muntenia, Moldova și Dobrogea (vechiul Regat) din 17 Iulie 1921;

b) Art. 2 (doi), 4 (patru), 5 (cinci), 6 (șase), 7 (șapte), 8 (opt), 9 (nouă), 10 (zece), 11 (unusprezece), 12 (doisprezece), 13 (treisprezece), 16 (șaisprezece), 45 (patruzeci și cinci), 46 (patruzeci și șase), 47 (patruzeci și șapte), 48 (patruzeci și opt), 49 (patruzeci și nouă), 50 (cincizeci) și 53 (cincizeci și trei) din legea pentru reforma agrară din linsarabia din 13 Martie 1920;

c) Art. 3 (trei), 4 (patru), 5 (cinci), 6 (șase), 7 (șapte), 8 (opt), 9 (nouă), 10 (zece), 11 (unusprezece), 12 (doisprezece), 13 (treisprezece), 14 (patrusprezece), 16 (șasesprezece), 18 (optsprezece), 22 (douăzeci și doi), 24 (douăzeci și patru), 32 (treizeci și doi), 50 (cincizeci) și 85 (optzeci și cinci) din legea pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș din 30 Iulie 1921;

d) Art. 2 (doi), 3 (trei), 4 (patru), 5 (cinci) punctul a) alin. I, art. 6 (șase), 7 (șapte), 9 (nouă), 10 (zece), 12 (doisprezece), 13 (treisprezece), 29 (douăzeci și nouă), 31 (treizeci și unu), și 55 (cincizeci și cinci) din legea pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921.

Art. 132. — În scop de a se satisface trebuințele normale de lemne de foc și de construcție ale populației rurale din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina, Statul e dator ca din pădurile sale din câmpie, deal sau munte să destine suprafețele necesare în acest scop.

În vechiul Regat și în Bucovina, acolo unde Statul nu ar avea păduri, într'o rază de douăzeci kilometri de centrul comunei, pentru satisfacerea trebuințelor mai sunt arătate, el prin derogare dela art. 7 lit. e) și art. 8 lit. a), b) și c) din legea pentru reforma agrară din Oltenia, Muntenia, Moldova și Dobrogea din 17 Iulie 1921 și dela art. 5, punctul a), alin. IV. și dela art. 6, și 7 din legea pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921, va putea expropria din pădurile persoanelor juridice fie publice, fie private, cari s'ar afla în această rază și numai în lipsa acestora, va expropria proporțional din pădurile tuturor proprietarilor particulari, aflate în această rază, însă numai în limita acestor trebuințe și în toate cazurile cu respectul unei suprafețe intangibile de una sută hectare de fiecare proprietate.

Nu sunt expropriabile, oricare ar fi proprietarul, pădurile replantate sau în curs de replantare.

Contractele de vânzare spre exploatare a pădurilor expropriabile cari vor fi în vigoare în momentul exproprierii, se vor respecta.

Pădurile astfel expropriate rămân în proprietatea Statului și se vor administra și exploata de dânsul spre a satisface potrivit legii și în prima linie nevoile de mai sus.

Exproprierea acestor păduri se va face cu dreptă și prealabilă despăgubire fixată de justiție.

Modul de expropriere va fi regulat prin lege specială.

Art. 133. — Se ratifică decretele-legi: Nr. 3.902 din 29 Decembrie 1918, publicat în Monitorul Oficial Nr. 223 din 30 Decembrie 1918, privitor la acordarea drepturilor cetățenești; No. 2.085 din 22 Mai 1919, publicat în Monitorul Oficial No. 33 din 28 Mai 1919, și No. 3.464 din 12 August 1919, publicat în Monitorul Oficial No. 93 din 13 August 1919, privitoare la încetățenirea evreilor cari locuiau în vechiul Regat.

8 (nyolc), 9 (kilenc), 10 (tíz), 13 (tizenhárom), 14 (tizennégy), 16 (tizenhat), 18 (tizennyolc), 21 (huszonegy), 23 (huszonhárom), 32 (harminckettő), 36 (harminchat) és 69 (hatvankilenc) §-ai;

b) A besszarábiai földreformról szóló 1920 március 13-iki törvény 2 (kettő), 4 (négy), 5 (öt), 6 (hat), 7 (hét), 8 (nyolc), 9 (kilenc), 10 (tíz), 11 (tizennyolc), 12 (tizenkettő), 13 (tizenhárom), 16 (tizenhat), 45 (negyvenöt), 46 (negyvenhat), 47 (negyvenhét), 48 (negyvennyolc), 49 (negyvenkilenc), 50 (ötven) és 53 (ötvenhárom) §-ai;

c) Az erdélyi, bánági, körösvidéki és máramarosi földreformról szóló 1921 július 30-iki törvény 3 (három), 4 (négy), 5 (öt), 6 (hat), 7 (hét), 8 (nyolc), 9 (kilenc), 10 (tíz), 11 (tizennyolc), 12 (tizenkettő), 13 (tizenhárom), 14 (tizennégy), 16 (tizenhat), 18 (tizennyolc), 22 (huszonkettő), 24 (huszonnégy), 32 (harminckettő), 50 (ötven) és 85 (nyolcvanöt) §-ai;

d) A bukovinai földreformról szóló 1921 július 30-iki törvény 2 (kettő), 3 (három), 4 (négy), 5 (öt), szakasz a) pont I. bek., 6 (hat), 7 (hét), 9 (kilenc), 10 (tíz), 12 (tizenkettő), 13 (tizenhárom), 29 (huszonkilenc), 31 (harmincegy) és 55 (ötvenöt) §-ai.

132. §. Az ókirályságbeli, besszarábiai és bukovinai falusi lakosság rendes tűzi- és épületfeszükségletének kielégítése céljából az állam köteles saját mezei, dombvidéki vagy hegyi erdőiből az e célra szükséges területeket rendelkezésre bocsátani.

Az Ókirályságban és Bukovinában ott, ahol az államnak nincsenek erdői, a község központjától számított húsz kilométeres körzetben a fentemlített szükségletek kielégítése végett az olténiai, munténiai, moldovai és dobrudzsai földbirtokreformról szóló 1921. július 17-iki törvény 7. § c) és 8. § a), b) és c) pontjainak, valamint a bukovinai földreformról szóló 1921. július 30-iki törvény 5. § a) pont IV. bekezdésének, továbbá 6. és 7. §-ának ellenére kisajátíthatók mind a közjellelű, mind a magánjellelű jogi személyeknek e körzetben levő erdők s csak ilyenek hiányában lehet aránylagosan kisajátítani az összes c körzetben levő magántulajdonosok erdőit, azonban csak e szükségletek korlátai között s minden esetben, minden egyes tulajdonosnál száz hektáryi ki nem sajátítható terület meghagyása mellett.

Nem sajátíthatók ki, bárki tulajdonában legyenek is, az újra fásított vagy újrásítás alatt álló erdők.

A kisajátítás alá eső erdők kitermelése céljából kötött eladási szerződések, amelyek a kisajátítás percében érvényben lesznek, tiszteletben tartanak.

Az így kisajátított erdők az állam tulajdonában maradnak és az állam fogja ezeket igazgatni és kitermelni, hogy a törvénynek megfelelően s elsősorban a fenti szükségleteknek eleget tehessen.

Ez erdők kisajátítása a bíróság által megállapítandó igazságos és előzetes kártalanítás mellett történik.

A kisajátítás módját külön törvény fogja szabályozni.

133. §. Megerősítést nyernek a következő rendelettörvények: a Hivatalos Lap 1938. december 30-iki 223. számában közzétett 1918. december 29-iki 3902. számú, a polgári jogok adományozásáról szóló rendelettörvény, a Hivatalos Lap 1919. május 28-iki 33. számában közzétett, 1919. május 22-iki 2085. számú és a Hivatalos Lap 1919. augusztus 13-iki 93. számában közzétett 1919. augusztus 12-iki 3464. számú, azon zsidók honosításáról szóló rendelettörvények, akik az ókirályságban laktak.

Deasemenea se ratifică și toate decretele-legi de încetățenire individuală, cari s'au făcut înaintea decretelor specificate mai sus.

Evreii, locuitori din vechiul Regat, cari nu-și vor fi regulat încetățenirea în termenul prevăzut de decretul-lege No. 3.464. din 12 August 1919, vor putea face declarațiunile de încetățenire conform decretului lege No. 2.085 din 22 Mai 1919, în termen de trei luni dela promulgarea acestei Constituțiuni.

Art. 134. — Până la facerea unei legi de organizarea Consiliului legislativ prevăzut în această Constituțiune, prezentarea proiectelor de legi înaintea Corpurilor legiuitoare va continua să se facă în conformitate cu legile și regulamentele azi în vigoare.

Art. 135. — Până la promulgarea legii speciale bazată pe principiile din prezenta Constituțiune, legile relative la organizarea și judecarea contenciosului administrativ rămân în vigoare.

Art. 136. — O lege specială va fixa lista civilă a întâiului Rege al României întregite.

Art. 137. — Se vor revizui toate codicile și legile existente în diferitele părți ale Statului român spre a se pune în armonie cu Constituțiunea de față și asigura unitatea legislativă.

Până atunci ele rămân în vigoare.

Din ziua promulgării Constituțiunii, sunt însă desființate acele dispozițiuni din legi, decrete, regulamente, și orice alte acte contrarii celor înscrise în prezenta Constituțiune.

Art. 138. — Actualele Adunări naționale după promulgarea prezentei Constituțiuni pot funcționa până la expirarea mandatului lor legal.

În acest timp ele vor trebui să facă, pe baza principiilor din această Constituțiune, legea electorală.

Până la facerea acestei legi, decretele-legi electorale rămân în vigoare.

Hasonlóképen megerősítést nyernek az összes egyénenként megadott honosítást tartalmazó rendelettörvények, amelyeket a fenti rendeletek előtt adtak ki.

Az ókirályságban lakó zsidók, akik honosításukat az 1919. augusztus 12-iki 3464. számú rendelettörvényben meghatározott határidő alatt nem rendezték, a honosításra vonatkozó nyilatkozatokat az 1919. május 2-iki 2085. számú rendelettörvény értelmében a jelen alkotmány kihirdetésétől számított három hónapon belül megtehetik.

134. §. A jelen törvényben meghatározott törvényhozási tanács szervezéséről szóló törvény megalkotásáig a törvényjavaslatoknak a törvényhozó testületekhez való benyújtása a ma érvényben levő törvények és rendeletek szerint történik.

135. §. A jelen alkotmány elvein alapuló külön törvény kihirdetéséig érvényben maradnak a közigazgatási bíráskodás szervezetéről és eljárásáról szóló törvények.

136. §. Külön törvény fogja megállapítani az egyesült Románia első királyának civillistáját.

137. §. A román állam különböző részeiben fennálló összes törvénykönyveket és törvényeket felülvizsgálat alá kell venni, hogy azok a jelen alkotmánnyal összhangba hozassanak és így biztosítsák a törvényhozás egysége.

Mindaddig érvényben maradnak.

Az alkotmány kihirdetésének napjától kezdve azonban hatályon kívül helyezettnek az összes törvények, rendeletek, szabályrendeletek és bármilyen más okmányok mindama intézkedései, amelyek a jelen alkotmány rendelkezéseivel ellenkeznek.

138. §. A mostani országgyűlés a jelen alkotmány kihirdetése után törvényes megbízásának lejártáig működhetik.

Ezalatt az idő alatt, ennek az alkotmánynak elvei alapján, köteles megalkotni a választási törvényt.

E törvény megalkotásáig a választási rendelettörvények érvényben maradnak.

CAROL al II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,
La toți de față și viitori, sănătate:
Poporul Român dându-și învoirea, Noi decretăm următoarea

CONSTITUȚIUNE¹

TITLUL I.

Despre teritoriul României

Art. 1. — Regatul României este un Stat Național, unitar și indivizibil.

Art. 2. — Teritoriul României este inalienabil.

Art. 3. — Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de seminție străină.

TITLUL II.

Despre datoriile și drepturile românilor

CAPITOLUL I.

Despre datoriile Românilor

Art. 4. — Toti Români, fără deosebire de origine etnică și credință religioasă, sunt datori: a socoti Patria drept cel mai de seamă temel al rostului lor în viață, a se jertfi pentru apărarea integrității, independenței și demnității ei; a contribui prin munca lor la înălțarea ei morală și propășirea ei economică; a îndeplini cu credință sarcinile obștești ce li se impun prin legi și a contribui de bună voie la împlinirea sarcinilor publice, fără de care ființa Statului nu poate viețui.

Art. 5. — Toți cetățenii români, fără deosebire de origine etnică și credință religioasă, sunt egali înaintea legii, datorându-i respect și supunere.

Nimeni nu se poate socoti deslegat de îndatoririle sale civile ori militare, publice ori particulare, pe temeiul credinței sale religioase sau de orice alt fel.

Art. 6. — Nu se admite în Statul Român nicio deosebire de clasă socială. Privilegiile în așezarea dărilor sunt oprite. Micșorările și măririle de impozite nu pot fi decât generale și statornicite prin legi.

Art. 7. — Nu este îngăduit niciunui Român a propovădui prin viu graiu sau în scris schimbarea formei de guvernământ a Statului, împărțirea ori distribuirea averii altora, scutirea de impozite, ori lupta de clasă.

¹ Monitorul Oficial No. 48. din 27 Februarie 1938, 1109—1127 lap.

II. Carol,

Isten kegyelméből és a nemzet akaratából Románia királya.
Az élőknek és jövődőknek egészséget:
A román nép beleegyezésével elrendeljük:

ALKOTMÁNY

I. CÍM.

Románia területéről

1. §. — A román királyság egységes és oszthatatlan nemzeti állam.
2. §. — Románia területe elidegeníthetetlen.
3. §. — Románia területére idegen népfajok nem telepíthetők.

II. CÍM.

A románok kötelességeiről és jogairól

I. FEJEZET.

A románok kötelességeiről

4. §. — Az összes románok faji és vallási különbségre való tekintet nélkül kötelesek a hazát életcéljuk legfőbb alapjának tekinteni és a haza területi épségének, függetlenségének és méltóságának védelmében magukat feláldozni, munkájukkal erkölcsi felmagasztalásához és gazdasági fejlődéséhez hozzájárulni, hűséggel viselni a közterheket, amelyeket a törvények előírnak és önként hozzájárulni a közfeladatokhoz, amelyek nélkül az állam nem élhet.

5. §. — Az összes román állampolgárok faji és vallási különbség nélkül a törvény előtt egyenlők és ennek tisztelettel és engedelmességgel tartoznak.

Senki sem érezheti magát felmentve polgári, katonai, köz- vagy magánkötelességeinek teljesítése alól, akár vallási, akár más meggyőződése alapján.

6. §. — A román állam nem ismer el társadalmi osztálykülönbséget. Az adókvetésben előjogok alkalmazása tilos. Az adók csökkentése és növelése csak általánosan és törvény által meghatározott módon történhetik.

7. §. — Egyetlen románnak sincs megengedve, hogy élőszóval vagy írással az állam kormányformájának megváltoztatását, mások vagyionának felosztását vagy szétosztását, adótörleést vagy osztályharcot hirdessen.

Art. 8. — Este oprit preoților de orice rit și credință religioasă, a pune autoritatea lor spirituală în slujba propagandei politice, atât în locașurile destinate cultului și funcțiunilor oficiale, cât și în afară de ele.

Propaganda politică, în locașurile destinate cultului, ori cu prilejul manifestațiunilor religioase, nu este îngăduită nimănui.

Orice asociațiune politică pe temeieri ori pretexte religioase este oprită.

În afară de persoanele, de condițiunile și de formele prevăzute în legi, nimeni nu poate lua ori presta jurăminte de credință.

Art. 9. — Românul, care fără prealabilă autorizație a Guvernului, va intra în orice serviciu al unui Stat străin, sau se va alătura pe lângă o corporație militară străină, pierde de plin drept cetățenia română.

Supunerea, pentru oricât timp și din orice fapt ar rezulta ea, la vreo protecție străină, trage după sine pierderea de plin drept a cetățeniei române.

Naționalitatea română pierdută în condițiunile aici arătate nu se poate redobândi decât prin naturalizare.

CAPITOLUL II.

Despre drepturile Românilor

Art. 10. — Românii se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea muncii, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile din care decurg drepturi, în condițiunile statornicite prin legi.

Art. 11. — Naționalitatea română se dobândește prin căsătorie, prin filiațiune, prin recunoaștere și prin naturalizare. Naturalizarea se acordă prin lege în mod individual; ea nu are efect retroactiv. Soția profită de naturalizarea soțului și copiii minori de aceea a părinților.

Art. 12. — Libertatea individuală este garantată.

Nimeni nu poate fi urmărit sau perchiziționat, decât în cazurile și după formele stabilite de lege.

Nimeni nu poate fi deținut sau arestat decât în puterea unui mandat judecătoresc motivat și comunicat în momentul arestării, sau cel mai târziu în 24 ore după arestare.

În caz de vină vădită ori de urgență, deținerea sau arestarea se poate face imediat, iar mandatul se va emite și comunica în 24 ore, conform alineatului precedent.

Art. 13. — Nimeni nu poate fi sustras, în contra voinței sale, dela judecătoria pe care îi dă legea.

Art. 14. — Domiciliul este inviolabil.

Nici o vizitare a domiciliului nu se poate face decât de autoritățile competente în cazurile și potrivit formelor stabilite de lege.

Art. 15. — Pedepsa cu moartea se aplică în timp de războiu potrivit codului de justiție militară.

Consiliul de Miniștri va putea decide aplicarea dispozițiunilor din aliniatul precedent și în timp de pace, pentru atentate contra Suveranului, Membrilor Familiei Regale, Șefilor Statelor străine și demnitarilor Statului din mobile în legătură cu exercițiul funcțiunilor ce le sunt încredințate, precum și în cazurile de tâlhărie cu omor și asasinat politic.

Art. 16. — Proprietatea de orice natură, precum și creanțele atât asupra particularilor cât și asupra Statului, sunt inviolabile și garantate ca atare.

8. §. — Az összes rítusok és felekezetek papjai részére tilos, hogy szellemi tekintélyüket politikai propaganda szolgálatába állítsák, mind a hitélet és a szertartások számára fentartott helyiségekben, mind azokon kívül.

Senkinek sem engedtetik meg a politikai propaganda az istentiszteleti helyiségekben vagy a vallásos megnyilatkozásokon.

Tilos bármiféle politikai egyesülés vallásos alapon vagy címen.

A törvényekben előírt személyeken, feltételeken és módokon kívül senkinek sincs joga esküt kivenni vagy letenni.

9. §. — Az a román, aki a kormány előzetes engedélye nélkül idegen állam szolgálatába lép vagy idegen katonai alakulathoz csatlakozik, jogszerint elveszíti román állampolgárságát.

Ha valaki bármely időtartamra és bármely okból idegen hatalom, védelme alá helyezi magát, jogszerint elveszíti román állampolgárságát.

Az ily módon elvesztett állampolgárság csak honosítás útján szerezhető vissza.

II. FEJEZET.

A románok fogairól

10. §. — A románok élvezik a lelkesmereti szabadságot, a munkaszabadságot, a tanszabadságot, a sajtószabadságot, a gyülekezési szabadságot, az egyesülési szabadságot, valamint mindazon szabadságokat, melyekből a törvényekben foglalt jogok származnak.

11. §. — A román állampolgárság házasság, leszármazás, elismerés és honosítás útján szerezhető meg. A honosítás törvény által egyénenként adatik meg és nincs visszaható hatálya. A férj honosítása kiterjed a feleségre és a szülőké a kiskorú gyermekeikre is.

12. §. — A személyes szabadság biztosítva van.

Senki ellen sem lehet eljárást vagy motozást lefolytatni másként, mint a törvények által meghatározott esetekben és módon.

Senki sem fogható el vagy tartóztatható le másként, mint indokolt bírói határozat alapján, melyet vele a letartóztatás percében vagy legkésőbb attól számított 24 óra alatt közölni kell.

Nyilvánvaló bűnösség vagy sürgősség esetén a letartóztatás nyomban megtörténhetik, a határozatot azonban 24 órán belül meg kell hozni és az előző bekezdés értelmében közölni.

13. §. — Senkit sem lehet akarata ellenére törvényes bíróságoktól elvonni.

14. §.— A lakás sérthetetlen.

Semmiféle házkutatás sem foganatosítható másként, mint az illetékes hatóságok részéről, a törvény által meghatározott esetekben és alakoszerűségek szerint.

15. §. — A halálbüntetés háború idején, a katonai büntető törvénykönyv által megállapított esetekben alkalmaztatik.

A minisztertanács elhatározhatja az előző bekezdés rendelkezéseinek alkalmazását békeidőben is, az uralkodó, a királyi család tagjai, külföldi államfők és állami méltóságokat betöltő személyek elleni merénylet esetén, ha a merénylet hivatásuk gyakorlása közben érte őket, továbbá rablógyilkosság és politikai gyilkosság esetén.

16. §. — Mindennemű tulajdon, valamint a magánosokkal és az állammal szembeni hitellevek sérthetetlenek és mint ilyenek biztosítva vannak.

Oricine poate dispune liber de bunurile ce sunt ale lui, după normele prevăzute în legi.

Bunurile care fac parte din domeniul public sunt administrate și nu pot fi înstrăinate decât după regulile și cu formele stabilite prin lege. Nicio lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averilor, afară de cazuri de înaltă trădare și delapidare de bani publici.

Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreaptă și prealabilă despăgubire stabilită de justiție conform legilor. Prin cauză de utilitate publică nu se poate înțelege decât aceea care este de natură a folosi în același timp tuturor și fiecăruia în mod actual ori eventual.

În afară de cazurile de utilitate publică pentru apărarea națională, pentru lucrările de interes militar, sanitar, cultural, pentru căi de comunicații terestre, nautice ori aeriene, pentru piețe și lucrări publice prevăzute în legile actuale, niciun alt caz nu se poate stabili decât prin legi votate de ambele Adunări cu majoritatea de două treimi.

Art. 17. — Zăcămintele miniere precum și bogățiile de orice natură ale subsolului sunt proprietatea Statului. Se exceptează masele de roci comune, carierele de materiale de construcții și depozitele de turbă, fără prejudiciul drepturilor dobândite de Stat pe baza legilor anterioare. O lege a minelor va determina normele și condițiunile de punere în valoare a acestor bunuri, va fixa drepturile proprietarului care vor fi de cel puțin 50% din redevența și din prețul la hectar al concesiunii și va arăta, totodată putința și măsura în care aceștia vor participa la exploatarea acestor bogății.

Drepturile câștigate în favoarea Statului pe baza actelor de concesiune, încheiate până în prezent se respectă.

Art. 18. — Drumurile mari și mici, ulițele care sunt în sarcina Statului, Județelor, Municipiilor și Comunelor, fluviile și râurile navigabile sau plutitoare, țărmurile, adăugirile către mal și locurile de unde s'a retras apa mării, porturile naturale sau artificiale, malurile unde trag vasele, spațiul atmosferic, apele producătoare de forțe motrice de folos obșteșc și în deobște toate bunurile care nu sunt proprietate particulară, sunt considerate ca dependențe ale domeniului public.

Art. 19. — Libertatea conștiinței este absolută.

Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice, bunelor moravuri și Siguranței Statului.

Biserica ortodoxă creștină și cea greco-catolică sunt biserici românești. Religia creștină ortodoxă fiind religia mării majorități a Românilor, biserica ortodoxă este biserica dominantă în Statul Român, iar cea greco-catolică are întâietate față de celelalte culte.

Biserica ortodoxă română este și rămâne neatârnată de orice ierarhie străină, păstrându-și însă unitatea, în privința dogmelor, cu biserica ecumenică a Răsăritului.

Chestiunile spirituale și canonice ale bisericii ortodoxe române țin de o singură autoritate sinodală centrală.

Raporturile dintre diferitele culte și Stat sunt de domeniul legilor speciale.

Art. 20. — Actele stării civile sunt de atribuția legii civile.

Intocmirea acestor acte va trebui să preceadă totdeauna binecuvântarea religioasă, care este obligatorie pentru toți membrii cultelor.

Mindenki szabadon rendelkezik saját javai fölött, a törvényes előírásoknak megfelelően.

A közjavak csak a törvényben megállapított szabályok és mód szerint kezelhetők és idegeníthetők el. Semmiféle törvény sem állapíthatja meg a vagyonekbe bűntetését, kivéve a hazaárulás és a közpénzek elcsikkasztásának eseteit.

Senki tulajdona sem sajátítható ki másként, mint közérdekből, az igazságszolgáltatás által megállapított igazságos és előzetes kártérítés után a törvényeknek megfelelően. Közérdek alatt csak olyan esetek érthetők, amelyek természetük szerint mindenkinek a hasznára vannak, tényleges vagy esetleges módon.

A honvédelem, a katonai, közegészségügyi, kulturális érdekű munkálatok, szárazföldi, vízi és légi közlekedési utak, piacok és a törvények által meghatározott közmunkák közhasznú esetein kívül más esetek csakis a törvényhozás két háza szavazatainak kétharmada által megszavazott törvényekkel állapíthatók meg.

17. §. — A bányarétegek, valamint az általaj mindennemű kincse az állam tulajdona. Kivételt képeznek a közös kőtömegek, építési anyagokat szolgáltató kőbányák és a tőzegtelepek, az állam által korábbi törvények alapján szerzett jogok sérelme nélkül.

Külön bányatörvény szabályozza majd ezeknek a javaknak értékesítését, megállapítva a tulajdonos jogait, amelyek legalább ötven százalékát teszik majd a hozadéknak és az engedély hektáronkénti árának, egyben pedig utalva arra is, hogy milyen mértékben vesznek ezek részt az említett javak kihasználásában.

Az állam javára eddigi engedmények által szerzett jogok továbbra is tiszteletben maradnak.

18. §. — A nagy és kis utak, utcák, amelyek az állam, a megyék, városok és községek gondozása alá tartoznak, folyamok és hajózható vagy tutajozható folyók, a partnövények, azok a helyek, ahonnan a tenger vize visszavonul, a természetes vagy mesterséges kikötők, a partok, ahol a hajók horgonyt vetnek, a légür, azok a vizek, amelyek motorikus erőt állítanak elő és amelyek közcélokra felhasználhatók és általában mindazok a javak, amelyek nem képeznek magántulajdont, a köztulajdon tartozékainak tekintendők.

19. §. — A lelkiismeret szabadsága korlátlan.

Az állam az összes vallásfelekezeteknek egyenlő szabadságot és védelmet biztosít, amennyiben gyakorlásuk nem ütközik a közrendbe, a jó erkölcsökbe és az állam biztonságába.

Az ortodox keresztény egyház és a görög katolikus egyház román egyházak. Az ortodox keresztény vallás a románok nagy többségének vallása lévén, az ortodox egyház az uralkodó egyház a román államban, míg a görögkatolikus egyháznak elsőbbsége van a többi felekezetek előtt.

A román ortodox egyház a jelenben és jövőben független minden idegen fennhatóságtól, a hitelvek tekintetében azonban megmarad egysége a keleti ökumenikus egyházzal.

Az ortodox keresztény román egyház lelki és kánoni kérdései egyetlen zsinati hatóság alá tartoznak.

Az állam és a különböző felekezetek viszonyát külön törvények szabályozzák.

20. §. — Az anyakönyvi cselekmények a magánjog körébe tartoznak.

E cselekmények véghezvitelének mindig meg kell előznie az egyházi áldást, mely kötelező az összes felekezetek tagjaira.

Art. 21. — Invățământul este liber în condițiunile stabilite prin legi speciale și întrucât nu va fi contrar bunelor moravuri, ordinii publice și intereselor de Stat.

Invățământul primar este obligator. În școlile Statului acest învățământ va fi gratuit.

Art. 22. — Constituția garantează fiecăruia, în limitele și condițiunile legii, libertatea de a comunica și publica ideile și opiniunile sale, prin graiu, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin orice alte mijloace.

Art. 23. — Secretul scrisorilor, telegramelor și convorbirilor telefonice este inviolabil. Se exceptează cazurile în care justiția e datoare să se informeze conform legii.

Art. 24. — Cetățenii români au dreptul a se aduna pașnici și fără arme pentru a trata tot felul de chestiuni, conformându-se legilor care regulează exercițiul acestui drept.

Intrunirile, procesiunile și manifestațiile pe căile publice ori în aer liber, sunt supuse legilor și orânduirilor polițienești.

Art. 25. — Oricine are dreptul a se adresa prin petițiuni, subscrise de una sau mai multe persoane, la autoritățile publice, însă numai în numele celor subscriși.

Autoritățile constituite au singure dreptul să adreseze petițiuni în nume colectiv.

Art. 26. — Cetățenii români au dreptul a se asocia, conformându-se legilor.

Dreptul de liberă asociațiune nu implică dreptul de a crea persoane juridice. Condițiunile în care se acordă personalitatea juridică, se stabilesc prin lege.

Art. 27. — Numai cetățenii români sunt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice, civile și militare, ținându-se seamă de caracterul majoritar și creator de Stat al Națiunii Române.

Supușii străini nu pot ocupa atari funcțiuni, decât în cazurile statornicite prin legi.

Străinii aflători pe pământul României se bucură de protecțiunea dată de legi persoanelor și averilor în genere.

Numai Românii și cei naturalizați români pot dobândi cu orice titlu și deține imobile rurale în România. Străinii vor avea drept numai la valoarea acestor imobile.

Art. 28. — Decorațiunile străine se vor purta de Români numai cu autorizarea Regelui.

Insignele, emblemele, medaliile, precum și uniformele de orice fel, nu pot fi create, nici atribuite, nici purtate fără legiuită încuviințare.

TITLUL III.

Despre puterile Statului

Art. 29. — Toate puterile Statului emană dela Națiunea Română.

Ele însă nu se pot exercita decât prin delegațiune și numai după principiile își regulile așezate în Constituția de față.

Art. 30. — Regele este Capul Statului.

Art. 31. — Puterea legislativă se exercită de Rege prin Reprezentațiunea Națională care se împarte în două Adunări: Senatul și Adunarea Deputaților.

Regele sancționează și promulgă legile.

Înainte de a se da sancțiunea regală, legea nu e valabilă.

21. §. — Az oktatás szabad, a külön törvények által megállapított feltételek mellett, amennyiben nem ütközik a közrendbe és a jó erkölcsökbe, valamint az állam érdekeibe.

Az elemi oktatás kötelező. Ez az oktatás az állam iskoláiban ingyenesen történik.

22. §. — Az alkotmány mindenkinek biztosítja a törvények által meg szabott keretek között és feltételek mellett azt a jogot, hogy gondolatait és véleményét szóban, írásban, képből, hanggal vagy más eszközzel közölhesse és nyilváníthassa.

23. §. — A levelek, táviratok és távbeszélgetések titka sértetetlen. Kivételt képeznek azok az esetek, amikor az igazságszolgáltatás köteles a törvény értelmében értesítéseket szerezni.

24. §. — A román állampolgároknak jogukban áll békésen és fegyvertelenül összegyűlni mindennemű kérdések megtárgyalására, alkalmazkodva ama törvényekhez, melyek e jog gyakorlását szabályozzák.

A közutakon vagy a szabadban történő gyűlések, felvonulások és tüntetések a rendszeti törvényeknek és rendeleteknek vannak alávetve.

25. §. — Bárkinek jogában áll egy vagy több személy által aláírt kérvénnyel a köznatóságokhoz fordulni, a kérvényezés azonban csak az aláíró személyek nevében történhetik.

Csak szervezett hatóságokat illet meg az a jog, hogy a közösség nevében kérvényezhessenek.

26. §. — A román állampolgároknak joguk van egyesülni, alkalmazkodva a törvényekhez.

A szabad egyesülés joga nem foglalja magában a jogi személyiség alkotásának jogát is. A feltételeket, melyek mellett a jogi személyiség elismertetik, törvény állapítja meg.

27. §. — A polgári és katonai köztisztségek és méltóságok csak román állampolgárokkal tölthetők be, figyelembe véve a román nemzet többségi és államalkotó jellegét.

Külföldi alattvalók csak a törvény által megállapított esetekben tölthetnek be ilyen tisztségeket.

A Románia területén levő idegenek a személyek és javak általános törvényes védelmében részesülnek.

Romániában bármilyen címen csak a románok és a honosított románok szerezhetnek és bírhatnak tulajdonban földbirtokot. Idegeneknek csupán eme ingatlanok értékére van joguk.

28. §. — Idegen kitüntetések románok csak a király engedélyével viselhetnek.

Törvényes felhatalmazás nélkül nem létesíthetők, nem adhatók és nem viselhetők semmiféle jelvények, címerek, érmek, vagy egyenruhák.

III. CÍM.

Az államhatalomról

29. §. — Minden államhatalom a román nemzettől ered. Ezek azonban nem gyakorolhatók másképp, mint megbízás útján és a jelen alkotmányban megállapított elvek és szabályok szerint.

30. §. — A király az állam feje.

31. §. — A törvényhozói hatalmat a király a nemzetképviselő útján gyakorolja, amely két házra oszlik: a szenátusra és képviselőházra.

A király szentesíti és hirdeti ki a törvényeket.

A királyi szentesítés előtt a törvény érvénytelen.

Regele poate refuza sancțiunea.

Nici o lege nu poate fi supusă sancțiunii regale, decât după ce va fi fost discutată și votată de majoritatea ambelor Adunări.

Promulgarea legilor votate de ambele Adunări se va face prin îngrijirea Ministrului de Justiție, care este și păstrătorul Marelui Sigiliu al Statului.

Inițiativa legilor este dată Regelui. Fiecare din cele două Adunări pot propune din inițiativă proprie numai legi în interesul obștesc al Statului.

Interpretațiunea legilor cu drept de autoritate se face numai de puterea legiuitoare.

Nici o lege, nici un regulament de administrațiune generală sau comunală nu pot fi îndatoritoare decât după ce se publică în chipul hotărât prin ele.

Art. 32. — Puterea executivă este încredințată Regelui, care o exercită prin Guvernul Său în modul stabilit prin Constituție.

Art. 33. — Puterea judecătorească se exercită de organele ei.

Hotărârile judecătorești se pronunță în virtutea legii.

Ele se execută în numele Regelui.

CAPITOLUL I.

Despre Rege

Art. 34. — Puterile constituționale ale Regelui sunt ereditare în linie coboritoare directă și legitima a Majestății Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, din bărbat în bărbat prin ordinul de primogenitură și cu exclusiunea perpetuă a femeilor și coborîtorilor lor.

Coborîtorii Majestății Sale vor fi crescuți în religiunea ortodoxă a Răsăritului.

Art. 35. — În lipsă de coborîtori în linie bărbătească ai Majestății Sale Regelui Carol I. de Hohenzollern Sigmaringen, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în vârstă dintre frații Săi, sau coborîtorilor acestora, după regulile statornicite în articolul precedent.

Dacă nici unul din frații sau coborîtorii lor nu s'ar găsi în viață, sau ar declara mai dinainte că nu primesc Tronul, atunci Regele va putea indica succesorul Său dintr'o dinastie suverană din Europa, occidentală, cu primirea Reprezentațiunei Naționale dată în forma prescrisă de art. 36.

Dacă nici una nici alta nu va avea loc, Tronul este vacant.

Art. 36. — În caz de vacanță a Tronului, ambele Adunări se întrunesc de îndată într'o singură Adunare chiar fără convocare și, cel mai târziu până în opt zile dela întrunirea lor, aleg un Rege dintr'o dinastie suverană din Europa occidentală.

Prezența a trei pătrimi din membri cari compun fiecare din ambele Adunări și majoritatea de două treimi a membrilor prezenți sunt necesare pentru a se putea purcede la această alegere. În caz când Adunarea nu se va fi făcut în termenul mai sus descris, atunci în a noua zi la amiază Adunările întrunite vor păși la alegere, oricare ar fi numărul membrilor prezenți și cu majoritatea absolută a voturilor.

Dacă Adunările s'ar afla disolvate în momentul vacanței Tronului, se va urma după modul prescris la articolul următor.

A király megtagadhatja a szentesítést.

Egyetlen törvény sem terjeszthető királyi szentesítés alá, mielőtt azt a két ház meg nem tárgyalta és többsége el nem fogadta.

A két ház által megszavazott törvények kihirdetéséről az igazságügy-miniszter gondoskodik, aki egyben az állam nagy pecsétjének őre is.

A törvénykezdeményezési jog a királyé.

A két törvényhozó ház saját kezdeményezéséből csak az állam általános érdekében javasolhat törvényeket.

Csak a törvényhozói hatalom értelmezheti hitelesen a törvényeket.

Semmiféle törvény vagy általános, illetve községi közigazgatási rendelet nem bír kötelező erővel addig, amíg azt a benne meghatározott módon ki nem hirdetik.

32. §. — A végrehajtói hatalom a királyt illeti meg, aki azt az alkotmányban meghatározott módon kormánya által gyakorolja.

33. §. — A bírói hatalmat a bírói hatóságok gyakorolják. A bírói határozatokat a törvény nevében hirdetik ki. Ezeket a király nevében hajtják végre.

I. FEJEZET.

A királyról

34. §. — A király alkotmányos hatalma Ő Felsége Hohenzolierm-Sigmaringen I. Károly egyenes törvényes leszármazó inak ágában öröklődik, férfiről-férfire, az elsőszülöttség rendje szerint, a nők és ezek leszármazóinak állandó kizárásával.

Ő Felsége leszármazói a keleti ortodox vallásban nevelendők.

35. §. — Ő Felsége Hohenzollern-Sigmaringen I. Károly király fiú-leszármazóinak nemlétében a trónöröklés átháramlik fivérei közül a legidősebbre és azok leszármazóira az előző §-ban megállapított szabályok szerint.

Ha fivérei és azok leszármazói közül senki sem lenne többé életben vagy előre kijelentenék, hogy nem fogadják el a trónt, akkor a király az országgyűlés beleegyezésével kijelölheti utódját Nyugateurópa valamely szuverén uralkodóházának tagjai közül, az országgyűlés hozzájárulásával, mely a 36. §-ban meghatározott módon adatik meg.

Ha sem az egyik, sem a másik eset nem áll be, a trón üresedésben van.

36. §. — Trónüresedés esetén mind a két ház együttes ülésre gyűl össze, még összehívás nélkül is és legkésőbb az összeüléstől számított nyolcadik napon királyt választ Nyugateurópa valamely szuverén uralkodóházából.

Mindkét ház tagjai háromnegyed részének jelenléte és a jelenlevő tagok kétharmad többsége szükséges e választás megejthetéséhez. Abban az esetben, ha a fentírt határidő alatt az országgyűlés nem jutna eredményre, akkor a kilencedik napon délben az egybegyűlt házak a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül abszolút szótöbbséggel megejtik a választást.

Ha a házak a trónüresedés idején fel volnának oszlatva, a következő §-ban meghatározott módon kell eljárni.

În timpul vacanței Tronului Adunările, întrunite, vor numi o Locotenentă Regală compusă din trei persoane, care va exercita, puterile Regale până la suirea Regelui pe Tron.

În toate cazurile mai sus arătate votul va fi sector.

Art. 37. — La moartea Regelui Adunările se întrunesc chiar fără convocare, cel mai târziu zece zile după declararea morții.

Dacă din întâmplare ele au fost disolvate mai dinainte și convocarea lor a fost hotărâtă în actul de disolvare, pentru o epocă în urma celor zece zile, atunci Adunările cele vechi se adună până la întrunirea acelor care au a le înlocui.

Art. 38. — Delă data morții Regelui și până la depunerea Jurământului succesorului Său la Tron, puterile constituționale ale Regelui sunt exercitate în numele Națiunii Române de Miniștrii întruniți în consiliu și sub a lor responsabilitate.

Art. 39. — Regele este major la vârsta de 18 ani împliniți.

La suirea Sa pe Tron El va depune mai întâi în sânul Adunărilor întrunite următorul Jurământ: „Jur a păzi Constituția și legile Națiunii Române, a menține drepturile ei naționale și integritatea teritoriului.“

Art. 40. — Regele poate numi un Regent și doi Supleanți cari, după moartea Lui, să exercite puterile Regale în timpul minorității succesorului Său.

Această numire se face cu primirea Reprezențațiunei Naționale, dată în forma prescrisă de art. 36. din Constituția de față.

Regentul va exercita totodată și tutela Regelui minor.

Dacă la moartea Regelui, Regentul nu s'ar găsi numit și succesorul Tronului ar fi minor, ambele Adunări întrunite vor numi pe Regent și pe cei doi Supleanți, procedând după formele prescrise de art. 36. din Constituția de față.

Regentul și Supleanții Săi nu întră în funcțiune decât după ce vor fi depus înaintea ambelor Adunări întrunite, jurământul prescris de art. 39. din Constituția de față.

În caz de deces al Regentului, Supleantul cel mai în vârstă îi va lua de drept locul, procedându-se conform celor stabilite la alineatul precedent pentru alegerea unui nou Supleant.

Art. 41. — Dacă Regele se află în imposibilitate de a domni, Principele Moștenitor major, singur, ia de drept Regența. În cazul în care Principele Moștenitor ar fi minor, Consiliul de Miniștrii, după ce s'a constatat legalmente imposibilitatea de a domni, convoacă îndată Adunările Legiuitoare reunite pentru a decide.

Art. 42. — Nici o modificare nu se poate face Constituției în timpul Regenței.

Art. 43. — Regele nu va putea fi totodată și Șeful unui alt Stat fără consimțământul Adunărilor.

Nici una din Adunări nu poate delibera asupra acestui obiect, dacă nu vor fi prezenți cel puțin două treimi din membri cari le compun și hotărîrea nu se poate lua decât cu două treimi din voturile membrilor de față.

Art. 44. — Persoana Regelui este inviolabilă. Miniștrii Lui sunt răspunzători.

Actele de Stat ale Regelui vor fi contrasemnate de un Ministru care, prin aceasta însăși, devine răspunzător de ele.

Se exceptează numirea Primului Ministru care nu va fi contrasemnată.

Trónüresedés esetén az egybegyült házak három személyből alkotott királyi helytartóságot neveznek ki, amely a király trónralépéséig gyakorolja a királyi hatalmat.

Az összes fentemlített esetekben a szavazás titkos.

37. §. — A király halála alkalmával a házak összehívás nélkül is legkésőbb a holtánnyilvánítt utáni tizedik napon összeülnek.

Ha történetesen a házak előbb fel lettek volna oszlatva és a felszlató határozatban, ennél a tíz nappal későbbi időpontra lettek volna összehívva, akkor a régi házak ülnek össze addig, amíg összejön a helyükre lépni hivatott országgyűlés.

38. §. — A király halálának idejétől kezdve a trónörökös eskütételéig a király alkotmányos jogait a román nemzet nevében a miniszterek minisztertanácsban saját felelősségükre gyakorolják.

39. §. — A király a betöltött 18. életévvel válik nagykorúvá.

Trónralépése alkalmával az egybegyült házak kezébe a következő esküt teszi le: „Esküszöm, hogy a román nemzet alkotmányát és törvényeit megőrzöm, nemzeti jogait és területi épségét fenntartom.“

40. §. — A király kormányzót és két helyettest nevezhet ki, akik a király halála után a trónörökös kiskorúsága idejében a királyi hatalmat gyakorolni fogják.

Ez a kinevezés az országgyűlés beleegyezésével történik a jelen alkotmány 36. §-ában előírt módon.

A kormányzó egyszersmind a gyámságot is gyakorolja a kiskorú király felett.

Ha a király halálakor nincs ilyen kormányzó kinevezve és a trónörökös kiskorú, a két ház egybegyűlve nevezi ki a kormányzót és két helyettesét a jelen alkotmány 36. §-ában előírt módzatok szerint.

A kormányzó és helyettesei addig nem léphetnek tisztjükbe, amíg a két egybegyült ház előtt le nem teszik a jelen alkotmány 39. §-ában előírt esküt.

A kormányzó halála esetén az idősebb helyettes foglalja el helyét, amikor is az előző szakasz értelmében új helyettest kell választani.

41. §. — Abban az esetben, ha a király képtelen az uralkodásra, a nagykorú trónörökös gyakorolja egyedül és jogszerint a kormányzói jogot. Ha a trónörökös még kiskorú, a minisztertanács, miután törvényes módon megállapította a királynak az uralkodásra, való képtelenségét, határozathozatalra azonnal összehívja a törvényhozó házakat.

42. §. — Az alkotmányt a kormányzói uralom alatt módosítani nem lehet.

43. §. — A király nem lehet egyben más állam feje is a házak beleegyezése nélkül.

Erről a kérdéstről egyik ház sem dönthet, csak abban az esetben, ha tagjainak legalább kétharmada jelen van és a határozatot a jelenlevő tagok szavazatainak kétharmad többségével hozzák meg.

44. §. — A király személye sérthetetlen. Miniszterei felelősséggel tartoznak.

A király államhatalmi ténykedéseit miniszternek kell ellenjegyeznie, ami által ezekért felelőssé válik.

Kivételt képez a miniszterelnök kinevezése, ami ellenjegyzés nélkül történik.

Art. 45. — Regele convoacă Adunările Leguitoare cel puțin odată pe an, deschizând sesiunea prin mesaj, la care Adunările prezintă răspunsul lor.

Regele pronunță închiderea sesiunii.

El are dreptul de a dizolva ambele Adunări de odată sau numai una din ele. Actul de dizolvare trebuie să conțină convocarea alegătorilor și a noilor Adunări.

Regele poate amâna Adunările. Ele se întrunesc de plin drept la împlinirea unui an dela data amânării, dacă între timp nu au mai fost convocate.

Art. 46. — Regele numește și revoacă pe Miniștrii Săi.

El are dreptul de a ierta sau micșora pedepsele în materii criminale, afară de ceea ce se statornicește în privința Miniștrilor.

El nu poate suspenda cursul urmăririi sau judecării, nici a interveni prin niciun mod în administrarea justiției.

El numește sau confirmă în funcțiunile publice potrivit legilor.

El nu poate crea o nouă funcțiune fără o lege specială.

El face regulamentele necesare pentru executarea legilor, fără să poată modifica legile și scuti pe cineva de executarea lor.

El poate, în timpul când Adunările Leguitoare sunt dizolvate și în intervalul dintre sesiuni, să facă în orice privință Decrete cu putere de lege, care urmează a fi supuse Adunărilor spre ratificare la cea mai apropiată a lor sesiune.

El este Capul Oștirii.

El are dreptul de a declara războiul și de a încheia pacea.

El conferă gradele militare în conformitate cu legea.

El conferă decorațiunile române.

El acreditează Ambasadorii și Miniștrii Plenipotențieri pe lângă Șefii Statelor Străine.

El are dreptul de a bate monetă, conform unei legi speciale.

El încheie, cu Statele Străine, tratatele politice și militare. Convențiunile necesare pentru comerț, navigațiune și altele asemenea de El încheiate, pentru a avea putere de lege în interior trebuie să fie însă supuse Adunărilor Leguitoare și aprobate de ele.

Art. 47. — Lista civilă se hotărăște prin lege.

CAPITOLUL II.

Despre Reprezentarea Națională

Art. 48. — Membrii Adunărilor Leguitoare reprezintă Națiunea și nu-și exercită mandatul decât după depunerea legiuitului jurământ.

Art. 49. — Fiecare Adunare determină prin regulamentul său modul după care se constituie și își exercită atribuțiunile.

Art. 50. — Validarea alegerilor pentru ambele Adunări și verificarea titlurilor membrilor aparținând fiecăreia din ele, se face de înalta Curte de Casație și Justiție, înainte de data fixată pentru întrunirea Adunărilor.

Art. 51. — Nimeni nu poate fi totodată membru al uneia și al celeilalte Adunări.

Art. 52. — Deputații și Senatorii, numiți de puterea executivă într-o funcțiune salariată pe care o primesc, pierd de plin drept mandatul lor de reprezentanți ai Națiunii.

45. §. — A király évente legalább egyszer összehívja a törvényhozó házakat és az ülészakot trónbeszéddel megnyitja, amelyre a házak választ terjesztenek fel.

A király rendeli el az ülészak bezárását.

Ő van jogosítva mindkét házat egyszerre vagy csak egyet közülük felosztatni. A felosztató határozatnak magában kell foglalnia a választók és az új házak összehívását.

A király elnapolhatja a házakat. A törvényhozó házak jogosultak az elnapolástól számított egy év után összeülni, ha időközben össze nem hívták őket.

16. §. — A király nevezi ki és menti fel minisztereit.

Jogában áll elengedni vagy csökkenteni bűnügyekben a büntetéseket kivéve a miniszterekre megállapítottakat.

Nem függesztheti föl a vizsgálatot vagy az ítélezést és semmiképen sem avatkozhatik bele az igazságszolgáltatás menetébe.

A köztisztviségeket a törvényeknek megfelelően Ő tölti be és Ő gyakorolja megerősítést.

Új tisztviségeket külön törvény nélkül nem létesíthet.

Ő készíti a törvényekhez a szükséges végrehajtási utasításokat, anélkül, hogy a törvényt módosítaná és anélkül, hogy valakit felmentene ezek végrehajtása alól.

Azon idő alatt, amíg a törvényhozó házak fel vannak osztatva, valamint két ülészak között, bármire vonatkozólag törvényerejű rendeleteket hozhat, amelyek megerősítés végett a törvényhozó házak legközelebbi ülése elé terjesztetnek.

Ő a hadsereg feje.

Jogában áll háborút üzeni és békét kötni.

Ő adja a törvény értelmében a katonai rendfokozatokat.

Ő adja a román kitüntéseket.

Ő küldi a nagyköveteket és meghatalmazott minisztereket az idegen államfők mellé.

Őt illeti meg a pénzverés joga külön törvény szerint.

Ő köt meg idegen államokkal politikai és katonai szerződéseket. Hogy az általa megkötött kereskedelmi, hajózási és más hasonló egyezményeknek belföldön törvényes érvényük legyen, ezeket a törvényhozás háza elé kell terjeszteni és jóvá kell hagyatni.

47. §. — A civilisztát törvény állapítja meg.

II. FEJEZET.

Az országgyűlésről

48. §. — A törvényhozó házak tagjai a Nemzetet képviselik és megbízásukat csak a törvényes eskü letétele után gyakorolják.

49. §. — Minden ház maga állapítja meg házsabályaiban megalakulásának és működésének módját.

50. §. — A mindkét ház választásának érvényesítését és a tagok jogosultságának megvizsgálását a Semmitőszék végzi a testületek összeüléseire kitűzött időpont előtt.

51. §. — Senki sem lehet egyidőben mindkét ház tagja.

52. §. — Ha a végrehajtói hatalom képviselőket és szenátorokat nevez ki fizetéssel járó hivatalba, melyet elfogadnak, ezek jogszerint elvesztik nemzetképviseleti megbízásukat.

Această dispozițiune nu se aplică Miniștrilor și Subsecretarilor de Stat.

Art. 53. — Membrii Adunărilor Legiuitoare nu pot apăra interese particulare împotriva Statului; ei nu pot face parte din consiliile de administrație ale întreprinderilor care au contractat cu Statul, Județele sau Comunele.

Art. 54. — Orice hotărîre se ia cu majoritate absolută a voturilor afară de cazurile statornicite în altfel prin Constituție.

În caz de paritate a voturilor, propunerea în deliberare este respinsă.

Adunările țin ședințe cu jumătate plus unul din numărul membrilor înscriși în apelul nominal.

Art. 55. — Fiecare membru al Adunărilor are dreptul a adresa Miniștrilor întrebări la care aceștia sunt obligați a răspunde în termenul prevăzut de regulament.

Art. 56. — Niciunul din membrii uneia sau celeilalte Adunări nu poate fi urmărit pentru opiniunile și voturile de el emise în cursul exercițiului mandatului.

Art. 57. — Niciun membru al uneia sau celeilalte Adunări nu poate, în timpul sesiunii, să fie urmărit sau arestat pentru vine penale, decât cu autorizarea Adunării din care face parte, afară de cazul de flagrant delict.

Detențiunea sau urmărirea vreunuia din membrii Adunărilor este suspendată în tot timpul sesiunii, dacă Adunarea o cere.

Art. 58. — Fiecare din Adunări deliberează și hotărăște separat, afară de cazurile anumite arătate în Constituția de față.

Art. 59. — Poliția Adunărilor se exercită de Președintele fiecăreia din ele, care singur, după încuviințarea Adunării, poate da ordine gărzii respective.

Art. 60. — Diurnele Deputaților și Senatorilor se stabilesc prin lege.

SECȚIUNEA I.

Despre Adunarea Deputaților

Art. 61. — Adunarea Deputaților se compune din Deputați aleși de cetățenii români, care au vârsta de 30 ani împliniți și practică efectiv o îndeletnicire intrând în vreuna din următoarele trei categorii:

1. Agricultură și munca manuală;
2. Comerțul și industria ;
3. Ocupațiuni intelectuale.

Alegerea se face cu vot secret, obligator și exprimat prin scrutin uninominal, pe circumscripțiuni care să asigure reprezentarea felului de îndeletnicire a alegătorilor.

Legea electorală va fixa circumscripțiunile și va statornici după normele mai sus impuse, condițiunile cerute pentru a fi alegător, pentru bărbați și femei, incapacitățile, decăderile, incompatibilitatile, procedura votării și garanțiile libertății alegerilor precum și numărul deputaților.

Durata mandatului este de șase ani.

Art. 62. — Spre a fi eligibil în Adunarea Deputaților se cere:

- a) A fi cetățean român;

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a miniszterekre és államtitkárokra.

53. §. — A törvényhozó házak tagjai nem védelmezhetnek az állammal szemben magánérdekeket; nem vehetnek részt azoknak a vállalatoknak az igazgatóságaiban, amelyek szerződéses viszonyban állanak az állammal, megyékkel vagy községekkel.

54. §. — Minden határozathozatal a szavazatok abszolút többségével történik, kivéve az alkotmány által megállapított eseteket.

Szavazategyenlőség esetén a tárgyalt javaslat elutasítottnak tekintendő.

A házak akkor tarthatnak üléseket, ha a névjegyzékbe felvett tagok felénél eggyel több tag van jelen.

55. §. — A házak minden tagjának joga van kérdéseket intézni a miniszterekhez, amelyekre azoknak felelniök kell a házszabályokban előírt határidőn belül.

56. §. — Egyik ház tagja ellen sem lehet vizsgálatot indítani megbízatása közben kinyilvánított véleményeiért és szavazataiért.

57. §. — Tettenérés esetét kivéve, bűncselekmények miatt egyik ház tagja sem lehet az ülészakok ideje alatt eljárás alatt, csak annak a háznak az engedélyével, amelynek az illető tagja.

A házak bármelyik tagjának a fogvatartása vagy az ellene való eljárás felfüggesztetik az ülészak idejére, ha a ház ezt kéri.

58. §. — A házak külön tárgyalnak és határoznak a jelen alkotmányban pontosan felsorolt esetek kivételéi.

59. §. — Az ülések rendészetét az elnökök egyedül gyakorolják, akik a házak jóváhagyásával rendelkeznek az illető őrséggel.

60. §. — A képviselők és szenátorok napidíját törvény állapítja meg.

I. RÉSZ.

A képviselőházzal

61. §. — A képviselőház választott képviselőkből áll, akiket 30 évet betöltött olyan román állampolgárok választanak, akiknek a következő három csoport valamelyikéhez tartozó tényleges foglalkozásuk van:

1. Földművelés és kézimunka;
2. Kereskedelem és ipar;
3. Szellemi foglalkozások.

A választás titkos, kötelező és személyes szavazással történik olyan kerületi beosztással, amely biztosítja a választók foglalkozási ágának a képviseletét.

Választási törvény határozza meg a kerületeket és állapítja meg a fenti alapelvek szerint azt, hogy a férfiak és nők közül kik a választók, továbbá a választóképtelenség, a jogvesztés, az összeférhetlenség eseteit, a szavazási eljárást és a választások szabadságának biztosítékait, valamint a képviselők számát is.

A megbízatás ideje 6 év.

62. §. — A képviselőház tagjává az választható, aki:

- a) román állampolgár;

- b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice și a practica efectiv îndeletnicirea respectivă a uneia din cele trei categorii arătate în articolul precedent, pe ai cărei alegători urmează a-i reprezenta;
- c) A avea vârsta de 30 ani împliniți;
- d) A avea domiciliul în România.
- Incapacitățile, decăderile temporale ori definitive și incompatibilitățile, se vor stabili prin legea electorală.

SECȚIUNEA II.

Despre Senat

Art. 63. — Senatul se compune din Senatori numiți de Rege, din Senatori de drept și din Senatori aleși cu vot obligator, secret și exprimat prin scrutin uninominal de membrii corpurilor constituite în Stat, în numărul și condițiunile, pentru alegătorii și eligibilii, bărbați și femei, ce se vor stabili prin legea electorală.

Proporția Senatorilor numiți în raport cu cei aleși este de jumătate.

Art. 64. — Sunt de drept membri ai Senatului, în virtutea înaltei lor situațiuni în Stat și Biserică:

- a) Moștenitorul Tronului dela vârsta de 18 ani împliniți;
- b) Toți Principii Familiei Regale, majori;
- c) Patriarhul și Mitropoliții Țării;
- d) Episcopii eparhioți ai bisericilor ortodoxe române și greco-catolice, întru cât vor fi aleși conform legilor Țării;
- e) Capii confesiunilor recunoscute de Stat, câte unul de fiecare confesiune, întru cât sunt aleși sau numiți conform legilor Țării și reprezintă un număr de peste 200.000 credincioși;
- f) Actualii Senatori de drept recunoscuți până la data promulgării prezentei Constituții.

Mandatul Senatorilor de drept, enumărați la paragrafele a—e inclusiv, încetează odată cu calitatea sau demnitatea în virtutea căreia îl dețin.

Durata mandatelor Senatorilor numiți și aleși va fi de nouă ani. Mandatele Senatorilor aleși se reînnoiesc din trei în trei ani dela data depunerii jurământului prevăzut de art. 48 din Constituție, în proporție de o treime.

Ultima treime neieșită la sorți pentru reînnoire păstrează mandatele până la expirarea termenului de nouă ani.

Pentru mandatele ieșite la sorți se va proceda la noi alegeri conform legii electorale.

CAPITOLUL III.

Despre Guvern și Miniștri

Art. 65. — Guvernul se compune din Miniștri și Subsecretari de Stat. Miniștrii exercită puterea executivă în numele Regelui, în condițiunile stabilite de Constituție și pe a lor răspundere.

Miniștrii au răspundere politică numai față de Rege.

Art. 66. — Miniștrii întruniți alcătuiesc Consiliul de Miniștri, care este prezidat de acel care a fost însărcinat de Rege cu formarea Guvernului și care poartă titlul de Președinte al Consiliului de Miniștri.

b) polgári és politikai jogait gyakorolhatja és az előbbi §-ban felsorolt három csoport valamelyikéhez tartozó foglalkozást, amelynek választóit képviselni akarja, ténylegesen üz;

c) 30-ik életévét betöltötte;

d) Romániában lakik.

A választójogi törvény fogja megállapítani a választhatósági képtelenség, az időleges vagy végleges jogvesztés és az összeférhetetlenség eseteit.

II. RÉSZ.

A szenátusról

63. §. — A szenátust a király által kinevezett szenátorok, a hivatalból jogosult szenátorok és a választott szenátorok alkotják, akiket az államban alkotott testületek tagjai választanak kötelező, titkos és személyes szavazás útján a választási törvényben megállapítandó számban és a választók és választhatók, férfiak és nők számára megszabott feltételek mellett.

A kinevezett szenátorok számaránya a választottakhoz viszonyítva ezek fele.

64. §. — Az államban és egyházban elfoglalt magas, helyzetük alapján a szenátusnak hivatalból jogosult tagjai:

a) a trónörökös, betöltött 18 éves korától;

b) a királyi család összes nagykorú hercegei;;

c) az ország pátriárkája és metropolitái;

d) a román-ortodox és görög katolikus egyházak megyéspüspökei, amennyiben az ország törvényei szerint választották meg őket;

e) az állam által elismert vallásfelekezetek fejei, felekezetenként egy-egy, amennyiben az ország, törvényeinek megfelelően vannak megválasztva vagy kinevezve és ha 200.000 lélekszámmal több hívőt képviselnek;

f) a jelenlegi hivatalból jogosult szenátorok, akiket a jelen alkotmány kihirdetéséig ismertek el.

Az a)–e) pontok alatt bezárólag felsorolt hivatalból jogosult szenátorok megbízása azzal a minőséggel vagy méltósággal együtt szűnik meg, amelynek alapján azt nyerték.

A kinevezett és választott szenátorok megbízása kilenc évre szól. A választott szenátorok megbízását az alkotmány 48. §-ában előírt eskü letételétől számított három-három évenként újítják meg és pedig mindig egyharmad arányban.

A megújító sorsolásra nem került utolsó harmad megbízását a kilenc év leteltéig megőrzi.

A kisorsolt mandátumokra a választási törvény szerint új választás írandó ki.

III. FEJEZET.

A kormányról és a miniszterekről

65. §. — A kormányt a miniszterek és az államtitkárok alkotják.

A miniszterek a király, nevében gyakorolják a végrehajtói hatalmat az alkotmányban megállapított feltételek mellett és saját felelősségükre.

A miniszterek csak a királlyal szemben viselik a politikai felelősséget.

66. §. — A miniszterek együttesen a minisztertanácsot alkotják, amelynek elnöke az, akit a király a kormányalakítással megbízott és aki a minisztertanács elnöke címet viseli.

Departamentele Ministeriale și Subsecretariatele de Stat nu se pot înființa și desființa decât prin lege.

Art. 67. — Nu poate fi Ministru decât cel care este român de cel puțin trei generații. Se exceptează acei care au fost Miniștri până acum.

Art. 68. — Membrii Familiei Regale nu pot fi Miniștri.

Art. 69. — Miniștrii și Subsecretarii de Stat care nu sunt Membri ai Adunărilor pot lua parte la desbaterea legilor dar nu pot vota; Adunările pot cere prezența Miniștrilor la deliberările lor. Desbaterile nu pot începe fără prezența unui Ministru.

Art. 70. — Regele și fiecare din Adunări poate cere urmărirea Miniștrilor și trimiterea lor în judecata înaltei Curți de Casație și Justiție care, singură, în secțiuni unite, este în drept a-i judeca. În ceea ce privește exercițiul acțiunii civile a părții vătămate și în ceea ce privește crimele și delictele comise de ei afară de exercițiul funcțiunii lor, sunt supuși regulilor de drept comun.

Punerea sub urmărire a Miniștrilor de către Corpurile Legiuitoare se va rostii prin majoritate de două treimi a membrilor de față.

Instrucțiunea se va face de o comisie a înaltei Curți de Casație și Justiție compusă din cinci membri trași la sorți în secțiuni unite. Această comisiune are și puterea de a califica faptele și de a decide sau nu urmărirea.

Acuzarea înaintea Inaltei Curți de Casație și Justiție se va susține de Ministerul Public.

Legea responsabilității Ministeriale determină cazurile de răspundere și pedepsele aplicabile Miniștrilor.

Miniștrii de Justiție ieșiți din funcțiune nu pot exercita profesiunea de avocat timp de un an dela data ieșirii.

Miniștrii ieșiți din funcțiune nu pot face parte din consiliile de administrație ale întreprinderii cu care au încheiat contracte, în cei trei ani următori.

Art. 71. — Ori ce parte vătămată în drepturile sale printr'un decret sau dispozițiune semnată de un Ministru, cu violarea unui text expres al Constituției ori legilor în vigoare, poate cere Statului despăgubiri bănești pentru paguba suferită, conform dreptului comun.

CAPITOLUL IV.

Despre Consiliul Legislativ

Art. 72. — Consiliul Legislativ funcționează pe baza legii sale organice.

Consultarea Consiliului Legislativ este obligatorie pentru toate proiectele de legi, atât înainte cât și după amendarea lor în comisii, afară de cele care privesc creditele bugetare.

Nici un regulament pentru aplicarea legilor nu se poate face fără consultarea prealabilă a Consiliului Legislativ, afară de cazul prevăzut la alineatul următor pentru proiectele de legi.

Adunările Legiuitoare pot proceda la discutarea proiectelor de legi fără a mai aștepta aprobarea Consiliului Legislativ, dacă acesta nu-l dă în termenul fixat de legea sa organică.

Minisztériumokat és államtitkárságokat, csak törvény útján lehet létesíteni és megszüntetni.

67. §. — Csak az lehet miniszter, aki legalább három nemzedék óta román. Kivételt képeznek azok, akik már eddig miniszterek voltak.

68. §. — A királyi család tagjai nem lehetnek miniszterek.

69. §. — Azok a miniszterek és államtitkárok, akik a házaknak nem tagjai, részt vehetnek a törvények megvitatásán, azonban nem szavazhatnak; a házak kérhetik a minisztereknek a tárgyalásokon való jelenlétét. A tárgyalásokat legalább egy miniszter jelenlétében lehet csak megkezdeni.

70. §. — Mind a király, mind a házak bármelyike kérheti a miniszterek elleni eljárást és a Semmitűszék elé való küldésüket, amely teljes ülésben egyedül illetékes felettük ítélni. Az ellenük indított polgári perekben és hivatásuk gyakorlásán kívül elkövetett bűnügyekben és vétségeikben az általános jog rendelkezései alá esnek.

A törvényhozó testületek által a miniszterek elleni eljárás megindítása csak a jelenlévő tagok kétharmad többségével mondható ki.

A vizsgálatot a Semmitűszék egyik bizottsága folytatja le, amely teljes ülésen kisorsolt öt tagból áll. Ez a bizottság minősíti a cselekményeket és dönt az eljárás folytatásáról vagy megszüntetéséről.

A Semmitűszék előtt a vádat az államügyészség képviseli.

A miniszteri felelősségről szóló törvény állapítja meg a miniszterek felelősségének eseteit és az alkalmazandó büntetéseket.

A hivatalából kilépett igazságügyminiszter nem folytathat ügyvédi gyakorlatot, csak a kilépésétől számított egy év múlva.

A hivatalukból kilépett miniszterek nem vehetnek részt olyan vállalatok igazgatóságaiban, a következő három évben, amelyekkel szerződést kötöttek.

71. §. — Bármely fél, akit valamely miniszter által kiadott vagy ellenjegyzett és az alkotmány vagy más érvényben levő törvény kifejezett szövegébe ütköző rendelet vagy intézkedés sért, az államtól az általános jog szerint pénzbeli kártérítést követelhet az elszenvedett kárért.

IV. FEJEZET.

A törvényhozási tanácsról

72. §. — A törvényhozási tanács szervezeti törvényének alapján működik.

Minden törvényjavaslatnál kötelező a törvényhozási tanács meghallgatása, mind a bizottságokhoz való utalás előtt, mind utána, a költségvetési hitelekre vonatkozó javaslatok kivételével.

Egyetlen törvény végrehajtási utasítását, sem lehet elkészíteni a törvényhozási tanács előzetes megkérdezése nélkül, kivéve a törvényjavaslatokra vonatkozó alábbi bekezdésben megállapított esetet.

A törvényhozó testületek megkezdhetik a törvényjavaslatok tárgyalását a törvényhozási tanács beleegyezése nélkül is, ha ez a szervezeti törvényben előírt határidőn belül nem adja meg hozzájárulását.

CAPITOLUL V.

Despre puterea Judecătorească

Art. 73. — Nici o jurisdicțiune nu se poate înființa decât în puterea unei legi.

Comisiuni și Tribunale extraordinare nu se pot crea, sub nici o numire și nici un cuvânt în vederea unor anume procese, fie civile, fie penale, sau în vederea judecării unor anume persoane.

Juriul se desființează.

Art. 74. — Pentru întreg Statul Român există o singură Curte de Casație și Justiție.

Art. 75. — Numai Curtea de Casație și Justiție în secțiuni unite are dreptul de a judeca constituționalitatea legilor și a declara înaplicabile pe acelea care sunt potrivnice Constituției. Judecata inconstituționalității legilor se mărginește numai la cazul judecat.

Curtea de Casație și Justiție se va rosti asupra conflictelor de atribuțiuni.

Dreptul de recurs în casare este de ordin constituțional.

Art. 76. — Judecătorii sunt inamovibili. Inamovibilitatea se va stabili printr'o lege specială care va interveni cel mai târziu în termen de șase luni delă promulgarea prezentei Constituții. În acest răstimp sancțiunile disciplinare se vor aplica prin Decret Regal.

Art. 77. — Justiția militară se organizează prin lege.

Art. 78. — Contenciosul administrativ este în căderea puterii judecătorești, potrivit legii speciale.

Puterea judecătorească nu are cădere să judece actele de guvernământ precum și actele de comandament cu caracter militar.

CAPITOLUL VI.

Despre Instituțiunile Județene și Comunale

Art. 79. — Instituțiunile administrative sunt statornicite prin legi.

TITLUL IV.

Despre Finanțe

Art. 80. — Nici un impozit de orice natură nu se poate stabili și percepe decât pe baza unei legi.

Prin lege se pot crea impozite numlai în folosul Statului, Județelor, Comunelor și Instituțiunilor Publice îndeplinind un serviciu de Stat.

Art. 81. — Nu se pot înființa monopoluri decât prin lege și numai în folosul Statului, Județelor și Comunelor.

Art. 82. — Fonduri de pensiuni sau gratificațiuni în sarcina tezaurului public nu se pot înființa decât în virtutea unei legi.

Art. 83. — În fiecare an Adunările Legiuitoare încheie socotelile și votează bugetul fără a putea spori cheltuielile propuse.

Toate veniturile și cheltuielile Statului trebuiesc trecute în buget și socoteli.

Dacă bugetul nu se votează în timp util, puterea executiva va face față necesităților serviciilor publice aplicând bugetul anului precedent,

V. FEJEZET.

A bírói hatalomról

73. §. — Bírói hatóságot csak törvény által lehet létesíteni;

Nem lehet létesíteni rendkívüli bizottságokat és törvényszékeket semmiféle címmel és elnevezéssel bizonyos büntügyi vagy polgári perek eldöntésére vagy egyes személyek feletti ítékezés céljából. Az esküdtbíró-ságok megszűnnek.

74. §. — Az egész román állam számára egyetlen Semmitőszék áll fenn.

75. §. — Csak a Semmitőszék teljes ülése dönthet a törvények alkotmányosságának a kérdésében és nyilváníthatja alkalmazhatatlannak az alkotmánnyal ellenkező törvényeket. A törvények alkotmányellenességének kimondása csak az elbírált esetre vonatkozik.

A Semmitőszék dönt a hatásköri összeütközések kérdéseiben.

A semmisség kimondása iránti panaszjog alkotmányjogi jellegű.

76. §. — A bírák elmozdíthatatlanok. Az elmozdíthatatlanságot külön törvény fogja megállapítani a jelen alkotmány kihirdetésétől számított legkésőbb hat hónapon belül. Ebben az időközben a fegyelmi büntetéseket királyi rendelet fogja kiróni.

77. §. — A katonai igazságszolgáltatást törvény szabályozza.

78. §. — A közigazgatási bíráskodás külön törvény alapján a bírói hatalom körébe tartozik.

A bírói hatalom nem illetékes a kormányzati és a katonai parancs-jellegű ténykedések elbírálására.

VI. FEJEZET.

A megyei és községi intézményekről

79. §. — A közigazgatási intézményeket törvények állapítják meg.

IV. CÍM

A pénzügyekről

80. §. — Bármilyen természetű adót csak törvény alapján lehet megállapítani és beszedni.

Csak az állam, megyék, községek és állami megbízást betöltő közintézmények javára lehet törvény által adókat létesíteni.

81. §. — Egyedáruságokat csak törvény útján lehet létesíteni és csak az állam megyék és községek javára.

82. §. — Csak törvény által létesíthetők az államkincstárt terhelő nyugdíj- vagy kegydíjalapok.

83. §. — A törvényhozó testületek minden évben lezárják a számadásokat és megszavazzák a költségvetést anélkül, hogy növelhetnék a javasolt kiadásokat.

Az állam minden bevételét és kiadását fel kell venni a költségvetésbe és a zárszámadásokba.

Ha a költségvetést nem szavazzák meg a kellő időben, a végrehajtói hatalom a közszolgálatok szükségleteit az előző évi költségvetés alapján

fără a putea merge cu acel buget mai mult de un an peste anul pentru care a fost votat.

Art. 84. — Controlul preventiv și cel de gestiune al tuturor veniturilor și cheltuielilor Statului se va exercita de înalta Curte de Conturi, care va supune în fiecare an Adunărilor Legiuitoare un raport general asupra conturilor de gestiune ale bugetului trecut, semnalând neregulile ce ar fi săvârșite de Miniștri în aplicarea lui.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunărilor Legiuitoare cel mai târziu în termen de doi ani dela încheierea fiecărui exercițiu.

Un corp superior de control va avea misiunea de a supraveghea și examina legalitatea și corectitudinea executării gestiunilor în toate serviciile publice.

Acest corp va funcționa pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri și va lucra după ordinele Șefului Guvernului.

Art. 85. — Toate fondurile provenite dela Case Speciale, de care Guvernul dispune sub diferite titluri, trebuiesc cuprinse în bugetul general al veniturilor Statului.

Art. 86. — Pentru toată România există o singură Curte de Conturi.

Art. 87. — Delapidarea de bani publici se califică crima și se pedepsește ca atare.

TITLUL V.

Despre oștire

Art. 88. — Toți cetățenii români sunt datori a face parte din unul din elementele oștirii, conform legilor.

Art. 89. — Gradele, decorațiunile și pensiunile militare nu pot fi retrase decât în virtutea unei sentințe judecătorești.

Art. 90. — Contingentul oștirii se votează pentru fiecare an de Adunările Legiuitoare.

Art. 91. — Nici o trupă armată străină nu poate fi admisă în serviciul Statului și nu poate intra sau trece pe teritoriul României decât în virtutea unei legi.

TITLUL VI.

Dispozițiuni generale

Art. 92. — Culorile drapelului României sunt: Albastru, Galben, Roșu, așezate vertical.

Art. 93. — Reședința guvernului e în Capitala țării.

Art. 94. — Limba română este limba oficială a Statului.

Art. 95. — Niciun jurământ nu leagă și nu poate fi impus decât în puterea unei legi, care hotărește și forma lui.

Art. 96. — Constituția de față nu poate fi suspendată nici în total nici în parte.

În caz de pericol de Stat se poate institui starea de asediu generală sau parțială.

TITLUL VII.

Revizuirea Constituției

Art. 97. — Constituția de față nu poate fi revizuită în total sau în parte decât din inițiativa Regelui și cu consultarea prealabilă a Corpurilor Legiuitoare care urmează a indica și textele de revizuit.

elégíti ki, azonban ezzel a költségvetéssel nem haladhatja túl egy évvel azt az évet, amelyre az megszavaztatott.

84. §. — Az összes állami bevételek és kiadások előzetes és kezelési ellenőrzését a legfőbb állami számvevőszék végzi, amely minden évben a törvényhozó testületek elé terjeszti az általános jelentést az elmúlt év költségvetésének kezelési részleteiről, a miniszterek által a költségvetés alkalmazásánál elkövetett szabálytalanságok feltüntetésével.

A számadások végleges rendezését a pénzügyi év lezárásától számított legkésőbb két évi határidő alatt kell a törvényhozó testületeknek előterjeszteni.

Egy felső ellenőrzőtestület fogja ellenőrizni és felülvizsgálni az összes közszolgálati ágakban a pénzkelés törvényességét és helyességét.

Ez a testület a miniszterelnökség mellett fog működni a kormányelnök utasításai szerint.

85. §. — Azokat a külön pénztárból származó alapokat, amelyekkel különböző címen a kormány rendelkezik, fel kell venni az állam bevételeinek általános költségvetésébe.

86. §. — Egész Románia részére egyetlen legfőbb állami számvevőszék áll fenn.

87. §. — A közpénzek elsikkasztana büntett és mint ilyen büntetendő.

V. CÍM

A haderőről

88. §. — Minden román állampolgár köteles a törvények szerint a haderő valamelyik eleméhez tartozni.

89. §. — A katonai rendfokozatok, kitüntetések és nyugdíjak csak bírói ítélet alapján vonhatók vissza.

90. §. — A haderő létszámát minden évre a törvényhozó testületek szavazzák meg.

91. §. — Semmiféle idegen fegyveres csapat másként nem fogadható az állam szolgálatába és nem léphet Románia területére vagy nem vonulhat át azon, mint valamely törvény alapján.

VI. CÍM

Általános rendelkezések

92. §. — Románia zászlójának színei: kék, sárga és piros, függőleges elhelyezésben.

93. §. — A kormány az állam fővárosában székel.

94. §. — A román állam hivatalos nyelve a román nyelv.

95. §. — Eskü csak akkor tehető le és csak akkor kötelező, ha törvény rendeli el, amely ennek szövegét is meghatározza.

96. §. — Jelen alkotmányt sem egészében, sem részben nem lehet felfüggeszteni.

Államveszély esetén általános vagy részleges ostromállapot rendelhető el.

VII. CÍM.

Az alkotmány módosítása

97. §. — Jelen alkotmányt csak a király kezdeményezésére és a törvényhozó testületek előzetes megkérdezésével lehet egészében vagy részben módosítani. Ezek meg fogják jelölni a módosítandó szövegrészeket is.

Consultarea Adunărilor Legiuitoare se face prin mesaj Regal și se exprimă cu majoritatea de două treimi ale Adunărilor întrunite într'una singură sub președinția președintelui Senatului. Rezultatul consultațiunii se aduce la cunoștința Regelui de președinții celor două Adunări însoțită de o Comisiune specială.

Textele noi, urmând a înlocui pe cele revizuite, se votează cu majoritate de două treimi de fiecare Adunare în parte.

TITLUL VIII.

Dispozițiuni transitorii și finale

Art. 98. — Toate pământurile expropriate și distribuite pe baza legii pentru reforma agrară a Vechiului Regat din 17 Iulie 1921; a legii pentru reforma agrară din Basarabia din 13 Martie 1920; a legii pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș din 13 Iunie 1921 și a legii pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921, sunt respectate ca drepturi câștigate și vor fi cărmuite, pentru orice litigii relative la ele în prezent și pe viitor, de acele legi.

Dispozițiunile acestor legi introduse în articolul 131 din Constituția dela 1923 rămân cu caracter constituțional.

Toate drepturile politice dobândite în virtutea decretelor legi ratificate prin articolul 133 al Constituției din 1923, se respectă.

Toate codicele și legile în vigoare se vor revizui în vederea unificării legislației, punându-se în armonie cu principiile actualei Constituții. Până atunci ele rămân în vigoare. Din ziua promulgării Constituției de față sunt desființate acele dispoziții din legi, decrete, regulamente și orice alte acte care sunt contrarii celor înscrise în această Constituție.

Se abrogă deasemenea din ziua promulgării prezentei Constituții, Constituția promulgată cu decretul regal No. 1.360 din 28 Martie 1923.

Juriul în materie criminală va mai funcționa până la punerea Codului Penal Carol al II-lea și al Procedurii Penale în acord cu principiul statornic în art. 73 al Constituției de față.

Până la convocarea Adunărilor Legiuitoare toate decretelor au putere de lege fără a mai fi nevoie de ratificarea lor.

Statutul Familiei Regale are caracter Constituțional și nu se poate modifica decât cu procedura pentru revizuirea Constituției.

Art. 99. — Pentru alegerea Adunărilor Legiuitoare ce urmează a fi înființate pe baza prezentei Constituții, un decret regal cu putere de lege, în condițiunile art. 98, va fixa condițiunile cerute pentru a fi alegător și ales, în Cameră și Senat, circumscripțiunile electorale, numărul deputaților și senatorilor, normele după care urmează a se face alegerea.

Acest decret are un caracter Constituțional și nu se poate modifica decât cu majoritate de două treimi.

Art. 100. — Prezenta Constituție, după ce va fi edictată de Rege, va fi supusă Națiunii Române spre „bună știință și învoire.“

Un decret Regal va fixa procedura după care se va urma în acest scop.

După terminarea acestei operațiuni și a aducerii rezultatului ei la cunoștința Regelui de către Președintele Consiliului de Miniștri, Constituția de față va fi promulgată și întră în vigoare.

CAROL

A törvényhozó testületek megkérdése királyi leirattal történik és ezek a szenátus elnökének elnökletével közös tanácskozásban kétharmad szavazattöbbséggel határoznak. A tanácskozás eredményét a két ház elnöke külön bizottság kíséretében a király tudomására hozza.

A módosított részeket pótló új szövegeket mindkét testület külön kétharmad többséggel szavazza meg.

VIII. CÍM.

Átmeneti és befejező intézkedések

98. §. — Az Ókirályságban, az 1921. évi július 18-án, Besszarábiában, az 1920. évi március 13-án, Erdélyben, Bánságban, Körösvidéken és Máramarosban, az 1921. évi június 13-án, Bukovinában, az 1921. évi július 30-án kelt agrárreformot elrendelő törvények alapján kisajátított és szétosztott földbirtokok mint szerzett jogok tekintendők és úgy a jelenben, mint a jövőben minden, a fenti törvényekből fakadó vitás kérdés ezen az alapon bírálendő el.

Ezeknek a törvényeknek a rendelkezései, amelyeket az 1923. évi alkotmánytörvény 131. §-a foglal magában, alkotmányos jellegűek maradnak.

Az 1923. évi alkotmány 133. §-ával jóváhagyott rendelettörvények, értelmében elenyert politikai jogok tiszteletben tartandók.

Az összes érvényben levő törvénykönyveket és törvényeket át kell vizsgálni a törvénykezés egységesítése és a jelen alkotmánnyal való összehangbáhozataluk miatt. Addig érvényben maradnak. Jelen alkotmány kihirdetésétől számítva érvénytelenek mindazok a törvények, szabályzatok és mindennemű más okmányok, amelyek, az alkotmányban írtakkal ellentétben állanak.

Hasonlóképen hatályát veszti a jelen alkotmány kihirdetésének napjától az 1923. március 28-án 1360. számú rendelettörvénnyel kihirdetett alkotmány is.

Bűnügyekben az esküdtszék tovább működik, míg a II. Károly büntetőtörvénykönyvet és büntetőt perrendtartást a jelen alkotmány 73. §-ában megállapított alapelvvel összhangba hozzák.

A törvényhozó testületek összehívásáig a rendeletek törvényerejűek és nem szorulnak jóváhagyásra.

A királyi család törvényei alkotmányos jellegűek és csak az alkotmány módosítására előírt eljárással változtathatók meg.

99. §. — A jelen alkotmány értelmében összehívandó törvényhozó testületek megválasztását az alkotmány 98. §-a szerinti törvényerejű királyi rendelet fogja szabályozni, megállapítva a választói és választhatósági feltételeket mind a képviselőház, mind a szenátus számára, a választási kerületeket, a képviselők és a szenátorok számát, valamint a választási eljárást.

Ez a rendelet alkotmányos jellegű és csak kétharmad többséggel módosítható.

100. §. — Jelen alkotmányt, miután a király kibocsátotta, a román nemzet elé terjesztik „tudomásulvétel és hozzájárulás végett.”

Királyi rendelet határozza meg az erre vonatkozó eljárást.

E műveleteknek és ezek eredményének a miniszterelnök által a király tudomására hozatala után a jelen alkotmány kihirdetetik és életbe lép.

CAROL

Președintele Consiliului de Miniștrii,

MIRON,

Patriarhul României.

General ARTHUR VĂITOIANU

Dr. AL. VAIDA-VOEVOD

G. G. MIRONESCU

N. IORGA

Dr. C. ANGELESCU

GH. TĂTĂRESCU

C. ARGETOIANU

Dr. VOICU NIȚESCU

GH. IONESCU-SIȘEȘTI

Dr. I. COSTINESCU

VICTOR IAMANDI

MIRCEA CĂNCICOV

ARMAND CĂLINESCU

General de Divizie I. ANTONESCU

CONSTANTIN ANGELESCU

General adj. PAUL TEODORESCU

N. PETRESCU-COMNEN.

MIRON,

a minisztertanács elnöke, Románia pátriárkája.

ARTHUR VĂITOIANU tábornok

Dr. AL. VAIDA-VOEVOD

G. G. MIRONESCU

N. IORGA

Dr. C. ANGELESCU

GH. TĂTĂRESCU

C. ARGETOIANU

Dr. VOICU NIŢESCU

GH. IONESCU-SISEŞTI

Dr. I. COSTINESCU

VICTOR IAMANDI

MIRCEA CĂNCICOV

ARMAND CĂLINESCU

ANTONESCU tábornok

CONSTANTIN ANGELESCU

PAUL TEODORESCU tábornok

N. PETRESCU-COMNEN.

Jegyzet. A Gyulafehérvári Határozatok fordítását közli Mikó Imre, *Huszonkét év*, Budapest, 1942. 265—267. A párisi kisebbségi szerződés magyar fordítását lásd Baranyai Zoltán, *A kisebbségi jogok védelme*, Budapest, 1922. 59., 61., 63., 65., 67., 69., 71. E fordításokat az eredeti szöveggel egybevetette, illetőleg javította, az 1923. és 1938. évi román alkotmányokat pedig dr. Balogh Artur és dr. Szeghő Imre, *Románia új alkotmánya*, Kolozsvár, 1923. c. munkájában, illetve a *Magyar Kisebbség* XVII—1938. évfolyamának 5. és 6. számában (fordító megnevezése nélkül) közölt fordítások felhasználásával fordította dr. Lőrinczi László.

IRODALOM.

1. Tanulmányok:

Activitatea Corpurilor legiuitoare și a Guvernului. Președinția Consiliului de Miniștri. Dare de seamă înfățișată de D-l Ioan I. C Brătianu. București, 1926.

Agenda și Anuarul magistraturii și Baroului 1936. București, é. n.

L'Agriculture en Roumanie. Atlas statistique publié par le Ministre de l'Agriculture et de Domaines. Bucarest, 1938.

Alexianu, Grigore, *Curs de Drept Constituțional,* București, 1930. I—III.

Andru, Sever, *Jurisprudența rezumată.* Deciziuni pronunțate de Inalta Curte de Casație și Justiție. I. București, 1930., II. Oradea, 1936., III. Oradea, 1939.

Anteproiect de constituție. Întocmit de secția de studii a partidului țărănesc. Cu o expunere de motive de C. Stere. București, 1922.

Antonesco, Michel, A., *Nation et nationalité dans la nouvelle Constitution Roumaine.* Bucarest, (1939).

Anuarul Învățământului primar. București, 1933.

Anuarul statistic al României. Anul 1937 și 1938. București, 1939.

Az agrárreform visszacsinálása a görög katolikus egyházzal szemben, n. n., MK—1936., 258.

Balogh Arthur dr., *A kisebbségek nemzetközi védelme.* Berlin, 1928.

Bănescu, Pierre, *Le nouveau régime des minorités en Roumanie.* Bucarest, 1938.

Bănescu, Petru, *L'encadrement politique des minorités ethniques de Roumanie.* Bucarest, 1940.

Baranyai Zoltán, *A kisebbségi szerződések.* Magyar Szemle, XII—1931., 198. skk.

Baranyai Zoltán, *A kisebbségi jogok védelme.* Budapest, 1922.

Basarabeanu, Grigore, *Proprietatea rurală în România.* București, 1935.

Berkovitz, Joseph, *La Question des Israélites en Roumanie.* Étude de son histoire et des divers problèmes de droit, qu'elle soulève. Paris. 1923.

Boila, Romul, *Organizația de Stat.* Cluj, 1929.

Boila, Romul, *Statul.* I. Cluj, é. n.

- Bonfils, Henry, *Manuel de droit international public*. Deuxième édition, revue et mise en courant par Paul Fauchille. Paris, 1898.
- Bölöni Miklós dr. és Ürmösi Károly dr., *A 14%-os iskolai segély és a magyar felekezeti iskolák*, Kisebbs. jog., I—1937., 33. skk.
- Brătianu, Gheorghe, *Acțiunea politică și militară a României în 1919*. II. kiad. București, 1940.
- Budișteanu, Radu, *Românizarea Barourilor*, București, é. n.
- Budișteanu, Radu, *Un capitol nou în dreptul internațional public și privat: Minoritățile etnice*. București, 1928.
- Buza László, *A kisebbségnek jogi helyzete*. Budapest, 1930.
- Buza László, *A kisebbségi nyelvek szabad használatá*. Jancsó Benedek Emlékkönyv. Budapest, 1931. és klny.
- Codrescu, Mihail-Virgiliu, *Istoricul Școalelor române din Turcia, Sofia și Turtucaia din Bulgaria și al seminarilor de limba română din Lipsca, Viena și Berlin*. București, 1906.
- Codul învățământului* (primar, secundar, superior). Biblioteca Institutului de Științe Administrative, No. 16. Negulescu Paul, Dumitrescu Ioan, Alexianu Grigore, Dragos Titus, Demetrescu Q. c. București, 1929.
- Carol penal Carol al II-lea*. Adnotat. Rătescu, Constantin—Hurmuz Aznavorian, I—III. București, 1931.
- Condurachi, D. Ioan, *Clauzele de naționalitate privitoare la România din Tratatul internațional din 1919—1920*. București, 1924.
- Curtea de Casație. *Buletinul Deciziunilor pronunțate în anul 1925*. Vol. LXII. Partea III. Chișinău, 1931.
- Czakó, Étienne dr., *La vérité sur les délibérations préliminaires du Traité de Trianon*, Budapest, 1934.
- Dăncilă, Ioan, *Biserica strămoșească și marea noastră unire. Contribuția Mitropolitului Bălan la actul Unirii*. Omagiu I. P. S. S. Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului la douăzeci de ani de arhipăstorie. Sibiu, 1940., 42—55.
- Dașcovici, N., *Declarația de Războiu și încheierea Tratatelor după Constituția noastră*. Iași, 1928.
- Dașcovici, N., *Principiul naționalității și Societatea Națiunilor*. București, 1927.
- Decretele, Regulamentele și Ordonanțele Consiliului Dirigent din Transilvania*. Retipărire. Cluj, 1929.
- Dima, G. A., *Scoală secundară în lumina bacalaureatului*. București, 1928.
- Dragomir, Silviu, *La Transylvanie et ses minorités ethniques*. Bucarest, 1934.
- Dumitrescu, N. E.—Ionescu, Ioan, *Lege pentru organizare judecătorească*. București, é. n.
- Enciclopedia României*. Asociația științifică pentru Enciclopedia României. București, é. n.
- Feinberg, Nathan, *La question des minorités à la conférence de la paix de 1919—1920 et l'action juive en faveur de la protection internationale des minorités*. Paris, 1929.
- Flachbart, Ernest dr., *System des internationalen Minderheiten rechtes*. Budapest, 1937.

- Fouques-Duparc, Jacques, *La protection des minorités de race, de langue et de religion*. Paris, 1922.
- Fritz László dr., *Nemzeti Iparhitei Intézet*, MK. VII—1928., 240. skk.
- Fritz László dr., *Újabb kisebbségi sérelmek*, MK. X—1931., 783. skk.
- Fritz László dr., *Az erdélyi kultúrözona ügye a Népszövetség előtt*, MK. XI—1932., 348. skk.
- Fritz László dr., *Románia egyenesadórendszere, mint a kisebbségellenes politika egyik harci eszköze*, MK. VII—1928., 437—443.
- Fruma, Ioan, *Problema Universităţii Săseşti şi a instituţiei celor Şapte Juzi*. Sibiu, 1935.
- Le Fur, Louis, *Précis de droit international public*. Paris, 1933.
- Ghifou, Onisifor, *Acţiunea catolicismului unguresc şi a Sfântului Scaun în România întregită*. Cluj, 1934.
- Ghibu, Onisifor, *Politica religioasă şi minoritară a României*. Fapte şi documente cari împun o nouă orientare. Cluj, 1940.
- Giurincea, Petre—Coconeţu, Ioan dr., *Codul pensiilor publice*. Legislaţie, jurisprudenţă, îndrumări practice. Bucureşti, 1939.
- Gyárfás Elemér dr., *A Szentszék és az erdélyi katolikusok*, MK. VII—1928., 717. skk.
- Gyárfás Elemér dr., *Interpelláció a román szenátus 1930. jan. 28-i ülésén a magyar nyelvhasználat tárgyában*. MK. IX—1930., 152. skk.
- Hacman, Max, *Rezoluţia delà Alba Iulia*, Pand. Rom. IV—1925. IV. rész. 33—36.
- Hamangiu, C, *Codurile uzuale*, Ed. II. Bucureşti, é. n.
- Hârjescu, Cezar—Oghină, Gheorghe, *Legea minelor*. Bucureşti, 1929.
- Hillard, Victor, *Chestia optanţilor. Puncte de intersecţie ale legislaţiei interne cu dreptul internaţional*, h. n. 1927.
- Ieşan, Dimitrie, *Repertoriu la Monitorul Oficial*. 1862—1934. Bucureşti, 1934.
- Indicatorul construcţiilor şi domeniilor militare*. Ministerul de Războiu. Direcţia XII. Sup. a Construcţiilor şi Domeniilor militare. Bucureşti, 1925.
- In serviciul Patriei*. Dare de seamă asupra realizărilor îmfăptuite în Satu-Mare. Satu-Mare, é. n.
- Jakabffy Elemér dr., *Dobrescu nyelvrendeletéhez*, MK. IX—1930., 273. skk.
- Junckerstorff, Kurt, dr. iur., *Systematik des Internationalen Minderheitenrechts*. h. n. 1937.
- Kántor Lajos dr., *Az Erdélyi Múzeum Egyesület problémái*. Lugos, 1930.
- Kertész István dr., *Az állam nemzetközi felelőssége*. Budapest, 1938.
- Késmárky Gergely dr., *Kisebbségi iskolajog és a szülők joga*, MK. VII—1928., 475. skk.
- Kiss Árpád dr., *Az állami elemi iskolák és a magyar tagozatok*, MK. XV—1936., 205. skk.

- Kiss Árpád dr., *Az állami elemi magyar tannyelvű iskolák és tagozatok az 1936—37. év végén*, MK. XVI—1937., 419. skk.
- Kovács Árpád dr., *Bírák, ügyészek, ügyészégi és egyéb tisztviselők nemzetiségi megoszlása Erdélyben*, MK. XV—1936., 49. skk.
- Kovács Árpád dr., *Etnikai aránytalanság a közjegyzői kamarákban*, MK. XVI—1937., 158—159.
- Magyar statisztikai közlemények*. Új folyam. 42. köt. Az 1910. évi népszámlálás. Budapest, 1912.
- Mateiu, Ioan, *Doctrina de Stat a problemei minoritare*. București, 1929.
- Meitani, Radu, *La protection des minorités*. Paris, 1930.
- Mélanges Paul Négulesco*. Bucarest. 1935.
- Mikó Imre dr., *A romániai magyarság panaszai a Nemzetek Szövetsége előtt*, MK. XVII—1939., 581. skk.
- Mikó Imre dr., *Huszonkét év*. Budapest, 1941.
- Mikó Imre dr., *A romániai magyarság jogi helyzete a bécsi döntés idejében*. Budapest, 1940.
- Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Istoric, organizare, realizări, perspective*. București, 1937.
- Mironescu, G. G., *Inovațiile Constituției din 1938*. Analele Facultății de Drept din București, Anul I., Nr. 2—3. Apr.—Sept. 1939. București, é. n.
- Móricz Miklós, *Az erdélyi föld sorsa*. Budapest, 1932.
- Moteanu, Constantin, *O primă etapă în politica de naționalizare a vieții economice*. București, é. n.
- Nagy Lajos, *A kisebbségi jogok a román jogi irodalomban*. Kolozsvár, 1944.
- Negulescu, Demetru, *Chestiunea minorităților și jurisprudența Curtei permanente de Justiție internațională*. Biblioteca Institutului de Științe Administrative. No. 26. Reforma administrativă. București, 1929.
- Negulescu, Paul, *Constituția României*, București, 1938.
- Noua Constituție a României*. 23 de prelegeri publice, organizate de Institutul Social Român. București, é. n.
- Oberding József György dr., *Az erdélyi földreform*. Kolozsvár, 1930.
- Oberding József György dr., *A magyar szervezetek jogi helyzete Romániában*, MK. XVIII—1939., 189. skk.
- Onișor, Victor, *Tratat de Drept Administrativ*. București, 1930.
- Pál Gábor, *A konkordátum és a katolikus magyarság*, MK. VII—1928., 678. sikk.
- Pál Gábor, *A konkordátumról*, MK. VII—1928., 801. skk.
- Pantelimonescu, V., *Starea de asediu. Legea pentru apărarea ordinii în Stat*. București, 1939.
- Pâclișeanu, Zeno, *Dr. Czakó Etienne: La vérité sur les délibérations préliminaires du Traité de Trianon*, Revue de Transylvanie, I—1934., 250. skk.
- Petrașcu, N. N., *Evoluția politică a României în ultimii douăzeci de ani (1918—1938)*. București, 1939.

- Politics and political Parties in Roumania.* London, 1936.
- Proiectul Constituțiunii.* Adunările Naționale Constituante. Comisiunea Constituțională Mixtă. București, 1923.
- Rădulescu, Andrei, *Deschiderea anului judecătoresc 1938—1939 la înalta Curte de Casație.* Cuvântările rostite de — București, é. n.
- Rarincescu, G., *Decretele legi și dreptul de necesitate.* București, 1914.
- Repertoriul general al legilor 1938.* Consiliul Legislativ. București, 1939., *idem 1939,* București, 1940.
- Rudescu, Corneliu, *Abuzul de drept în materie de plângeri minoritare și apărarea prestigiului extern al Statului.* București, 1931.
- Rudescu, Corneliu, *Principiile fundamentale ale Constituției.* București, é. n.
- Sándor József, *Nyilatkozat a képviselőházban az 1923-i alkotmány tárgyalásánál, 1923. márc. 17-én,* MK. I—1923., 400. skk.
- Sipsom, M. Constantin, *Sesizarea D-lui Ministru al Justiției în chestiunea mult desbătută a naționalității Basarabenilor,* București, 1934.
- Sofronie, Gheorghe, *Protecțiunea minorităților de rasă, de limbă și de religie sub regimul Societății Națiunilor.* Oradea, 1930.
- Sofronie, George, *Actul dela Alba-Iulia și valoarea sa internațională.* Transilvania, LXXIV—1943. 866—879.
- Sofronie, George, *Problema integrării noului drept internațional în constituțiile noastre.* București, 1935.
- Sofronie, George, *Prerogativele „Capului Statului“ în domeniul internațional.* Iași, 1940.
- Sofronie, George, *La position internationale de la Roumanie,* Bucarest, 1938.
- Statistica impozitelor directe.* Ministerul de Finanțe. București. 1924—1930/31.
- Statistică învățământului din România pe anii școlari 1921/22—1928/29.* Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor. București. 1931.
- Stoica, Sever, *Alba-Iulia în umbra Trianonului.* Cluj, 1929.
- Suciu, Coriolan dr., *Două documente istorice din Noemvrie 1918,* Transilvania. LXXIV—1943., 876—880.
- Szász Zsombor, *Erdély Romániában.* Budapest, 1927.
- Tăutu, Constantin, *Impozitele directe în România.* București, 1939.
- Theodoresco, I.—Istrate, N., *Méthodes pour la connaissance des minorités ethniques.* Bucarest, 1928.
- Tilea, Viorel, *Acțiunea diplomatică a României, 1919—1920.* Sibiu, 1925.
- Titel-Petrescu, Const.—Teișanu, Th. *Codul Naționalității Române.* București, 1940.
- Transilvania, Banatul, Crisana și Maramureșul, 1918—1928.* I—III. București, 1929.
- Venczel József, *Az erdélyi román földbirtokreform.* Kolozsvár, 1943.

Voiculesţ, Pompiliu, *Legislaţia conversiunii şi constituţionalitatea legilor*. Râmnicul-Sărat, 1937.

Willer József dr., *Interpelláció a magyar nyelvhasználat érdekében a román képviselőház 1928. febr. 21-i ülésén*, MK. VII—1928., 195. skk.

Unificarea legislativă. Opera lui Victor Iamandi. Bucureşti, é. n.

II. Gyűjteményes munkák, folyóiratok.

Kisebbségi jogélet. A Magyar Kisebbség nemzetpolitikai szemle melléklete. Szerkesztik (1—6. számok) Dr. Asztalos Sándor és Dr. Mikó Imre, (7—9. számok) Dr. Sály László és Dr. Kiss Árpád, 1—1937.

Magyar kisebbség. Nemzetpolitikai szemle az erdélyi magyar nép számára, I—XVIII. 1922—1939. Szerkesztik (I—XVII.) Jakabffy Elemér dr., Sulyok István dr., Willer József dr., XVIII.: Jakabffy Elemér dr. és Willer József dr., Lugos.

Colecţia Legilor României. Sub îngrijirea D-lui Profesor Univ. G. Alexianu. Bucureşti, Librăria Universală Alcalay et Cb. é. n. 1—166. szám.

Pandectele Române. Repertoriu lunar de jurisprudenţă, doctrină şi legislaţie. I—XVIII. (1922—1939.) Bucureşti.

Állandó rövidítések:

Cod. înv.	=	Codul învăţământului
Cod. pens. publ.	=	Giurınca—Coconeştiu, Codul pensiilor publice
CLR.	=	Colecţia Legilor României
Decr.	=	Decretele, regulamentele şi ordonanţele Consiliului dirigent din Transilvania
Enc. Rom.	=	Enciclopedia României
Hiv. Lap	=	Monitorul Oficial (România hivatalos közlönye)
Kisebbs. jog.	=	Kisebbségi jogélet
MK.	=	Magyar Kisebbség
Pand. Rom.	=	Pandectele Române

T Á R G Y M U T A T Ó

- Adótörvények 201—207.
- Alkotmány (1866-i) keletkezése 11—12.
 „ (1861-i) módosításai 14,
 15, 16.
- Alkotmány (1923-i) előkészítése 25—26,
 29—31.
- Alkotmány (1923-i) meghozatala 26—29.
- Alkotmány (1923-i) parlamenti tár-
 gyalása 27—30.
- Alkotmány (1938-i) előkészítése 32.
 „ (1938-i) megszavazása 32.
 „ (1938-i) újításai 33—34.
 „ (1938-i) utáni törvényhozási
 munka 35—38.
- Alkotmányjog forrásai 41.
- Alkotmánytörvények alaptörvény-jellege
 42—44.
- Altalaj nacionalizálása 159.
- Állami földelövéskelési jog 160.
- Állami oktatás 120—133.
- Állampolgárság megszerzése fajilag ro-
 mánok számára 81—83.
- Állampolgárságok felülvizsgálata 81.
- Állampolgárságra vonatkozó rendelke-
 zések a kisebbségi szerződésben
 76—77.
- Állampolgárságra vonatkozó rendelke-
 zések a román törvényhozásban
 77—80, 83—86.
- Államsegély egyházak számára 102—103.
- Balázsfalvi Magyar Kaszinó 145.
- Banca pentru Industrializarea și valori-
 ficarea produselor agricole (Binag)
 160.
- Beldiman-kórház 204.
- Belföldi távírat és rádió-díjszabás 144.
- Belga alkotmány (1835) ló, 12.
- Belga polgári törvénykönyv (1851) 11.
- Berlini kongresszus 13, 14, 24.
- Bethlen Kata Egyesület 145.
- BINAG 160.
- Bírói függetlenség megszüntetése 35.
- Bukaresti béke 21.
- Boha-törvény 197.
- Brâncovenești-kórház 204.
- Briand—Kellog-paktum 50.
- Bukovinai vallásalap 106.
- Bűnözés statisztikája Romániában 95.
- Casa Muncii 196.
- Cenzúra rendelkezések 88—93.
- Code d’Instruction criminelle (1882) 11.
- Code Napoléon (1807) 10.
- Codul civil (1864) 10.
- Codul comercial (1887) 11.
- Codul comercial Carol II. (1938) 99, 114.
- Codul de justiție militară (1937) 94.
 „ „ „ specială pentru Cor-
 pul Marinei (1884) 11.
- Codul de procedură civilă (1865) 11.
- Codul de procedură penală (1864) 11,
 111, 198.
- Codul de procedură penală Carol II.
 (1936) 111, 198.
- Codul penal (1865) 11, 143.
- Codul penal Carol II. (1936) 35, 108,
 143, 147.
- Codul penal militar (1881) 11, 94.
- Codul silvic (1881) 11.
- Comisariatul General al Minorităților
 59—60.
- Comité des Délégations Juives auprès
 de la Conférence de la Paix 15.
- Commissions des nouveaux États et de
 la protection des minorités 22.
- Consiliu Dirigent (Consiliu Dirigitor)
 17, 18, 46.
- Cour Permanente de Justice Internatio-
 nale 53, 67, 87, 149.
- Csehszlovákia bomlása 38.
- Csíki Magánjavak 145, 155.
- Cuza-féle Statutumok 12.
- Egyenes adózás egységesítése 201.
- Egyetemek románosítása 134.
- Egyéni szabadság 88.
- Egyházak és a földbirtokreform 105—107.
- Elemi iskolák száma Romániában 120.
- Erdélyi Múzeum-Egyesület 98, 145.
- Erdélyi Római Katolikus Státus jogi
 helyzete 103—104.
- Érettségi vizsga 126, 127.
 „ „ eredményei 127.
 „ „ tárgyai 126.
- Faji eredet értelmezése 66—67, 72, 124.
- Földbirtokok kisajátítási ára 156.
- Földbirtokreform 151—156.
- Földbirtokreform-törvények módosításai
 157—158.

- Francia büntetőtvénkönyv (1851) 11.
 „ bűnvádi eljárás (1832) 11.
 „ katonai büntetőtvénkönyv (1857) 11.
- Francia polgári perrendtartás (1807) 11.
 „ végrehajtási törvény (1885) 11.
- Frontul Național Studentesc 37.
 „ Renașterei Naționale 37.
- Gazdasági iskolák száma Erdélyben 131.
 Gazdasági szabadság 149.
- Genfi kanton polgári perrendtartása (1819) 11.
- Glasul Românesc 143.
- Gyulafehérvári Határozatok a bírói gyakorlatban 45.
- Gyulafehérvári Határozatok a törvényhozásban 46—48.
- Gyulafehérvári Határozatok becikkelyezése 17.
- Gyulafehérvári Határozatok előmunkálatai 22.
- Gyulafehérvári Határozatok előzményei 18—19.
- Gyulafehérvári Határozatok jogi minősége 44.
- Gyulafehérvári Határozatok meghozatala 18—19.
- Gyülekezési szabadság 95.
- Gyülekezési szabadság korlátozásai 96—97.
- Halálbüntetés 37—38.
- Hágai Állandó Nemzetközi Bíróság 53, 67, 69, 87.
- Hágai békekonferenciák 50.
- Háromszék vármegyei Tanalap 146.
- Honosítás 81.
- Ifjúság nemzeti nevelése 142.
- Illetőség fogalma 78.
- Institutul Social Român 20, 25.
- Ipartestületek 132.
- Iparvállalatok kedvezményei 164.
- Iskolaszékek 138—141.
- Ítéletáblai határozatok 9, 45, 67, 73, 124, 188, 190, 199.
- Járásbírósági határozatok 66.
- Jugoszláv alkotmány módosítása 32.
- Jus placeti 103.
- Karánsebesi határozat 162.
- Kartellek szabályozása 168.
- Katonai előképzés 142.
- Katonai határozatok 159—160.
- Károly herceg alapítvány 168, 183.
- Keleti Újság 98.
- Kereskedelmi adó 202.
- Képviselőválasztások 172—174, 175.
- Kérelmezési szabadság 146—147.
- Kézművesek bankja 169.
- Kisebbség fogalma 61.
- Kisebbséghez való tartozás megállapítása 61.
- Kisebbségi fő kormánybiztosság felállítása 57.
- Kisebbségi fő kormánybiztosság hatásköre 59—60.
- Kisebbségi jog az alkotmánytörvényekben 63—71.
- Kisebbségi jogok alanyai 74—75.
- Kisebbségi nyelvek használatának anyagi hátrányai 114.
- Kisebbségi szerződés alaptörvény-jellege 49.
- Kisebbségi szerződés becikkelyezése 49—54.
- Kisebbségi szerződés előmunkálatai 22.
- Kisebbségi szerződés meghozatala 20—23.
- Kisebbségi szerződés nemzetközi jogi biztosítékai 24—25.
- Kisebbségi szerződés végrehajtási kötelezettsége 54.
- Kisebbségi szerződés végrehajtási kötelezettsége és a bírói gyakorlat 54—55.
- Kisebbségi Statutum előzményei 38—39.
- Kisebbségi Statutum jogi minősége 58—59.
- Kisebbségi Statutum jogi minősége és a bírói gyakorlat 58.
- Kisebbségi Statutum meghozatala 39—40.
- Kisebbségi Statutum összetétele 39, 57—58.
- Kissenewi templomi gyertyagyár 206.
- Kolozsvári Egyetemi Diákasztal 146.
- Kolozsvári Református Kórház 204.
- Konkordátum 103, 104.
- Középfokú oktatás reformja 128.
- Közérdekű munkaszolgálat 168.
- Közhivatalnokok nyugdíjazása 195—197.
- Közigazgatási bírászkodás 185.
- Közigazgatási önkormányzatok felosztása 38.
- Közigazgatási területi beosztás 177—179, 182—183.
- Közigazgatási törvények 179—182.
- Közigazgatási zaklatás 116.
- Kulturális szabadság 144.
- Kultúróna 122—123, 125.
- Látványossági adó 205.
- Magániskolák állami segélyezése 137—138.
- Magániskolák tannyelve 135—136.
- Magániskolák tanszemélyzete 136—137.
- Magánoktatás 134—141.
- Magántulajdon védelme 150—151.
- Magyar keresztnevek anyakönyvi bejegyzése 149.
- Magyar Párt 29, 147, 167.
- Marele Sfat National 17.
- Marosszéki vagyonszövetség 161.
- Marosvásárhelyi Csizmakészítők Társulata 145.
- Marosvásárhelyi Közművelődési Ház 145.
- Marosvásárhelyi Szanatórium 204.
- Mezőgazdasági adó 202.

- Mócok közkegyelemben való részesítése 199.
- Mozgófényképek ellenőrzése 145.
- Munkajog 164—170.
- Naszódi határőrezred 162.
- Nagyszebeni Terézárva ház 146.
- Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok 98.,
Nagyvárad Szent József Kórház 204.
- Nemzeti Ipari Hitelintézet 169.
„ Mezőgazdasági Hitelintézet 169.
„ Kézműipari Hitelintézet 169.
„ Szövetkezeti Intézet 100.
„ Újjászülletés Arcvonal 37,
- Nemzet Pártja 37.
- Német Kereskedelmi törvény (1882). 11.
„ Váltótörvény (1848) 11.
- Névhasználat szabadsága 148.
Névváltoztatás 148.
- Nyelvhasználat szabadsága 109.
- Nyelvhasználat szabadsága a bírászkodásban 110—111.
- Nyelvhasználat szabadsága a kereskedelmi könyvelésben 112—114.
- Nyelvhasználat szabadsága a közigazgatásban 111—112, 183—184.
- Nullum crimen sine lege-elv áttörése 93.
- Olasz Kereskedelmi törvénykönyv (1882) 11.
- Ortodox egyház jogállása 102—103.
- Ostromállapot következményei 93—94.
- Ostromállapotra vonatkozó törvények 35, 88—93.
- Ősromszéki Havas Alap 145.
- Párisi kisebbségi szerződés ld. Kisebbségi Szerződés
- Párisi egyezmény 13.
- Partidul Naftiunii 37.
- Pisanelli-tervezet 10.
- Politikai pártok feloszlata 37.
- Porosz büntetőtörvénykönyv (1857) 11.
- Román büntetőtörvénykönyv (1865) 11, 143.
- Román büntetőtörvénykönyv (II. Károly, 1936) 108, 143, 147.
- Román büntetőtörvénykönyv (a tengeri haderőkhöz tartozókra vonatkozó, 1884) 11.
- Román bünvádi eljárás (1864) 11, 111, 198.
- Román bünvádi eljárás (II. Károly, 1936) 111, 198.
- Román egyházak nemzeti missziója 107.
- Román erdőtörvény (1881) 11.
- Román fajúak ipari alkalmazása 166.
- Románia függetlenségének elismerése 14.
- Román katonai büntetőtörvénykönyv (1881) 11, 94.
- Román katonai büntetőtörvénykönyv (1937) 94.
- Román keleti egyházak jogállása 102—103.
- Román kereskedelmi törvénykönyv (1887) 11.
- Román nemzet becsületének védelme 147.
- Román polgári perrendtartás (1865) 11.
- Román polgári törvénykönyv (1864) 10.
- Román Társadalomtudományi Intézet 25.
- Román törvények:
- A bíróság szervezetéről szóló törvény 36, 110, 199.*
- A falusi és városi adósságok rendezéséről szóló törvény 105, 162.*
- A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva elhelyezéséről szóló törvény 167.*
- A hadsereg által használt ingatlanok megváltásáról szóló törvény 160.*
- A kartellekről szóló törvény 168.*
- A középfokú ipari oktatásról szóló törvény 131, 192.*
- A középfokú kereskedelmi iskolákról szóló törvény 131.*
- A középfokú oktatásról szóló törvény 126, 128, 191.*
- A középiskolák igazgatási személyzetének fizetését az iskolaszékekre való hárításáról szóló törvény 141.*
- A közérdekű munkaszolgálatról szóló törvény 168.*
- A közhivatalnokok jogállásáról szóló törvény 187.*
- A közhivatalokba való kinevezésekről szóló rendelettörvény 188.*
- A közigazgatás egységesítéséről szóló törvény 177.*
- A közigazgatási bíráskodásról szóló törvény 54.*
- A közigazgatási táblák felállításáról szóló rendelettörvény 185.*
- A közoktatásügyi minisztérium szervezetéről szóló törvény 139.*
- A központi Iskolapénztárról szóló törvény 140.*
- A községi adók és illetékek megállapításáról szóló törvény 204.*
- A látványossági adóról szóló törvény 205.*
- A magánoktatásról szóló törvény 135.*
- A mócok országának lakói által elkövetett, az erdőtörvénybe ütköző vétségek közkegyelméről szóló törvény 199.*
- A munkás-, magántisztviselő- és iparoscéhek elismeréséről és működéséről szóló rendelettörvény 101.*
- A Nemzeti Ipari Hitelintézet felállításáról szóló törvény 169.*
- A nemzeti ipar pártolásáról szóló törvény 164.*
- Anyakönyvvezetési törvény 149.*
- A postai tisztviselők jogállásáról szóló törvény 192.*
- A román elemnek a vállalatokban való alkalmazására vonatkozó törvény 99, 113, 166.*
- A román Ifjúság Nevelési Hivatalának felállításáról szóló törvény 142.*

- A román, ortodox egyház szervezetéről szóló törvény 102.
- A Semmitőszék szervezetéről szóló törvény 52.
- A szakmai előkészítésről és iparúzésről szóló törvény 132, 167.
- A szerzetesrendek erdőekkel való felruházásáról szóló törvény 106.
- A szövetkezés szervezetéről szóló törvény 100.
- A törvényhozó testületek tagjainak esküjéről szóló rendeletéről törvény 107.
- A vasúti személyzetről szóló törvény 192.
- Az alsófokú mezőgazdasági oktatásról szóló törvény 134.
- Az állami rend megvédéséről szóló törvény 35.
- Az állami szeszgyedárásáról és fogyasztási illetekekről szóló törvény 166.
- Az általános nyugdíjtörvényt módosító törvény 107.
- Az egyetemi oktatásról szóló törvény 133.
- Az idegenek ellenőrzéséről szóló törvény 165.
- Az iskolaszékek szervezéséről szóló rendeletéről törvény 138.
- Állami elemi oktatásról szóló törvény 66, 72, 119, 124, 138, 190.
- Állami elővásárlási jog pénzügyi ellátásáról szóló törvény 160.
- Állampolgársági törvény 68, 73, 77, 82.
- Általános nyugdíjtörvény 195.
- Bányatörvény 165.
- Besszarábiai földreformtörvény 151.
- Bukovinai földreformtörvény 151.
- Egyenes adótörvény 113, 201.
- Erdélyi földreformtörvény 105, 151.
- Jogi személyekről szóló törvény 98.
- Közhivatalnoki törvénykönyv 189.
- Közigazgatási törvény 179, 180, 182, 190, 206, 207.
- Kultusztörvény 69, 103.
- Nemzeti színházak, operák és látványosságok szervezéséről szóló törvény 144.
- Névtörvény 148.
- Ókírályságbeli földreformtörvény 151.
- Ostromállapotra vonatkozó törvények 35, 88, 93.
- Postatörvény 114.
- Színházi törvény 144, 166, 168, 205, 206, 207.
- Társadalombiztosítási törvény 166.
- Tözsdetörvény 166.
- Ügyvédtörvény 111, 165.
- Vallásiügyi törvény ld. kultusztörvény.
- Választási törvény 47, 172, 175.
- Zsidók jogállásáról szóló törvény 73.
- Sajtószabadság 142.
- Sajtószabadság korlátozásai 143.
- Semmitőszéki határozatok 9, 42, 43, 46, 47, 48, 51, 53, 54, 55, 56, 58, 64, 68, 80, 92, 93, 111, 119, 187, 196, 198, 199, 200.
- Semmitőszék szerepe a törvények alkotmányosságának vizsgálatánál 43.
- Stinnes koncern 79.
- Szabadságjogok fogalma 87.
- Szatmári Iparos Otthon 146.
- Szász Egyetem és Hét Bírak Vagyonközössége 145, 161, 162.
- Szenátorválasztások 172, 174, 175, 176.
- Szerbek iskolai autonómiája 20.
- Székely Nemzeti Múzeum 98, 145.
- Székhavas 161.
- Színházi vonatkozású nyelvrendeletek 144, 150.
- Tanárok állami alkalmazása 190.
- Tanárok államvizsgálója 68, 191.
- Tanítók állami alkalmazása 190.
- Tanszabadság 117.
- Tanszabadság a Kisebbségi Szerződésben 117, 118.
- Tanszabadság korlátozásai 118, 119.
- Tanszemélyzet nyelvvizsgálója 137.
- Társulási szabadság 98.
- Társulási szabadság korlátozásai a gazdasági életben 98, 99.
- Társulási szabadság korlátozásai a szövetkezeti életben 100.
- Teleki Könyvtár 98, 145.
- Telepítési törvény 158.
- Törvények ld. Román törvények.
- Törvények alkotmányosságának vizsgálata 42, 43.
- Törvényszéki határozatok 42, 48, 104, 121.
- Új államok bizottsága 21, 23.
- Ügyvédi kar nacionalizálása 165.
- Vallási felekezetek rangsora 69, 102.
- Vallási kisebbség fogalma 69.
- Vallásszabadság a Kisebbségi Szerződésben 102.
- Vallásszabadság az alkotmányjogban 101.
- Választási bírászkodás 174, 176.
- Választott bírászkodás nyelve 198.
- Vitéz Mihály közművelődési alap 161.
- Vitéz Mihály rend 158.
- Zsidók állampolgársága 13, 14, 15, 77, 81.
- Zsidók jogállása 69, 73, 168.
- Zsidó-román vegyesházasság-ok megtiltása 73.
- Zsidók üldözése. 14.

N É V M U T A T Ó

- Adatci 22.
 Alexianu Grigore 12, 13, 15, 16, 26, 43,
 45, 46, 47, 51, 52, 56,, 70.
 András József 199.
 Andru Sever 46, 48, 93/ 198.
 Angelescu C. 139.
 Antonesco Michel 70, 82.
 Argetoianu C. 162.
 Averescu Alexandru 173.
 Avram Iancu 200.
 Aznavorian Hurmuz 147.
 Balogh Arthur 13,14, 15, 24, 53, 61, 62,
 64, 69, 74, 75, 87, 117, 146, 149.
 Baranyai Zoltán 23, 25.
 Bánffy Miklós 125.
 Bădescu — Roşiori 32.
 Bălan Nicolae dr. 18, 19.
 Bănescu Pierre 37, 56.
 Bănescu 32.
 Berkovitz Joseph 13, 14, 15.
 Berthelot H. M. 22, 23.
 Beţiahu Policarp 30.
 Bocu Sever 31.
 Boilă Romul 17, 26, 44, 47, 50, 53, 197.
 Bokor János 199.
 Borcsea Gergely 67, 68.
 Bonfils Henry 53.
 Bölöni Miklós dr. 140.
 Bratu Ioan 139, 191.
 Brătianu Dinu 30.
 Brătianu Gheorghe 21, 22, 23.
 Brătianu Jonel 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22,
 23, 24, 105, 157.
 Brătianu Vintila 12, 26.
 Brun Lucien 62.
 Budişteanu Radu 13, 14, 15, 44, 50, 62.
 Buza László 42, 53, 62,, 113, 205.
 Cantacuzino Mişu 19.
 Castolidi 22.
 Ciornei N. 30.
 Ciugureanu dr. 30.
 Clémenceau Georges 24.
 Coandă Constantin 19, 23.
 Condurachi D. Ioan 45.
 Costăchescu Nicolae 27.
 Cristea Miron 33, 186.
 Cupărescu Vasile 97.
 Cuza fejedelem 11, 12, 88.
 Czakó István dr. 21, 22.
 Daşcovici N. 41, 49, 50.
 Dăncilă Ioan 19.
 Decuseară E. 95.
 Deleu Victor 30.
 De Martino 22.
 Demeter Anna 72, 124.
 Demján János 92.
 Dima G. 127.
 Dissescu C. G. 30, 51, 52, 64, 65.
 Dobrescu Aurel 179,, 180.
 Dobrota Octavian 143.
 Dragomir Silviu 20, 125.
 Drăghici Florea 30, 31.
 Drimba 32.
 Dumitrescu N. E. 110.
 Feinberg Nathan 14, 15, 22, 23, 24.
 Ferdinánd (I.) király 17, 21.
 Filipescu Gr. 30.
 Flachbart Ernest dr. 13, 15, 24, 61, 67, 87,
 Fouques — Duparc Jacques 14, 15, 22,
 40, 62, 78, 87.
 Fritz László dr. 97, 123, 169, 203.
 Fruma Ioan 161, 162.
 Fülöp Albert 121.
 Gafencu Grigore 40.
 Gane Nicolae 32.
 Georgescu Ioan 18.
 Georgescu Valentin 56.
 Gheorghian 32.
 Ghibu Onisifor 104, 146.
 Goga Octavian. 32, 79.
 Goldiş László 19.
 Golumbovici 193.
 Grofşoreanu képviselő 30.
 Gruia Joan 166.
 Gusti D. 25.
 Gyárfás Elemér dr. 103, 112, 116, 147.
 Hacman Max 21, 44, 45.
 Halippa Pantelimon 28;
 Hamangiu C. 10, 11.
 Hârjescu Cezar 159.
 Hegedűs Nándor 179,
 Hillard Victor 44, 56, 75.
 Hohenzollern-Sigmaringen Károly 11.
 Horváth Lajos 190.
 Hudson 22.
 Iamandi Victor 33, 95.

Ieşan Dimitrie 50.
 Inculeţ Ion 30.
 Ionescu Ion 110.
 Ionescu tábornok 112.
 Iorga Miklós 12, 19, 29, 31.
 Istrate N. 71.
 Iunian képviselő 30, 31.
 Jakabffy Elemér dr. 179, 180.
 Junckerstorff Kurt 24, 62, 75.
 Kántor Lajos dr. 145.
 Károly (II.) király 33.
 Kertész István 53.
 Késmárky Gergely 69.
 Kiss Árpád 120, 121.
 Kovács Árpád dr. 190, 193, 199.
 Kovácsy Albert dr. 188.
 Lapradelle A. 62, 75.
 Le Fur Louis 24, 51, 53, 61, 64, 87, 116
 Lőrincz János 92.
 Lupu dr. 29, 30.
 Madgearu Virgil 30.
 Maltezeanu képviselő 31.
 Maniu Gyula 20, 27, 30, 31.
 Manoilescu Mihai 164.
 Manu lelkesz 30.
 Marşieu Justin 30.
 Marta Alexandru 190.
 Mateiu Ioan 51.
 Mátyás László 66.
 Măcărescu Gr. 30.
 Magura Mihail 31.
 Meitani Radu 53, 61, 62, 75.
 Micescu Istrate 32.
 Micşa Liviu 28.
 Micşa R. 30.
 Mihalache képviselő 30.
 Mihali Teodor 18.
 Mikó Imre dr. 16, 33, 39, 143, 146, 147,
 153, 167, 175.
 Miller Hunter Dávid 21, 22.
 Mironescu C. G. 33, 162.
 Mirto Eduárd 30.
 Moidovan Victor 31.
 Moldoveanu Leonte 31.
 Móricz Miklós dr. 151, 152, 153.
 Morley Headlam 22,
 Moteanu Constantin 166., 167.
 Nagy Dániel 121.
 Nagy Mihály 66.
 Nagy Miklós 66.
 Negulescu Demetru 68, 69.
 Negulescu Paul 12,13, 26, 31 33, 42 45
 49, 50.
 Nemes Balázs 199.
 Nemeş Simion 30.
 Nicolae Ioan 30.
 Oberding József György 100, 151.
 Oghină Gheorghe 159.
 Onişor V. 48, 176.
 Orlando 21.
 Orleanu 31
 Ötvös Márton 92.
 Paderewsky 24.
 Pantellmonescu 88, 89.
 Papp Danilă 190.
 Pál Gábor 103.
 Pâclişeanu Zeno 22.
 Petraşcu N. N. 20.
 Pherekyde 15, 22.
 Popa Valeriu 131.
 Pop Ghiţă 30.
 Pop képviselő 30.
 Popovici Mihail 28, 29, 30.
 Pop Valér 167.
 Presan tábornok 19.
 Rarincescu G. 47.
 Rădulescu Constantin 14.
 Rădulescu Andrei 43.
 Rătescu Constantin 147.
 Rosetti miniszter 14.
 Roth Otto Hans 29, 31.
 Rudescu Corneliu 33, 147.
 Rukser 62.
 Russu Joan 28.
 Saint-Aulaire 19.
 Sándor József 29, 31.
 Sándor (I.) király 32.
 Schwalb 62.
 Sipsom Constantin M. 79.
 Sofronie George 13, 17, 20, 22, 24, 34,
 41, 42, 44, 50, 31, 53, 64, 74, 75.
 Spineanu képviselő 31.
 Suci Coriolan dr. 19.
 Stere Constantin 12.
 Stoica Sever 18.
 Szabó Márton 92.
 Szakács Ferenc 121.
 Szász Zsombor 13.
 Tassitsch G. 32.
 Tărău Josif 30.
 Tătaru Coriolan 190.
 Tăutu Constantin 201.
 Teişanu Th. 13, 15, 78, 80.
 Teşcula N. 97.
 Theodoresco I. 71.
 Tilea V. 15, 20, 21, 24.
 Titel—Petrescu Constantin 13, 15,
 78, 80.
 Tripon képviselő 30.
 Ürmösi Károly dr. 140.
 Vaida-Voevod Sándor 18, 23, 31, 162.
 Vaiszlovits Emil 92.
 Vasilescu Cristea 97.
 Văitoianu Artur 30, 31.
 Venczel József 105, 106, 151, 152, 153,
 154, 155, 156, 157, 158.
 Viforeanu I. C. 33.
 Voiculescu Pompiliu 43, 162.
 Voniga Victor 72, 73, 124.
 Voniga Ioan 72.
 Wildermann M. dr. 79.
 Willer József dr. 112.
 Wilson 16, 24.
 Wintgens 62.